

330.071

๕๖๒๔๐

๙.๓

การประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปริญญาโท

ของ

นุชนา รันอบเชย

1 11.0. 2537

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา

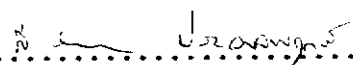
มีนาคม 2537

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

191033

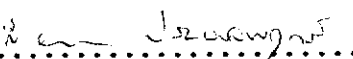
คณะกรรมการควบคุมและกรรมการสอบ ได้พิจารณาปัญหานี้นับตั้งแต่วันที่ เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

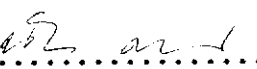
คณะกรรมการควบคุม

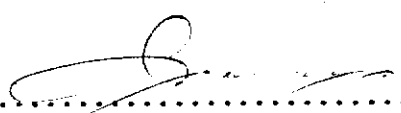
.... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालพฤกษ์)

.... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์)

คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालพฤกษ์)

.... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์)

.... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ช.รงค์ อุดมไพจิตรกุล)

บัณฑิตวิทยาลัยเสนอมติให้รับปัญหานี้นับตั้งแต่วันที่ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร. ศิริรุภา พลสุวรรณ)

วันที่...3...เดือน...มิถุนายน...พ.ศ. 2577.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความช่วยเหลือ แนะนำและให้ข้อคิดเห็น แก่ไข ขอบกพร่องต่างๆอย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ส. วาสนา ประมวลพฤกษ์ และ รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์ ผู้ประเมินขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมเพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์เกริกเกียรติ นิพนธ์เสวีธรรมและรองศาสตราจารย์ ดร.ถวิล นิลโบ ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ อาจารย์และขอขอบคุณนักศึกษาจากคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่กรุณาให้ความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณชวนสิทธิ์-อรพินธ์ สุชาติ คุณมยุรี สิงห์ไช่หมักซ์ พี่ๆเพื่อนๆจากกองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัยและพี่น้องทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ขอโน้มระลึกถึงพระคุณของบิดา-มารดา ที่ได้ให้กำลังใจให้สามารถทำปริญญานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นุชนภา รื่นอบเชย

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษา.....	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรและการประเมินหลักสูตร.....	7
	รูปแบบของการประเมินหลักสูตร.....	11
	โครงสร้างหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง... ..	21
	เทคนิคเดลไฟ.....	26
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร.....	30
3	วิธีดำเนินการ.....	42
	การประเมินและกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน.....	42
	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	44
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
	วิธีการดำเนินการรวบรวมข้อมูล.....	55
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
	ตอนที่ 1 การสร้างแบบประเมินเพื่อนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการ ประเมินหลักสูตร.....	59
	ผลการวิเคราะห์แบบประเมินที่ได้จากการนำเดลไฟเทคนิคมา ประยุกต์ใช้.....	59
	การหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	72

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต.....	74
การหาระดับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นของหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต.	74
การหาระดับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ของหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต.....	79
การเปรียบเทียบสภาพการณ์ที่เป็นอยู่กับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นหรือ เกณฑ์ของหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัย รามคำแหง.....	83
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	90
รูปแบบที่ใช้ในการประเมิน.....	90
จุดมุ่งหมายของการประเมิน.....	90
วิธีดำเนินการประเมิน.....	90
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	91
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	92
ผลการประเมินหลักสูตร.....	92
อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	94
บรรณานุกรม.....	100
ภาคผนวก.....	107
รายชื่อผู้เกี่ยวข้อง.....	190
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	192

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงคำมัธยฐานและค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ของข้อคำถาม.....	60
2	แสดงจำนวนข้อความที่ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาในรอบที่ 1 รอบที่ 2 และที่ทำได้.....	71
3	แสดงค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบประเมินหลักสูตร เศรษฐศาสตร์มหัพัตติ.....	73
4	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการณ์ที่ควรจะเป็น ด้านสภาวะแวดล้อม.....	75
5	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการณ์ที่ควรจะเป็น ด้านปัจจัยเบื้องต้น.....	76
6	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการณ์ที่ควรจะเป็น ด้านกระบวนการ.....	77
7	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการณ์ที่ควรจะเป็น ด้านผลผลิต.....	78
8	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ ด้านสภาวะแวดล้อมจากการสอบถามอาจารย์ผู้สอน.....	79
9	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ ด้านปัจจัยเบื้องต้นจากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา.....	80
10	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ ด้านกระบวนการจากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา.....	81
11	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ ด้านผลผลิตจากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา.....	82
12	แสดงความแตกต่างระหว่างสภาพการณ์ที่เป็นอยู่กับเกณฑ์ ด้านสภาวะแวดล้อม.....	84
13	แสดงความแตกต่างระหว่างสภาพการณ์ที่เป็นอยู่กับเกณฑ์ ด้านปัจจัยเบื้องต้น.....	85

14	แสดงความแตกต่างระหว่างสภาพการณ์ที่เป็นอยู่กับเกณฑ์ ด้านกระบวนการ.....	87
15	แสดงความแตกต่างระหว่างสภาพการณ์ที่เป็นอยู่กับเกณฑ์ ด้านผลผลิต.....	89

ภูมิหลัง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (2529-2534) มีวัตถุประสงค์หลักที่มุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (Newly Industrialized Economies) ปรากฏว่าเมื่อสิ้นแผนในปี พ.ศ. 2534 ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ขยายตัวก้าวหน้าอย่างรวดเร็วเกินกว่าที่คาดหมายไว้ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจได้มีการเปลี่ยนแปลงจากภาคเกษตรกรรมไปสู่ภาคอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้จากมูลค่าของผลิตภัณฑ์และสินค้าส่งออกทางภาคอุตสาหกรรมสูงกว่าทางภาคเกษตรกรรมส่งผลกระทบต่อโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศให้เปลี่ยนเป็นประเทศอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น จากความสำคัญและการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมดังกล่าว ประเทศชาติจึงต้องการกำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นเพื่อสนองตอบในเรื่องความต้องการกำลังคนทางด้านนี้ ในช่วงกลางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (พ.ศ. 2531) คณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหงจึงได้ดำเนินการผลิตกำลังคนในระดับมหาบัณฑิตเพื่อรองรับการขยายตัวและการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศเพื่อตอบสนองความต้องการดังกล่าว (หลักสูตรเศรษฐศาสตร์. 2531 : 1)

ทบวงมหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบและกำกับการศึกษาของรัฐในระดับอุดมศึกษา ทั้งในเรื่องนโยบายและแผนการศึกษาที่มุ่งเน้นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของชาติ ภารกิจหลักเกี่ยวกับการกำกับการศึกษาระดับอุดมศึกษา คือ การกำหนดมาตรฐานและการให้ความเห็นชอบหลักสูตรแก่มหาวิทยาลัย/สถาบัน ซึ่งรวมไปถึงเรื่องการติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตรที่ได้รับความเห็นชอบไปแล้วว่าเป็นไปตามแผนการเรียนการสอนและข้อกำหนดของหลักสูตรเพียงใด และประมวลเป็นข้อมูลในการหาแนวทางในการประสานงานให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนมหาวิทยาลัย/สถาบันในสังกัดในการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานของหลักสูตรสามารถดำเนินการผลิตบัณฑิตได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป (โครงการติดตามประเมินผลหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. 2532 : 1)

การติดตามประเมินผลหลักสูตรถือเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้เจ้าของหลักสูตรสามารถติดตามพัฒนาการและปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นเพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข ตลอดทั้งยังสามารถประเมินคุณค่าของหลักสูตรว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพียงใด เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่เสมอคือการไม่สามารถนำหลักสูตรไปใช้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ตั้งไว้ โดยปกติหลักสูตรต้องมีการพัฒนาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ การพัฒนาหลักสูตรจะกระทำได้อีกต่อเมื่อมีการประเมินหลักสูตรอยู่ตลอดเวลาเพราะผลจากการประเมินจะเป็นตัวชี้บ่งว่าหลักสูตรควรปรับปรุงแก้ไขตรงไหนและอย่างไร (สมบูรณ์ ชิตพงษ์. 2522 : 28) - ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสอาน ที่กล่าวถึงการประเมินหลักสูตร ในคราวประชุมสัมมนาเรื่องแนวทางการประเมินและพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 15-16 กันยายน 2526 ณ ทบวงมหาวิทยาลัย ไว้ตอนหนึ่งว่า "เรื่องของการประเมินหลักสูตรซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร และถ้าจะทำให้ครบวงจรแล้วเป็นขั้นตอนที่สำคัญแต่การกระทำที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายเอามาใช้ประโยชน์ เรื่องการพัฒนาหลักสูตรอย่างเต็มทีนั้น ยังมิได้กระทำให้อยู่ในระดับที่น่าพอใจจึงจำเป็นและจะต้องมีการพยายามหาทางที่จะดำเนินการต่อไปในเรื่องนี้ การพัฒนาหลักสูตรเป็นประเด็นที่เด่นและเป็นเรื่องที่น่าจะเป็นจุดเริ่มต้นของแนวความคิดในการแสวงหาแนวทางการประเมินและพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา" (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2527 : 12-13)

เพื่อสนองแนวความคิดนี้ ผู้ประเมินจึงมีความสนใจที่ทำการศึกษาและประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหงซึ่งเป็นหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา 1 ในจำนวน 4 หลักสูตรที่เปิดสอนเป็นครั้งแรกในมหาวิทยาลัยระบบไม่จำกัดรับ และตลอดเวลาที่ดำเนินการเปิดสอนเป็นต้นมายังไม่เคยมีการประเมินหลักสูตรอย่างเป็นระบบผู้ประเมินจึงสนใจที่จะดำเนินการประเมินและติดตามผลการใช้หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในการเปิดดำเนินการ การเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นเช่นไร สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยมากน้อยเพียงใด มีปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการมากน้อยเพียงใด จุดมุ่งหมายตลอดจนโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรเหมาะสมประการใด เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นระบบน่าเชื่อถือได้ และได้แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษา

เพื่อประเมินหลักสูตร เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยประยุกต์รูปแบบการประเมินแบบ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม และ ประยุกต์ใช้วิธีการประเมินความสอดคล้องของสเตค (Countenance of Educational Evaluation) โดยใช้รูปแบบการประเมินซึ่งจะประเมินในด้าน

1. สภาวะแวดล้อม

1.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.2 โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร

2. ปัจจัยเบื้องต้น

2.1 คุณสมบัติของนักศึกษา

2.2 อาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพ

2.3 สิ่งอำนวยความสะดวก

3. กระบวนการ

3.1 กิจกรรมการเรียนการสอน

3.2 การประเมินผลการศึกษา

3.3 การบริการและการบริหารหลักสูตร

4. ผลผลิต เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโดยศึกษาจากองค์ความรู้ของนักศึกษาที่ผ่านกระบวนการผลิตตามหลักสูตร เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต และใช้วิธีการประเมินความสอดคล้องของสเตค ประเมินความสอดคล้องระหว่างสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นและสภาพการณ์ที่เป็นอยู่และดำเนินการสร้างแบบประเมินเพื่อนำมาใช้ในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้โดยนำเอาเทคนิคเดลทามาประยุกต์ใช้

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ข้อค้นพบจากการศึกษาครั้งนี้ จัดเป็นการประเมินหลักสูตรระดับมหาบัณฑิตที่เป็นระบบซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่นำเชื่อถือได้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนการหาแนวทางส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานของหลักสูตร และชี้ให้เห็นถึงข้อบกพร่อง ข้อดี ข้อเสียของหลักสูตรและได้แนวทางในการประเมินหลักสูตรอื่นๆ ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในการประเมินหลักสูตร เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำกัด
ขอบเขตดังนี้

1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา จำแนกได้เป็น 2 กลุ่มดังนี้
 - 1.1 ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์จากสถาบัน
อุดมศึกษาของรัฐ ซึ่งจะเป็นผู้ตอบแบบสอบถามในการสร้างแบบประเมินหลักสูตรตามเทคนิค
เดลไฟเพื่อนำมาใช้ในการประเมินหลักสูตร เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง
 - 1.2 นักศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตร เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัย
รามคำแหง คณาจารย์และผู้บริหารหลักสูตรของคณะ เศรษฐศาสตร์ที่รับผิดชอบในหลักสูตร
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง และผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางด้าน
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์จากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
2. การประเมินหลักสูตร เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหงนี้
จะดำเนินการประเมินภายใต้รูปแบบที่ผู้ประเมินกำหนดขึ้น
3. การประเมินได้ดำเนินการกับนักศึกษาที่ศึกษาจนจบการศึกษาระบบนิเทศแล้ว
คงเหลือเฉพาะการทำปฏิญาณตนเท่านั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

คณาจารย์ หมายถึง	อาจารย์ประจำคณะ เศรษฐศาสตร์ ที่รับผิดชอบ หลักสูตรเต็มเวลาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง
นักศึกษาในหลักสูตร หมายถึง	นักศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตร เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต รหัส 32... ที่มีสภาพการเป็นนักศึกษาอยู่
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาในระบบนิเทศต่างๆ ตามหลักสูตร เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง	ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถในการสอนและ การพิจารณาหลักสูตรสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์จาก สถาบันอุดมศึกษา

การประเมิน หมายถึง	กระบวนการรวบรวม วิเคราะห์ แผลผล และใช้ข้อมูลในการตัดสินใจหาทางเลือกที่ดีที่สุดหรือที่เหมาะสมที่สุดจากทางเลือกที่มีอยู่
การประเมินหลักสูตร หมายถึง	การรวบรวมและวิเคราะห์ ข้อมูลอย่างมีระบบเพื่อใช้ในการตัดสินใจความเป็นไปได้ ความมีประสิทธิภาพ และคุณค่าของหลักสูตร
การประเมินตามรูปแบบซิป หมายถึง	การประเมินโครงการที่ประกอบด้วย การประเมินด้านสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต
สภาวะแวดล้อม หมายถึง	สภาพแวดล้อมหรือสิ่งที่ต้องการให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในการดำเนินการตามหลักสูตร เศรษฐศาสตร์มหัพัตต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในที่นี้ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร
ปัจจัยเบื้องต้น หมายถึง	สิ่งที่ถูกนำมาใช้ในระบบการดำเนินงานตามหลักสูตร เศรษฐศาสตร์มหัพัตต มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่จุดมุ่งหมาย ซึ่งได้แก่นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และสิ่งอำนวยความสะดวก
กระบวนการ หมายถึง	ขั้นตอนในการดำเนินงาน การผลิตบัณฑิตตามหลักสูตร เศรษฐศาสตร์มหัพัตต ซึ่งได้แก่ กิจกรรมการเรียน การสอน การประเมินผลการศึกษา และการบริการ และการบริหารหลักสูตร
ผลผลิต หมายถึง	สิ่งที่ได้ออกมาเมื่อจบกระบวนการศึกษางานรายวิชาตามหลักสูตร เศรษฐศาสตร์มหัพัตต
การประเมินความสอดคล้องของสเเตค หมายถึง	การรวบรวมข้อมูลเพื่ออธิบายและตัดสินใจที่เรากำลังศึกษาอยู่โดยความสอดคล้องระหว่างผลที่คาดหวังกับผลที่เกิดขึ้นจริง เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ

สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ หมายถึง	คุณสมบัติหรือสภาวะข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเนื่องจากการปฏิบัติการผลิตบัณฑิตตามหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ทั้งด้านสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต ที่ได้จากการตอบแบบประเมิน นักศึกษา คณาจารย์และผู้บริหารหลักสูตร
สภาพการณ์ที่ควรจะเป็น หมายถึง	มาตรฐานหรือเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นหรือความเป็นปกติวิสัยของสภาวะที่ประสงค์ให้เกิดขึ้นในการดำเนินการผลิตบัณฑิตหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ได้จากการตอบแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญ
นักศึกษารหัส 32... หมายถึง	นักศึกษาที่เริ่มลงทะเบียนเป็นนักศึกษาปริญญาโท ในปีการศึกษา 2532

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาการประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหานิติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นลำดับหัวข้อสำคัญดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรและการประเมินหลักสูตร
2. รูปแบบของการประเมินหลักสูตร
3. โครงสร้างหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหานิติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
4. เทคนิคเดลไฟ
5. งานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

1. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรและการประเมินหลักสูตร

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่านทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

กูด (Good. 1945 : 13) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

ความหมายที่ 1 หลักสูตรคือ กลุ่มวิชาที่จัดไว้เป็นระบบเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาให้จบชั้นหรือได้รับประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่ศึกษา

ความหมายที่ 2 หลักสูตรคือ แผนโดยทั่วไปทั้งหมดของเนื้อหาหรือสิ่งที่จะสอนที่สถานศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียนให้บรรลุถึงคุณภาพเพื่อให้จบชั้นหรือได้รับประกาศนียบัตร

ความหมายที่ 3 หลักสูตรคือ ประสบการณ์การศึกษาภายใต้การแนะนำของสถาบันการศึกษาที่ออกแบบให้การฝึกหัดและประสบการณ์สูงสุดที่ดีที่สุดแก่ผู้เรียนเพื่อให้สามารถออกไปดำรงชีวิตในสังคมได้

เซย์เลอร์และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander. 1974 : 4) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

หลักสูตรคือ ชุดของเรื่องราวการจัดสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจัดไว้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันตรงกับความจริงของสังคม

โบแคม (Beauchamp. 1975 : 196) ได้ให้ความหมายหลักสูตรไว้ว่า

หลักสูตรคือ แผนงานที่อธิบายถึงขอบข่ายและการจัดการเตรียมโปรแกรมการศึกษา ในสถาบันการศึกษา แผนงานอาจประกอบด้วยข้อความที่บอกถึงความต้องการเป็นหลักที่เป็นแนวทาง สำหรับวางแผนการสอน วัตถุประสงค์ของสถาบันการศึกษา โครงสร้างเนื้อหาสาระ และกระบวนการ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนการประเมินคุณค่า ประสิทธิภาพของหลักสูตรและระบบของหลักสูตร

โชติ เพชรชื่น (ม.ป.ป. : 8-9) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการคือ

1. หลักสูตร หมายถึง เอกสารชุดหนึ่งที่ยอธิบายถึงปรัชญา หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหา และข้อปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน ตลอดทั้งคำแนะนำในการที่จะนำหลักสูตรไปใช้

2. หลักสูตร หมายถึง ระบบในการจัดการทางด้านการศึกษาที่เกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิต

3. หลักสูตร หมายถึง คาสตร์สาขาหนึ่งซึ่งมีทฤษฎี หลักการ แนวคิดและการประยุกต์ใช้

ไพฑูรย์ ลิลารัตน์ (2524 : 20-21) ได้กล่าวถึงหลักสูตรไว้ว่า ในทางปฏิบัติการให้นิยามและความหมายของหลักสูตรมักแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา เพราะขอบเขต หน้าที่และภาระของการศึกษาในแต่ละระดับนั้นแตกต่างกัน ในวงการศึกษาระดับประถม การให้ความหมายของหลักสูตรมักครอบคลุมประสบการณ์ทั้งหมด ในระดับมัธยม หลักสูตรจะเน้นเรื่องของเนื้อหาและกิจกรรมในห้องเรียนมากขึ้น และมีการแยกกิจกรรมนอกห้องเรียนออกมาเป็นกิจกรรมนอกหลักสูตรหรือเสริมหลักสูตรต่าง ๆ ที่เข้าใจกันและในระดับอุดมศึกษา หลักสูตรจะหันมาเน้นเป็นพิเศษในเรื่องของเนื้อหา และองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเนื้อหา รวมทั้งกิจกรรมที่ดำเนินไปเพื่อเนื้อหาดังกล่าว

ทศนา แชนมณี (2524 : 1) ให้ความหมายว่า

หลักสูตรคือ โปรแกรมการศึกษาใด ๆ ก็ตามที่กำหนดโครงสร้างการเรียน ซึ่งประกอบไปด้วยรายวิชาต่าง ๆ พร้อมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนของแต่ละรายวิชา

รุจิร ภูลาระ (2528 : 50) ให้ความหมายของหลักสูตรดังนี้

หลักสูตรคือ มวลประสบการณ์ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนไปสู่

จุดมุ่งหมายที่ต้องการ

สุมิตร คุณานกร (2520 : 29) ให้ความหมายของหลักสูตรว่า

หลักสูตรคือ โครงการที่ประมวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายที่สถาบันการศึกษา มุ่งจัดให้ผู้เรียนเพื่อพัฒนาไปในทิศทางที่พึงประสงค์

เอกวิทย์ ณ ถลาง (นางเยาว์ ธาธาตรีสุทธิและคนอื่นๆ. 2529 : 60 ; อ้างอิงมาจาก เอกวิทย์ ณ ถลาง. ม.ป.ป.) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า

หลักสูตรคือ การประมวลประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดให้เด็กได้เรียนเนื้อหาวิชา ทศนคติ แบบพฤติกรรม กิจวัตรและสิ่งแวดล้อม ฯลฯ เมื่อประมวลกันเข้าก็เป็นประสบการณ์ผ่านเข้าไปในการรับรู้ของเด็กถือว่าเป็นหลักสูตรทั้งสิ้น

เอนก เพียรอนุบลบุตร (2524 : 13) สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ 2 ลักษณะคือ

ความหมายกว้าง หลักสูตรคือ แผนการจัดประสบการณ์ของผู้เรียน

ความหมายแคบ หลักสูตรคือ โปรแกรมทางการศึกษาประกอบด้วยโปรแกรมการเรียนรู้ อันหมายถึง รายวิชาหรือกระบวนการวิชาที่จัดไว้เป็นระบบเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามโปรแกรมนั้นแล้ว จะมีคุณสมบัติตามที่มุ่งหวังไว้ และส่วนที่สองคือ โปรแกรมกิจกรรมที่จะให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ความรู้ ความสามารถ ตามโปรแกรมการเรียนรู้ที่ตั้งไว้

ในเรื่องความหมายของหลักสูตรอาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรคือ เอกสารแผนงานที่กำหนด เนื้อหา วัตถุประสงค์ รายวิชา กิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายนั้น และสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.2 แนวคิดในการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรเริ่มต้นโดย ราล์ฟ เทเลอร์ (ทีคณา แชมมณี. 2524 : 3)

ในค.ศ. 1930 และเริ่มได้รับความสนใจในวงการศึกษามาตั้งแต่ปีค.ศ. 1960 เพราะเทเลอร์ เป็นผู้ริเริ่มให้คำนิยามของการศึกษาว่า "การศึกษาคือการเปลี่ยนพฤติกรรม" ดังนั้นการประเมิน หลักสูตรจึงมุ่งไปที่การเปลี่ยนแปลงเป็นหลัก ต่อมาสตัฟเฟิลบีม (สุทัศน์ย์ วิวัฒนประวี. 2527 : 12; อ้างอิงมาจาก Stufflebeam. 1971 : 128) ได้ให้แนวคิดใหม่เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรคือ กระบวนการในการรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูลเพื่อที่จะนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ ทางเลือก ครอนบาค (Cronbach. 1963 : 64) ได้ให้คำนิยามของการประเมินหลักสูตรไว้ว่า หมายถึงการรวบรวมข้อมูลและใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในเรื่องของ โปรแกรมหรือหลักสูตร

ทาวนี (Tawney. 1976 : 10) สรุปว่า การประเมินหลักสูตรหมายถึง การรวบรวม และจัดเตรียมข้อมูลที่สามารถจะตัดสินใจเกี่ยวกับความเป็นไปได้ ประสิทธิภาพ และคุณค่าของ หลักสูตร ลีโครฟเวน (สมหวัง นิธิยานูวัฒน์. 2524 : 9) ให้ความหมายว่า การประเมินเป็น การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีระบบเพื่อบ่งชี้ถึงคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

สุจริต เพียรชอบ (2523 : 33-34) ได้กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการ ที่สำคัญเพราะเป็นการหาคำตอบว่า หลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด อะไรเป็นสาเหตุ การประเมินผลหลักสูตรตามแนวใหม่นั้นเน้นการประเมินทั้ง โปรแกรมการศึกษามีใช้ ดูเพียงผลการเรียนปีสุดท้ายเท่านั้นแต่ควรประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนด้วย การประเมินหลักสูตรที่ดีควรมีโครงการประเมินที่แน่นอน วิธีการประเมินหลักสูตรว่าสัมฤทธิ์ผลตาม ปณิธานที่ตั้งไว้เพียงใดอาจทำได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์สัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน
2. การวิเคราะห์หลักสูตรจากผลการวิจัยต่าง ๆ เช่นวิจัยเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของ การเรียนวิชาต่าง ๆ
3. การตั้งคณะกรรมการหรืออนุกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน และ รวบรวมข้อสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ ศึกษาข้อดี ข้อบกพร่องของหลักสูตร ศึกษาจากรายงานการวิจัย ข้อคิดเห็น และจากเอกสารหรือการประชุมต่าง ๆ
4. การวิเคราะห์หลักสูตรโดยใช้เกณฑ์ประเมินผล
5. การวิเคราะห์โครงการประเมินผล

สุมิตร คุณานุกร (2523 : 7) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึงการหาคำตอบว่า หลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในความมุ่งหมายหรือไม่ มากน้อยเพียงใดอะไรเป็นสาเหตุ การประเมินหลักสูตรเพื่อตัดสินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรนั้นมีขอบเขตรวมถึง

1. การวิเคราะห์ตัวหลักสูตร
2. การวิเคราะห์กระบวนการของการนำหลักสูตรไปใช้
3. การวิเคราะห์สัมฤทธิ์ผลในการเรียนของผู้เรียน
4. การวิเคราะห์โครงการประเมินผลหลักสูตร

จากข้อความที่กล่าวมาแล้วนี้ อาจสรุปความหมายของการประเมินหลักสูตรได้ว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีระบบ เพื่อใช้ในการตัดสินใจ ความเป็นไปได้ ความมีประสิทธิภาพ และคุณค่าของหลักสูตร

2. รูปแบบของการประเมินหลักสูตร

รูปแบบของการประเมิน พิจารณาจากความคล้ายคลึงและความแตกต่างของลักษณะพฤติกรรมกรรมการประเมินเป็นหลักได้ 3 กลุ่มดังนี้ (อุทุมพร จามรมาน. 2528 : 12-15)

1. แบบ ก โมเดลที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal - Attainment Model)

รูปแบบนี้เน้นจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เป็นหลัก พยายามกำหนดจุดมุ่งหมายตลอดจนตีค่าจุดมุ่งหมายเหล่านี้ การประเมินจะให้คุณค่ามากน้อยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ที่บรรลุผลสำเร็จได้แก่รูปแบบของ เทเลอร์ (R.Tylor) แฮมมอนด์ (R.Hammond) เมทเฟลเซล และ ไมเคิล (Metfessel and Michael)

2. แบบ ข โมเดลที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (Criterion Model) เกณฑ์ในที่นี้แบ่งเป็น

2 ประเภทคือ เกณฑ์ภายในและเกณฑ์ภายนอก

เกณฑ์ภายในได้แก่ ขบวนการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้วัตถุประสงค์บรรลุผล

เกณฑ์ภายนอกได้แก่ ผลของการที่วัตถุประสงค์บรรลุผล ดังนั้นถ้าเป็นการประเมิน

ขบวนการหรือวิธีการ ก็จัดว่าเป็นรูปแบบการประเมินโดยใช้เกณฑ์ภายนอก ซึ่งการประเมินนี้อาศัยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ตัดสินคุณค่า ผู้ที่เป็นผู้นำในรูปแบบนี้คือ สไครฟเวน (M.Scriven) และ สเตค (R. Stake)

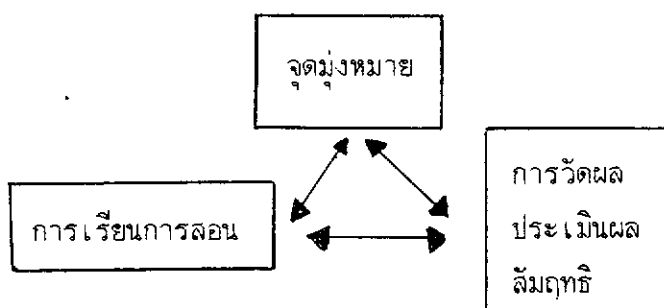
3. แบบ ค โมเดลที่ช่วยการตัดสินใจ (Decision Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยการตัดสินใจของผู้ที่มีหน้าที่ตัดสินใจ รูปแบบการประเมินที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้คือ รูปแบบของสตฟเฟิลบีม (Daniel I. Stufflebeam) รูปแบบของอัลคิน (Alkin) รูปแบบของโพรวัส (Provus)

1. แบบ ก โมเดลที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก

1.1 รูปแบบของเทเลอร์

เทเลอร์ (Tylor. 1949) เป็นคนแรกที่เน้นการประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะปรับปรุงหลักสูตรและโครงการ เทเลอร์เน้นจุดมุ่งหมายมาก โดยถือว่าจุดมุ่งหมายเป็นศูนย์กลางของทุกสิ่งทุกอย่าง การประเมินทางการศึกษารูปแบบนี้คือการพิจารณาว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าตามที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่ โดยมุ่งประเมินเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่วางไว้เป็นหลักว่า การดำเนินการหลักสูตรได้ทำให้นักเรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ถ้าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ก็แปลความหมายว่าหลักสูตรพบกับความสำเร็จถ้าได้ผลตรงข้ามก็แปลว่าหลักสูตรนั้นล้มเหลว (บุญส่ง นิลแก้ว. 2530 : 12)

รูปแบบการประเมินของเทเลอร์ ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

ลักษณะของรูปแบบนี้มีจุดเน้น 3 ประการคือ

1. เน้นที่จะประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
2. ตรวจสอบจุดมุ่งหมายของการศึกษาในลักษณะที่สัมพันธ์กับการจัดการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. เน้นความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนกับการประเมิน โดยจุดมุ่งหมายจะแจ่มแจ้งอย่างละเอียดในลักษณะพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งเป็นพื้นฐานว่าผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์หรือยัง

ข้อจำกัด

1. ไม่สนใจผลพลอยได้ หรือผลที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดฝัน เมื่อเกิดผลดีหรือผลเสียว่าควรดำเนินการอย่างไร
2. ไม่สนใจสภาพการณ์ก่อนการเรียน การสอน
3. ไม่มีการประเมินความเหมาะสมของจุดมุ่งหมายว่ามีความเหมาะสมหรือมีคุณค่าเพียงใด
4. ไม่มีเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่กำหนดการตัดสินใจเกี่ยวกับความแตกต่างหรือความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายกับการปฏิบัติ

นับได้ว่าเป็นการประเมินที่ค่อนข้างแคบเพราะการประเมินไม่สนใจในตัวแปรอื่นเลย เช่นคุณภาพของนักเรียน วิธีการสอนของครู วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอน ถ้าการประเมินนั้นประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวไม่สามารถขยายความต่อไปได้ว่าเพราะสาเหตุใด

1.2 รูปแบบของแฮมมอนด์ (Hammond. 1969)

แฮมมอนด์เน้นผลที่เกิดจากปฏิกริยาร่วมกันระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่จัดกระทำในโครงการที่เสนอแนววรรณใหม่ในโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่ ซึ่งจะเริ่มประเมินโครงการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปสู่การตัดสินใจแล้วจึงกำหนดทิศทางและกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงโดยการใช้นวัตกรรมหรือพัฒนาโครงการขึ้นใหม่

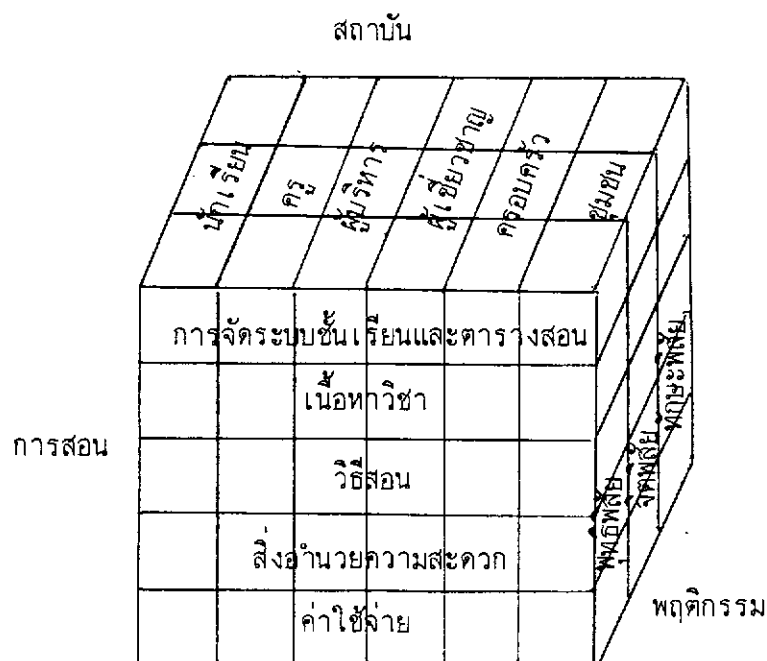
แฮมมอนด์ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรที่ควรประเมินในรูป 3 มิติดังนี้ (Worthen and Sanders. 1973 : 157-170)

มิติที่ 1 ด้านการสอน ได้แก่ ตัวแปรที่เกี่ยวกับนวัตกรรมการศึกษาต่าง ๆ คือการจัดระบบชั้นเรียนและตารางสอน เนื้อหาวิชา วิธีสอน สิ่งอำนวยความสะดวกและค่าใช้จ่าย

มิติที่ 2 ด้านสถาบัน ได้แก่ นักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครอบครัวและชุมชน

มิติที่ 3 ด้านพฤติกรรม ได้แก่ พฤติพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งนำมาเขียนแสดงได้

ดังรูป

จากภาพประกอบ แสดงให้เห็นว่าผู้ประเมินสามารถทราบข้อมูลได้อย่างละเอียดถ้าใช้วิธีสอน(มิติที่ 1) แล้วทำให้นักเรียน (มิติที่ 2) เกิดทักษะตามที่ต้องการหรือไม่ข้อมูลในมิติที่ 1 และมิติที่ 2 จึงเป็นส่วนที่ให้ข้อมูลเชิงอธิบายเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นกระบวนการ และสภาพสังคม ส่วนข้อมูลในมิติที่ 3 เป็นจุดมุ่งหมายของโครงการ (บุญศรี แสงประเสริฐ. 2530 : 48)

ข้อจำกัด

1. การประเมินความล้มเหลวของมิติต่าง ๆ ในแต่ละลูกบาศก์เป็นงานที่ต้องดำเนินการอย่างซับซ้อนมาก เป็นการยากที่จะหาข้อมูลให้พอเพียงในหลายมิติและหลายตัวแปร
2. การนำบุคคลในท้องถิ่นในฐานะผู้ร่วมประเมิน อาจประสบปัญหาเกี่ยวกับการจูงใจ

1.3 รูปแบบของเมทเฟสเซลและไมเคิล (Metfessel and Michael's Multiple Criterion Measures for Evaluation)

เมทเฟสเซลและไมเคิล (บุญศรี แสงประเสริฐ. 2530 : 49 ; อ้างอิงมาจาก Metfessel and Michael. 1967 : 931-943) เสนอแนวคิดว่า การประเมินโครงการใด ๆ ก็ตามควรใช้จุดมุ่งหมายของการศึกษาเป็นเกณฑ์ในการประเมิน จุดมุ่งหมายดังกล่าวควรได้มาจากการพิจารณาของนักการศึกษา นักปรัชญา นักจิตวิทยา นักเรียน และบุคคลที่เกี่ยวข้องในการประเมินจำเป็นต้องทำการวัดตัวบ่งชี้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่า นักเรียน ครู บุคลากรอื่นๆ และชุมชน มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปอย่างไรบ้าง เมทเฟสเซลและไมเคิล เรียกการวัดเพื่อการประเมินของเขาว่า "การวัดตามเกณฑ์พหุคูณ"

2. แบบ ซ โมเดลที่ยืดหยุ่นได้เป็นหลัก

2.1 รูปแบบของสไครฟเวน (Scriven)

สไครฟเวนเป็นคนแรกที่ใช้คำว่า Goal - Free Evaluation โดยเน้นว่าการประเมินไม่ควรจะยึดอยู่กับจุดมุ่งหมายเท่านั้น จุดที่ควรเน้นคือ พิจารณาว่าจุดประสงค์นั้นมีค่าควรแก่การดำเนินการเพียงใด โดยพิจารณาในแง่คุณค่าของจุดมุ่งหมายแล้วจึงทำการประเมินว่าโครงการได้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่

✓ สโครฟเวนเน้นการประเมิน 4 ลักษณะคือ

1. การประเมินย่อย (Formative Evaluation) เป็นการประเมินที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการโครงการหรือดำเนินหลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน

2. การประเมินรวม (Summative Evaluation) เป็นการประเมินสรุปผลของหลักสูตรจะดำเนินการเมื่อสิ้นสุดกระบวนการใช้หลักสูตรแล้ว เพื่อเป็นการตัดสินคุณค่าของหลักสูตรตลอดจนการหาคุณค่าหรือจุดบกพร่องของหลักสูตรที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

3. การประเมินภายใน (Intrinsic Evaluation) เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ภายในตัวของมันเอง เช่น ประเมินเนื้อหา จุดมุ่งหมาย กระบวนการให้คะแนน เจตคติของครู เป็นการประเมินกระบวนการ การดำเนินงาน

4. การประเมินผลสำเร็จ (Pay - off Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดจากสิ่งต่าง ๆ สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ใช้ในการดำเนินการหลักสูตร เช่นประเมินผลที่เกิดจากการสอบของครูที่มีนักเรียนหรือผลที่เกิดขึ้นกับครู

ในการประเมินในลักษณะนี้จะเน้นผลที่ได้ (Effects) มากกว่าจุดมุ่งหมายโดยพิจารณาว่าตอบสนองความต้องการหรือไม่และสิ่งตอบสนองมีคุณค่าเพียงใด

✓ ข้อจำกัด

สโครฟเวนมิได้เสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการประเมินองค์ประกอบต่างๆของหลักสูตรว่าควรทำอย่างไร การประเมินใน 4 ลักษณะดังกล่าวข้างต้นเป็นเพียงบทบาทของการประเมินเท่านั้น

2.2 รูปแบบของสเตค (Stake's Countenance Model)

สเตค (Stake. 1967 : 523-540) ได้เสนอแนวคิดในการประเมินโครงการว่าผู้ประเมินจะต้องรวบรวมข้อมูลที่แท้จริงให้ได้เพื่อที่จะอธิบาย (Describe) และตัดสิน (Judgement) สิ่งที่เราากำลังศึกษานั้นคือ การประเมินควรพิจารณาอย่างครอบคลุม มิใช่ทำเพียงส่วนหนึ่งส่วนใดของโครงการ

สเตคได้เสนอแนะให้ทำการประเมินองค์ประกอบ 3 ประการต่อไปนี้

1. การประเมินสิ่งที่มีอยู่ก่อน (Antecedents) ประเมินสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ก่อนการดำเนินการใช้หลักสูตร หรือสภาพเงื่อนไขปัจจัยต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการ

2. การประเมินกระบวนการ (Transactions) ประเมินความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับผู้เรียน ประเมินกิจกรรมดำเนินการ กิจกรรมที่ปฏิบัติ

3. การประเมินผลผลิต (Outcomes) ประเมินความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนหรือผลการนำโครงการไปปฏิบัติ

ในการประเมินองค์ประกอบทั้งสาม สเตคได้เสนอแนวทางในการรวบรวมข้อมูล 2 ลักษณะคือ ข้อมูลในการอธิบาย และข้อมูลในการตัดสินใจ

ข้อมูลในการอธิบาย จะดูความสอดคล้องและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ระหว่างผลที่คาดหวังและผลที่เกิดขึ้นจริง

ข้อมูลในการตัดสินใจ จะนำเอาข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงของแต่ละองค์ประกอบไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานขององค์ประกอบนั้น ซึ่งอาจเป็นการเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานสัมบูรณ์ คือการเปรียบเทียบที่ใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดคุณภาพหรือความเป็นเลิศไว้อย่างแน่นอนว่าเป็นอย่างไรหรือเปรียบเทียบกับมาตรฐานสัมพัทธ์ คือการใช้หลักสูตรอื่นที่คล้ายกันมาเป็นเกณฑ์เปรียบเทียบ (Bellack and Kliebard. 1977 : 372 - 389 ; Worthen and Sanders. 1973 : 106 - 126)

ข้อจำกัด

1. ไม่มีการเสนอแนะวิธีการรวบรวมข้อมูลในแต่ละองค์ประกอบอย่างเพียงพอว่า จะทำอย่างไร การประเมินหลักการและเหตุผลกระทำอย่างไร มีการประเมินหรือไม่ ไม่มีการอธิบายอย่างชัดเจน

2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มิได้กล่าวถึงว่าจัดเข้าองค์ประกอบใด จุดเน้นของแนวคิดนี้มุ่งให้มีการประเมินวัตถุประสงค์หรือไม่

3. แบบ ค โมเดลที่ช่วยการตัดสินใจ

3.1 รูปแบบของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam)

สตัฟเฟิลบีม เสนอรูปแบบการประเมินโครงการซึ่งประกอบด้วยการประเมิน 4 ด้านคือ (Phi Data Kappa National study Committee in Evaluation. 1971 : 1 - 368 ; Popham. 1975 : 33 - 37)

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมและความต้องการให้เกิดความเปลี่ยนแปลง การประเมินสภาวะแวดล้อมจะเริ่มที่การศึกษาลักษณะทั่วไปของ โครงการและสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันจะถูกนำไปเปรียบเทียบกับสภาพที่ควรจะเป็นเพื่อนำไปสู่เหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องกำหนดนโยบายของโครงการใหม่

จุดมุ่งหมาย เพื่อพิจารณาสภาพการณ์ในปัจจุบัน กำหนดประชากรเป้าหมายและ ประเมินความต้องการ วินิจฉัยปัญหา พิจารณาจุดมุ่งหมายของโครงการว่าจะพอเพียงที่จะแก้ปัญหา และความต้องการหรือไม่

วิธีการ อาจใช้การพิจารณาแบบ การวิเคราะห์งาน การสำรวจ การวิเคราะห์ เอกสาร การวินิจฉัยจากการสอบ และเทคนิคเดลไฟ

การตัดสินใจ ตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่กำหนดไว้ว่าจะดำเนินการและตัดสินใจเกี่ยวกับ จุดมุ่งหมายของโครงการการวางแผน และจุดมุ่งหมายที่คาดหวัง

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับตัวแปร ต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการดำเนินงาน หรือปัจจัยที่เป็นตัวทำให้เกิดวิธีการที่จะนำมาใช้ปฏิบัติเพื่อ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลในการพิจารณาสิ่งที่กำหนดให้หรือมีอยู่ว่าจะนำไปใช้ ประโยชน์อย่างไร พิจารณาระบบกำหนดการตลอดจนเงินที่ใช้ในโครงการ

วิธีการ ศึกษาแหล่งทรัพยากรทั้งหลายตลอดจนถึงทรัพยากรบุคคลวิธีดำเนินการเพื่อศึกษา ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความประหยัดในการดำเนินโครงการ โดยวิธี การไปดู การทดลองโครงการ ไปพบปะผู้ดำเนินการ

การตัดสินใจ ตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ตลอดจนวางรูปแบบในการ ดำเนินการตามทรัพยากรที่มีอยู่

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินเรื่องราว หรือกิจกรรมต่าง ๆ ในขั้นการปฏิบัติงาน

จุดมุ่งหมาย เมื่อโครงการเริ่มดำเนินการ การประเมินกระบวนการจะเริ่มเป็นระยะ เพื่อให้ได้ข้อมูลสะท้อนกลับให้ผู้ปฏิบัติงานเพื่อ

1. ตรวจสอบข้อบกพร่องในการดำเนินการ
2. ใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ
3. เพื่อบันทึกเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานเป็นระยะๆ

วิธีการ เก็บข้อมูลอย่างสม่ำเสมอขณะดำเนินการ เพื่ออธิบายขั้นตอนของการ ปฏิบัติที่เกิดขึ้น

การตัดสินใจ เกี่ยวกับการดำเนินโครงการและปรับโครงการตลอดจนขั้นตอนการ ปฏิบัติที่จะบังเกิดผลดี

การประเมินกระบวนการเป็นการพิจารณาว่าการดำเนินงานของโครงการเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในขั้นตอนวางแผนหรือไม่ เป็นการศึกษาจุดเด่นจุดด้อยของโครงการซึ่งไม่สามารถศึกษาได้จากการประเมินภายหลังสิ้นสุดโครงการ

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติและผลกระทบที่เกิดจากการปฏิบัติตามโครงการ

จุดมุ่งหมาย เพื่อตรวจสอบผลจากโครงการว่าสอดคล้องหรือบรรลุตามจุดมุ่งหมายเพียงใด สามารถเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ได้เพียงใด เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าและคุณความดีของโครงการ

วิธีการ พิจารณาข้อมูลของผลจากโครงการโดยการรวบรวมข้อมูลจากการทดสอบและสังเกตทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

การตัดสินใจ ตัดสินเกี่ยวกับโครงการว่าจะดำเนินการต่อไป ระบุหรือ เปลี่ยนแปลงปรับปรุงอย่างไร

3.2 รูปแบบของอัลคิน (Alkin)

การประเมินตามแนวคิดของอัลคินคือการตัดสินใจโดยใช้กระบวนการที่มั่นใจได้ โดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ทำการประเมินเพื่อรวบรวมข้อมูลย้อนกลับให้ผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจ ประกอบด้วยกระบวนการ 5 ขั้นตอนคือ

1. การสำรวจความจำเป็น ได้แก่ ความพยายามที่จะศึกษาปัญหาของโครงการ คือ การพิจารณาความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ควรจะเป็นกับสิ่งที่เป็นอย่างจริงถ้ามีความแตกต่างมาก แสดงความจำเป็นมีมาก ความจำเป็นจะน้อยถ้าหากสิ่งที่เป็นอย่างจริงหรือการปฏิบัติใกล้เคียงกับจุดมุ่งหมายของโครงการ การตัดสินใจในขั้นนี้คือการเลือกปัญหา (Problem Selection)

2. การประเมินเพื่อการวางแผนคือ การรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมการแก้ปัญหา ที่พบในขั้นที่ 1 ขั้นนี้เป็นการวางแผนโครงการ (Program Selection) เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจเลือกวิธีการที่เหมาะสมหรือดีที่สุดที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

3. การประเมินการใช้แผน เป็นการประเมินที่มุ่งพิจารณาว่า การนำแผนที่วางไว้ในขั้นที่ 2 ไปใช้ได้ผลเพียงใด เป็นขั้นที่เหมือนกับการประเมินกระบวนการในรูปแบบของCIPP มากที่สุด การประเมินขั้นนี้เป็นการตรวจสอบระดับของความสำเร็จหรือผลที่เกิดขึ้นจริงกับสิ่งที่คาดหวังไว้

4. การประเมินความก้าวหน้า มุ่งศึกษาความสำเร็จในส่วนต่างๆ ของโครงการว่าไปสู่วิศวกรรมของการแก้ปัญหาหรือไม่ โดยใช้จุดมุ่งหมายของแผนต่าง ๆ เป็นเกณฑ์ในการประเมิน

5. การประเมินผลผลิต เป็นการพิจารณาว่าโครงการสามารถแก้ปัญหาได้มากน้อยเพียงไร ผู้ประเมินผลผลิตมีความประสงค์ที่จะเสนอข้อมูลต่อผู้ที่มีหน้าที่ตัดสินใจว่าโครงการควรได้รับการสนับสนุนให้นำไปใช้ให้กว้างขวางขึ้นหรือควรปรับปรุง คงไว้หรือล้มเลิก การตัดสินใจในขั้นนี้จึงเป็นการให้การยอมรับ (Program Certification Adoption)

การประเมินทั้ง 5 ขั้นของอัลคินเมื่อเปรียบเทียบกับ การประเมิน 4 ส่วนของ สตัฟเฟิลบีมดังนี้

อัลคิน	สตัฟเฟิลบีม
การสำรวจความจำเป็น(การประเมินระบบ) การประเมินเพื่อการวางแผน(ประเมินการ) การประเมินการใช้แผน(การนำโครงการไปใช้) การประเมินความก้าวหน้าเพื่อการปรับปรุง การประเมินเพื่อการรับรอง	การประเมินสภาพก่อนโครงการ การประเมินปัจจัยป้อนเข้า การประเมินการดำเนินการ { การประเมินผลของโครงการ

3.3 รูปแบบของโพรวัส

มัลคอล์ม โพรวัส (Malcolm Provus) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการโดยมีวัตถุประสงค์ของการประเมินเพื่อตัดสินว่าโครงการที่ดำเนินการอยู่นั้น ควรทำการปรับปรุงหรือล้มเลิกเสีย โดยใช้ทฤษฎีการประเมินผลและทฤษฎีการจัดการมาประยุกต์ใช้ร่วมกัน

โพรวัส ได้เสนอขั้นตอนในการประเมิน 5 ขั้นตอนคือ

1. การบรรยายโครงการ (Program Definition) เป็นการพิจารณาคุณภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เช่น วัตถุประสงค์ คุณลักษณะของครู นักเรียน วัสดุอุปกรณ์ กิจกรรมของนักเรียน และครู ที่อาจทำให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยการเปรียบเทียบกับโครงการเกณฑ์ที่กำหนดเป็นมาตรฐาน

2. การประเมินการจัดตั้งโครงการ (Program Installation) ประเมินกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ว่ามีความเหมาะสมกับมาตรฐานที่ตั้งไว้เพียงใด

3. การประเมินกระบวนการของโครงการ (Program Process) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นบางส่วนจากการดำเนินโครงการ เป็นการมุ่งหาคำตอบว่าโครงการได้บรรลุวัตถุประสงค์ย่อยที่จะนำไปสู่วัตถุประสงค์สุดท้ายเพียงใดเพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินการ

4. การประเมินผลผลิตของโครงการ (Program Product) เป็นการประเมินผลผลิตขั้นสุดท้ายที่เกิดจากโครงการ มุ่งหาคำตอบว่าโครงการได้บรรลุวัตถุประสงค์ขั้นสุดท้ายหรือไม่

5. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลตอบแทน (Cost - Benefit Analysis) เป็นการวิเคราะห์ว่าโครงการดังกล่าวได้ผลตอบแทนคุ้มค่าการลงทุนมากน้อยเพียงใด

ในการประเมินทุกขั้นตอนของ โพรวิสจะต้องมีการเปรียบเทียบสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในโครงการ กับสิ่งที่ตั้งขึ้นมาเป็นมาตรฐาน ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ ถ้าพบมีความแตกต่างกัน ก็จะนำไปสู่การตัดสินใจเปลี่ยนแปลงอย่างใดอย่างหนึ่ง

ข้อจำกัด

1. การประเมินโครงการหนึ่งหรือหลักสูตรหนึ่งๆ ต้องใช้เวลาในการดำเนินการอย่างมากจึงจะสำเร็จสมบูรณ์ได้ และอาจต้องลงทุนมากด้วย

2. การสร้างโครงการหรือหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานที่จะใช้ในการเปรียบเทียบค่อนข้างต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญจำนวนมากและใช้เวลามากด้วย

จากรูปแบบการประเมินที่กล่าวมาทั้งหมดจะมีทั้งข้อดีและข้อจำกัดในการนำมาใช้ให้เหมาะสม เมื่อนำมาประมวลเข้าด้วยกันและเลือกใช้ในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ผู้ประเมินได้เลือกใช้รูปแบบการประเมินชิปโมเดลของสตัฟเฟิลบีมีประเมินองค์ประกอบ 4 ด้านด้วยกันคือ สภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิต เพราะมีความครอบคลุมในประเด็นต่างๆ ของเนื้อหาหลักสูตรที่จะทำการประเมิน และใช้รูปแบบการประเมินความสอดคล้องของสแตคเพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นและสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

3. โครงสร้างหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหานิติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

หลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหานิติ ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นหลักสูตรในโครงการบัณฑิตศึกษาที่ขอเปิดดำเนินการสอนในระดับปริญญาโท เป็นครั้งแรกในปีการศึกษา 2532 ซึ่งรายละเอียดของหลักสูตรมีดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อผลิตผู้มีการศึกษาระดับสูงให้มีคุณภาพเหมาะสมต่อความต้องการทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน
2. เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการโดยอาศัยผลการศึกษาและวิจัย
3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้ศึกษามีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านและมีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม
4. เพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการโดยเน้นสาขาเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมและสาขาอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบเพื่อช่วยให้ผู้ศึกษามีความรู้ความเชี่ยวชาญเพิ่มขึ้น
5. เพื่อเสริมสร้างการวิเคราะห์และการกำหนดนโยบายโดยเน้นระเบียบวิธีวิจัย

ประเภทนักศึกษา การรับนักศึกษาจะมี 2 กลุ่มๆละ 10 คนคือ

กลุ่มที่ 1 เป็นนักศึกษาที่มีผลการเรียนดีเด่น

1. ได้เกียรตินิยม หรือ
2. ได้แต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.75 หรือ 80%
3. ได้แต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมในหมวดวิชาเศรษฐศาสตร์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

กลุ่มที่ 2 เป็นนักศึกษาที่มีคุณสมบัติดังนี้

1. จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า โดยมีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 3 ปี
2. เป็นผู้ซึ่งหน่วยราชการหรือหน่วยงานเอกชนเป็นผู้ส่งเข้ามศึกษา โดยจะต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐให้ลาเรียนเต็มเวลา ทั้งนี้หัวหน้างานที่รับรองนั้นจะต้องเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงในระดับอธิบดี ผู้อำนวยการหรือผู้จัดการ

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรปริญญาโททางเศรษฐศาสตร์ ประกอบด้วยกระบวนวิชาที่ต้องศึกษาอย่างน้อยจำนวน 33 หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์อีก 12 หน่วยกิต

องค์ประกอบของหลักสูตร

ก. งานรายวิชา	ไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต
- วิชาเสริมพื้นฐาน	ไม่นับหน่วยกิต
- วิชาบังคับร่วม	18 หน่วยกิต
- วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต
ข. สอบประมวลผลความรู้	ไม่นับหน่วยกิต
ค. วิทยานิพนธ์	12 หน่วยกิต

ก. งานรายวิชา

หมวดวิชาบังคับ

1. วิชาเสริมพื้นฐาน	ไม่นับหน่วยกิต
EC 500 เศรษฐศาสตร์ระดับกลาง	3 หน่วยกิต
EC 501 คณิตศาสตร์สำหรับนักเศรษฐศาสตร์	3 หน่วยกิต
EC 502 สถิติสำหรับนักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	3 หน่วยกิต
EN 501 อ่านภาษาอังกฤษด้านเศรษฐศาสตร์	3 หน่วยกิต
2. วิชาบังคับร่วม	18 หน่วยกิต
EC 601 ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค	3 หน่วยกิต
EC 602 ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค	3 หน่วยกิต
EC 603 คณิตเศรษฐศาสตร์	3 หน่วยกิต
EC 604 สถิติสำหรับนักเศรษฐศาสตร์	3 หน่วยกิต
EC 605 วิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจไทย	3 หน่วยกิต
EC 606 วิจัยทางสังคมศาสตร์	3 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือก	

1. เลือกสาขาวิชาในกลุ่มวิชาเอกในแต่ละสาขาวิชาที่เสนอเรียนจะประกอบด้วยรายวิชาจำนวน 3 รายวิชา ซึ่งนักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนทั้ง 3 รายวิชานั้น เมื่อได้เลือกสาขาแล้ว

2. เลือกเรียนรายวิชาอีก 2 รายวิชา (เป็นอย่างน้อย) จากรายวิชาในกลุ่มวิชาเอกอื่น ๆ หรือกลุ่มวิชาเลือกเสรี

โครงสร้างและรายวิชาในหมวดวิชาเลือก

1. กลุ่มวิชาเอก ประกอบด้วยสาขาวิชาต่าง ๆ 5 สาขาวิชาดังนี้

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเงิน

EC 611 เศรษฐศาสตร์การเงิน 3 หน่วยกิต

EC 612 ทฤษฎีและนโยบายการเงิน 3 หน่วยกิต

EC 613 เศรษฐศาสตร์การเงินระหว่างประเทศ 3 หน่วยกิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การคลัง

EC 621 เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยภาครัฐบาล 3 หน่วยกิต

EC 622 ทฤษฎีการคลัง : ด้านรายรับ 3 หน่วยกิต

EC 623 ทฤษฎีการคลัง : ด้านรายจ่าย 3 หน่วยกิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม

EC 631 เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมและนโยบายอุตสาหกรรม 3 หน่วยกิต

EC 632 เศรษฐศาสตร์การจัดการอุตสาหกรรม 3 หน่วยกิต

EC 633 เศรษฐศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรม 3 หน่วยกิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์

EC 641 เศรษฐศาสตร์กำลังคนและทุนทรัพย์ 3 หน่วยกิต

EC 642 เศรษฐศาสตร์แรงงานสัมพันธ์ 3 หน่วยกิต

EC 643 เศรษฐศาสตร์ประชากร 3 หน่วยกิต

สาขาวิชาพัฒนาการเศรษฐกิจ

EC 651 พัฒนาการเศรษฐกิจ : ทฤษฎีและปัญหา 3 หน่วยกิต

EC 652 การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ 3 หน่วยกิต

EC 653 การพัฒนาชนบท กลยุทธ์และปัญหา 3 หน่วยกิต

2. กลุ่มวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วยรายวิชาที่เน้นให้ความรู้ด้านทฤษฎีและเครื่องมือวิเคราะห์วิจัยทางเศรษฐศาสตร์ รวมทั้งรายวิชาด้านการล้มมนาปัญหาเศรษฐกิจ นอกจากนี้ในกรณีที่มีหัวข้อใหม่ทางเศรษฐศาสตร์ที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ ทางคณะเศรษฐศาสตร์อาจจัดให้มีชั้นเรียนในรายวิชาการศึกษาเฉพาะเรื่อง ซึ่งทางคณะเศรษฐศาสตร์จะประกาศเป็นคราวๆ ไป ให้เป็นวิชาเลือกได้อีกรายวิชาต่างดังกล่าวนี้นี้

EC 691	วิวัฒนาการของทฤษฎีเศรษฐศาสตร์	3 หน่วยกิต
EC 692	เศรษฐมิติ 1	3 หน่วยกิต
EC 693	เศรษฐมิติ 2	3 หน่วยกิต
EC 694	ล้มมนาปัญหาเศรษฐกิจ	3 หน่วยกิต
EC 695	การศึกษาเฉพาะเรื่อง	3 หน่วยกิต

ข. สอบประมวลผลความรู้

นักศึกษาโครงการปริญญาโท เมื่อสอบได้ในรายวิชาตามหลักสูตรไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต จะต้องทำการสอบประมวลผลความรู้ซึ่งจะจัดสอบขึ้นในภาคเรียนที่ 1 ของปีที่ 2 ในแต่ละรุ่น วิชาดังกล่าวไม่นับหน่วยกิตเข้าในหน่วยรวมของการศึกษา เมื่อสอบวิชาประมวลผลความรู้แล้วนักศึกษาจึงจะมีสิทธิ์เขียนวิทยานิพนธ์ได้ นักศึกษามีโอกาส 2 ครั้งในการสอบประมวลผลความรู้ให้ผ่านรายวิชาที่นำมาสอบประกอบด้วย

1. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค
2. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค
3. วิชาเอก

ค. วิทยานิพนธ์ นักศึกษาเมื่อสอบประมวลผลความรู้แล้วจะต้องเขียนวิทยานิพนธ์ 1 ฉบับ ซึ่งมีค่าไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

(มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2531)

หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงได้ทำการเปิดสอนมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2532 ตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการเปิดสอนและบริหารหลักสูตรเป็นต้นมา ยังไม่มีการประเมินและติดตามผลอย่างเป็นระบบ ผู้ประเมินจึงสนใจที่จะทำการประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมต่อไป

4. เทคนิคเดลไฟ (Delphi Technique)

เทคนิคเดลไฟเป็นกระบวนการวิจัยที่เป็นระบบสำหรับหาข้อสรุปความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามแทนการเรียกประชุม

เทคนิคเดลไฟถูกคิดค้นขึ้นมาโดยนักวิจัยจากบริษัทแรนด์ (Rand Corporation) คือ โอลาฟ แฮมเมอร์และนอร์แมน ดาลกี (Olaf Hammer and Norman Dalkey) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2495 แต่ถูกปกปิดเป็นความลับมาตลอด เนื่องจากเป็นเทคนิคที่ทางกองทัพอากาศอเมริกันใช้ในการศึกษาและวิจัยสิ่งต่าง ๆ (เกษม บุญอ่อน. 2522 : 26)

โอลาฟ แฮมเมอร์และนอร์แมน ดาลกี ได้เขียนบทความเรื่อง "An Experimental Application of the Delphi Method to the Use of Experts" ลงในวารสาร Management Science ปีที่ 9 ฉบับที่ 3 เดือนเมษายน 2506 อันเป็นการกระจายเรื่องราวเกี่ยวกับเทคนิคเดลไฟให้ออกไปอย่างกว้างขวางภายหลังการบ่งปิดมานานับ 10 ปี (ประยูร ศรีประสาธน์. 2523 : 49)

ความหมาย ได้มีผู้ให้ความหมายของเทคนิคการวิจัยเดลไฟไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

พิล (Pill. 1971 : 57) กล่าวว่า เทคนิคเดลไฟเป็นวิธีการที่นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาใช้ประโยชน์อย่างมีระบบ

อัลเฟรด รัสป์ จูเนียร์ (ประยูร ศรีประสาธน์. 2523 : 50 ; อ้างอิงมาจาก Rasp Jr. 1973 : 29) ให้คำอธิบายว่า เทคนิคเดลไฟเป็นเทคนิคของการรวบรวมการพิจารณาตัดสินที่มุ่งเพื่อเอาชนะจุดอ่อนของการตัดสินใจแต่เดิมที่จำกัดขึ้นอยู่กับการคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ หรือความคิดเห็นของกลุ่มหรือมติที่ประชุม

แมคมิลแลน (Macmillan. 1971 : unpagged) ให้ความหมายไว้ว่า เทคนิคเดลไฟเป็นวิธีการของการศึกษาและขัดเกลาการตัดสินใจของกลุ่ม

เกษม บุญอ่อน (2522 : 27) ให้ความหมายไว้ว่า เทคนิคเดลไฟเป็นวิธีที่มีระบบที่ใช้ความเห็นของกลุ่มซึ่งมาจากผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ

ไพฑูรย์ โพธิ์สาร (2529 : 55) ให้ความหมายเทคนิคเดลไฟว่าเป็นกระบวนการที่เป็นระบบสำหรับใช้เลาะแสวงหาข้อสรุปความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในอนาคตด้านเวลา ปริมาณ และหรือสภาพการณ์ที่ต้องการจะให้เป็นไปได้ด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามแทนการเรียกประชุม

ประยูร ศรีประสาธน์ (2523 : 51) กล่าวว่า เทคนิคเดลไฟหมายถึง ขบวนการที่จะเสาะหาความคิดเห็นที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกลุ่มคนเกี่ยวกับความเป็นไปในอนาคตในเรื่องที่เกี่ยวกับ เวลา ปริมาณ และ/หรือ สภาพการณ์ที่ต้องการจะให้เป็นทั้งนี้โดยใช้วิธีการเสาะหาความคิดเห็นด้วยการใช้แบบสอบถามแทนการเรียกประชุม

สมบูรณ์ ดันยะ (2524 : 66) ให้ความหมายไว้ว่าเทคนิคเดลไฟเป็นกระบวนการหนึ่งที่ใช้ในการวิจัยซึ่งมีหลักการสำคัญอยู่ที่การพยายามรวบรวมความคิดเห็นที่กระจัดกระจายของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้มีความสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างมีระบบเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในกระบวนการตัดสินใจหรือลงสรุปในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

สุวรรณา เชื้อรัตนพงษ์ (2528 : 68) กล่าวว่าเทคนิคเดลไฟ หมายถึง กระบวนการที่รวบรวมความคิดเห็นหรือการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับอนาคตจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและมีความถูกต้องน่าเชื่อถือมากที่สุด

จากความหมายเหล่านี้สรุปได้ว่า เทคนิคเดลไฟหมายถึง กระบวนการหนึ่งที่มีระบบในการรวบรวมความคิดเห็นหรือการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยวิธีการตอบแบบสอบถามแทนการเรียกประชุม

ลักษณะทั่วไปของเทคนิคเดลไฟ

ลักษณะทั่วไปของเทคนิคเดลไฟ (Pill. 1971 : 57 ; citing Dalkey. 1969) ได้อธิบายไว้ว่า ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนที่เข้าร่วมการวิจัยจะไม่ทราบว่ามีใครบ้างที่อยู่ในกลุ่มนี้ ทั้งนี้เพื่อขจัดอิทธิพลของกลุ่มหรืออิทธิพลของลักษณะเด่นของผู้เชี่ยวชาญบางท่านที่อาจส่งผลต่อผู้เชี่ยวชาญคนอื่น ๆ ซึ่งในการวิจัยนี้จึงใช้แบบสอบถามหรือสื่ออื่นที่ผู้เชี่ยวชาญไม่ต้องเผชิญหน้ากัน การตอบแบบสอบถามจะต้องมีการถามซ้ำหลาย ๆ รอบ แต่ละรอบที่ถามไปจะต้องสรุปความคิดเห็นหรือคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและคำตอบของผู้เชี่ยวชาญคนนั้นๆ เอง ไปให้ทราบด้วยเพื่อจะได้ทราบข้อแตกต่างของตนกับบุคคลอื่นๆ นอกจากนี้ยังใช้กระบวนการทางสถิติเข้าช่วยในการจำกัดคำตอบทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันยังใช้สถิติเข้าช่วยยืนยันอีกว่าคำตอบในรอบสุดท้ายเป็นตัวแทนความคิดเห็นของสมาชิกทั้งหมด

ปัญหาสำคัญที่สุดในกระบวนการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลไฟคือ การเลือกผู้เชี่ยวชาญทั้งนี้เพราะผลการวิจัยจะเชื่อถือได้เพียงใดขึ้นอยู่กับผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับเลือกเข้ามา ดิกชันนารีของเวบลสเตอร์ (เกษม บุญอ่อน. 2522 : 28) ให้คำจำกัดความว่า ผู้เชี่ยวชาญหมายถึง ผู้ที่ได้รับ

การฝึกฝนและมีความรู้เป็นเลิศในสาขานั้นๆ นอร์แมนดัลคี (เกษม บุญอ่อน. 2522 : 28 ; อ้างอิงมาจาก Norman Dalkey. n.d.) ให้ความหมายผู้เชี่ยวชาญหมายถึง ผู้ที่มีความรู้เป็นพิเศษในสาขาที่เขาสนใจ ดังนั้นในการเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญผู้วิจัยควรพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อให้ได้ผู้ที่มีความรู้ และ/หรือความสามารถให้ข้อมูลที่ผู้วิจัยต้องการได้อย่างแท้จริงและต้องมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมในการวิจัย ถ้าผู้เชี่ยวชาญไม่ให้ความร่วมมืออย่างเต็มใจแล้วข้อมูลที่ได้กลับมาก็เชื่อมั่นไม่ได้ว่าจะถูกต้องมากน้อยเพียงใด สำหรับจำนวนผู้เชี่ยวชาญนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของกลุ่ม (ติลก บุญเรืองรอด. 2525 : 39 ; อ้างอิงมาจาก Kothbantau. 1978) ถ้าเป็นกลุ่มเอกพันธ์จะใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 -15 คน แต่ถ้าเป็นกลุ่มหลากหลายจะใช้ผู้เชี่ยวชาญมากขึ้นอย่างไรก็ตาม แมคมิลแลน (เกษม บุญอ่อน. 2522 : 27 ; อ้างอิงมาจาก Macmillan. n.d.) ได้เสนอผลการวิจัยที่เกี่ยวกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญไว้ว่า จำนวนของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 17 คนขึ้นไปอัตราการลดลงของค่าความคลาดเคลื่อน (error) จะมีน้อยมาก ดังนั้นจำนวนผู้เชี่ยวชาญจึงไม่ควรน้อยกว่า 17 คน

กระบวนการวิจัย

กระบวนการที่สำคัญที่สุดของเทคนิคเดลไฟอ์ประการหนึ่งคือการใช้ชุดของแบบสอบถาม ถามซ้ำให้ผู้เชี่ยวชาญตอบจนเกิดความสอดคล้องของแนวความคิด

แบบสอบถามรอบที่ 1 มักเป็นคำถามแบบปลายเปิด และความหมายกว้าง ๆ เกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่ผู้วิจัยต้องการทราบเพื่อรวบรวมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

แบบสอบถามรอบที่ 2 ผู้วิจัยจะรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเข้าด้วยกันนำมาวิเคราะห์พิจารณา รวมทั้งจัดตั้งข้อความที่ซ้ำซ้อนออก แล้วอาจสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้ประโยคต่าง ๆ เหล่านี้ ส่งกลับไปตามผู้เชี่ยวชาญใหม่

แบบสอบถามรอบที่ 3 เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับมาแล้ว ผู้วิจัยจะนำมาหาค่ามัธยฐาน ค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ (Interquartile Range) ของแต่ละประโยคแต่ละข้อแล้วสร้างแบบสอบถามใหม่ซึ่งเป็นประโยคเดิมแต่เพิ่มค่าตำแหน่งของมัธยฐาน อินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ และตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญคนนั้นตอบ (เพื่อส่งกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญตอบกลับมาอีกครั้งหนึ่ง) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญทำการทบทวนความคิดเห็นอีกครั้งหนึ่ง

แบบสอบถามรอบที่ 4 ทำเช่นเดียวกับรอบที่ 3 เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมา ผู้วิจัยจะนำมาคำนวณหาค่า มัธยฐาน และค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ โดยจะใช้ผลในรอบนี้เป็นการพิจารณาและเสนอผลการวิจัย (เกษม บุญอ่อน. 2522 : 26 - 27)

จากคำตอบที่ได้รับผู้วิจัยก็จะ ได้ข้อมูลที่มีคุณค่าต่อการนำไปประกอบการวินิจฉัยสั่งการในเรื่องที่ต้องการ โดยข้อมูลจะแสดงถึงลำดับความสำคัญอัตราร้อยละของความสอดคล้องต้องกันและความไม่สอดคล้องต้องกันของความคิดเห็น (ประยูร ศรีประสาธน์. 2523 : 54)

ตามปกติเทคนิคเดลไฟจะใช้แบบสอบถาม สลับด้วยกัน แต่บางกรณีอาจใช้เพียงสองหรือสามรอบเท่านั้นโดยเฉพาะเมื่อแบบสอบถามฉบับแรกเป็นแบบสอบถามปลายปิดและคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเป็น เอกพันธ์หรือไม่เปลี่ยนแปลงมากนักหรือมีค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์น้อย แม้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมก็ไม่คุ้มกับความพยายามในการดำเนินการ และไม่ทำให้ผลการวิจัยเปลี่ยนแปลงไป (เดสิก บุญเรืองรอด. 2525 : 54 ; วัน เดชพิชัย. 2527 : 118)

งานวิจัยที่ใช้เทคนิคเดลไฟ

เทคนิคเดลไฟได้รับการพัฒนาเพื่อใช้ในการทำนายหรือวางแผนอนาคตแต่ก็มีผู้นำไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางทั้งด้านอุตสาหกรรม ด้านการวางแผน ด้านนวัตกรรมทางการศึกษาด้านการประเมินโครงการ (Pill. 1971 : 59) ในด้านการศึกษาที่เทคนิคเดลไฟยังอาจใช้เป็นประโยชน์ในการเสาะหาความสอดคล้องทางด้านค่านิยมและในการประเมินผล (Judd. 1972 : 38) การวิจัยทางการศึกษาที่ใช้กระบวนการวิจัยทางเทคนิคเดลไฟมีอยู่มากพอสมควรเช่น แอนเดอร์สัน (Anderson) ใช้เทคนิคเดลไฟเพื่อกำหนดเป้าหมายของการศึกษาของอำเภอหนึ่งในรัฐโอไฮโอ ชิปเฟลท์ และแกนท์ (Cyphert and Gant) ได้ใช้ในการตั้งเป้าหมายของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวอร์จิเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

ราสท์ (Rasp) ได้ใช้ศึกษาวัตถุประสงค์ของระบบโรงเรียนในรัฐวอชิงตันโดยใช้เทคนิคเดลไฟเป็นเครื่องมือทำการสำรวจความต้องการของการพัฒนา อาจารย์ด้านการศึกษายุ่งใหญ่ในรัฐแคนซัส และซัมเมอร์ (Summer) ได้ใช้เทคนิคเดลไฟเป็นเครื่องมือทำการสำรวจความต้องการพัฒนาอาจารย์ด้านการศึกษายุ่งใหญ่ในรัฐแคนซัส ประเทศสหรัฐอเมริกา (ไพฑูรย์ โพธิ์สาร. 2527 : 58 ; อ้างอิงมาจาก Suthon Kohtbantau. 1978 : 27-28)

บาเรตต้า (Baratta. 1975 : 5210-A) ได้ประยุกต์ใช้เทคนิคเดลไฟในการกำหนดค่าน้ำหนักของเกณฑ์การประเมินผลโปรแกรมอาชีวศึกษา

ไล เกา วิง (Lai Kwok wing. 1987 : 3742-A) ได้ใช้เทคนิคเดลไฟในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในโครงการการรู้หนังสือของนักเรียนระดับชั้นมัธยมในฮ่องกง

เกษม บุญอ่อน (ไพฑูรย์ โพธิ์สาร. 2527 : 59 ; อ้างอิงมาจาก Kasem Boonon. 1979) ได้ศึกษาอนาคตของการฝึกหัดครูในประเทศไทยเป็นปริญญานิพนธ์ระดับปริญญาเอก มหาวิทยาลัยอลาบามา ประเทศสหรัฐอเมริกา

ฉัฐภา สรรพศรี (2524 : 1 - 19) ได้ใช้เทคนิคเดลไฟในการศึกษาแนวโน้มของการวิจัยการศึกษาในอนาคตคือในปี พ.ศ. 2535 โดยการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ 3 รอบและทำการวิเคราะห์โดยการหาค่ามัธยฐาน พิสัย ระหว่างควอไทล์ ฐานนิยม และผลต่างระหว่างฐานนิยมกับฐานนิยม ในการผ่านความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อคำถาม

ไพฑูรย์ โพธิ์สาร (2529 : 70-74) ได้ใช้เทคนิคเดลไฟในการสร้างแผนพัฒนาบุคลากรของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน เป็นปฏิญานพันธะระดับปริญญาเอก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สมบูรณ์ ดันยะ (2524 : 72-73) ได้ใช้เทคนิคเดลไฟทำการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถภาพด้านการเมืองของครูประจำการระดับประถมศึกษา เป็นปฏิญานพันธะระดับปริญญาเอก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุนทร โคตรบรรเทา (วัน เดชพิชัย. 2527 : 119 ; อ้างอิงมาจาก Suthon Kohtbantau. 1978) ได้ใช้เทคนิคเดลไฟเพื่อสำรวจความต้องการเกี่ยวกับการศึกษาผู้ใหญ่ในประเทศไทยในการทำปฏิญานพันธะระดับปริญญาเอก ณ มหาวิทยาลัยไอเรกอน

วัน เดชพิชัย (2527 : 272-275) ได้ใช้เทคนิคเดลไฟทำการสร้างเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินโครงการการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐานประเภทชั้นเรียนในเขตการศึกษา 2 เป็นปฏิญานพันธะ ระดับปริญญาเอก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

5. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร ได้ทำการประเมินโดยอาศัยรูปแบบการประเมินต่าง ๆ ดังนี้

กานดา ลือสุทธิวิบูลย์ (2523 : 62-64) ได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของมหานัทิตของภาควิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษาในปี 2517-2521 กับมหานัทิตจำนวน 86 คน และผู้บังคับบัญชาของมหานัทิตซึ่งสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. มหานัทิตสาขาวิชาการวิจัยการศึกษามีความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในหลักสูตรเพียงพอทุกด้าน แต่มหานัทิตสาขาวิชาสถิติการศึกษา 79.31% เห็นว่าความรู้และประสบการณ์ด้านการสร้างเครื่องมือเพื่อทำวิจัยยังมีไม่เพียงพอ และมหานัทิตสาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา 64.71% เห็นว่าความรู้และประสบการณ์ด้านการลุ่มตัวอย่างและการสร้างเครื่องมือยังไม่เพียงพอ

2. มหาวิทยาลัยทั้งสามสาขา เห็นว่าทุกรายวิชาที่เรียนมีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานและมหาวิทยาลัยสาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา 44.44% เห็นว่าควรเรียนวิชาการศึกษาต่ออย่าง

3. มหาวิทยาลัยทั้งสามสาขาวิชาส่วนใหญ่ เห็นว่าผู้เข้าเรียนในสาขาวิชาการวิจัย การศึกษามีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ

4. ผู้บังคับบัญชามีความต้องการให้ภาควิชาส่งเสริมการวิจัยให้มากกว่าที่เป็นอยู่และ ต้องการให้อบรมมหาวิทยาลัยให้มีความรู้และกระตือรือร้นที่จะวิจัย

เกษกานดา สุภาพจน์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจศึกษา- การเลขานุการ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมธานี ปีการศึกษา 2529 ในด้านความมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหาของหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตร สถานที่เรียน กระบวนการเรียนการสอน และประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 91 คนคืออาจารย์ นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ความมุ่งหมายของ หลักสูตรมีความสอดคล้องกับแนวการจำแนกความมุ่งหมายทางการศึกษาคือด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย แต่ในด้านทักษะพิสัยและพุทธิพิสัยมากกว่าจิตพิสัย ควรปรับปรุงความมุ่งหมายให้ สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน ในด้าน โครงสร้างหลักสูตรควรปรับปรุงจำนวนหน่วยกิตในสาขา วิชาเอกทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติให้มีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย มีบางวิชาขาดเนื้อหาด้านจิตพิสัย และบางวิชามีเนื้อหาซ้ำซ้อนกัน ด้านสื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตรและสถานที่เรียน ยังไม่ เหมาะสมและมีไม่เพียงพอ ด้านการเรียนการสอนจำนวนผู้สอนด้านเลขานุการมีน้อย ผู้บริหารควร ให้ความสนใจและทำความเข้าใจกับการเรียนการสอนในวิชาเอกธุรกิจศึกษา-การเลขานุการให้ มากกว่าที่เป็นอยู่ ด้านการเรียนของนักศึกษามีความเหมาะสมปานกลาง ส่วนในด้านการวัดและ ประเมินผลมีความเหมาะสมแต่ควรวางแผนการวัดและประเมินผลให้ชัดเจน ด้านประสิทธิภาพ ของนักศึกษาโดยส่วนรวมมีความเหมาะสมมาก การปฏิบัติงานทั้งด้านการสอนและงานในสำนักงาน มีประสิทธิภาพเป็นที่น่าพอใจของผู้บังคับบัญชา ควรเน้นการปลูกฝังจรรยาบรรณทางอาชีพให้มากกว่า ที่เป็นอยู่

บุญชัย บุญวิวัฒน์ (2517 : 77,81-82,93) ได้ทำการวิจัยติดตามผลการปฏิบัติงานของ มหาวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการศึกษาดั้งแต่ปีการศึกษา 2500 - 2515 โดยใช้แบบ สอบถามทัศนคติของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานของมหาวิทยาลัย พบว่า มหาวิทยาลัยมีความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงานโดยทั่วไปค่อนข้างดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง การแต่งกายและมารยาทเหมาะสม กับความเป็นครู มีความรับผิดชอบต่องานที่และมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการ เป็นผู้นำ

บุญล่ง นิลแก้ว (2530 : 131-136) ได้ทำการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและการประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมุ่งประเมินองค์ประกอบของหลักสูตร 4 ประการ

1. ความต้องการของหน่วยงานการศึกษา
2. องค์ประกอบเบื้องต้นของหลักสูตร
3. สมานการใช้หลักสูตร
4. สัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. หลักสูตรปริญญาโทสาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษามีความจำเป็นต่อหน่วยงานทางการศึกษาอย่างมาก วัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่เป็นอยู่ยังไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่เป็นความต้องการของหน่วยงานทางการศึกษา วัตถุประสงค์ของรายกระบวนการวิชาต่าง ๆ สอดคล้องกับโครงสร้างที่เป็นเกณฑ์ แต่การจัดเนื้อหาวิชายังไม่สอดคล้องกับเกณฑ์
2. ด้านนักศึกษา มีคุณสมบัติเหมาะสมกับการเรียนตามหลักสูตร
3. ด้านอาจารย์ผู้สอน มีคุณสมบัติทางด้านตำแหน่งทางวิชาการสูงกว่าเกณฑ์ที่ควรเป็น แต่มีวุฒิทางการศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์
4. ด้านวัสดุอุปกรณ์ และตำราเรียน หนังสือทางด้าน การวัดและประเมินผลการศึกษาที่ใช้ในการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรมีไม่พอเพียง
5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งด้านความรู้ความสามารถ ไม่มีกิจกรรมช่วยปลูกฝังเจตคติและคุณธรรมทางการวัดและประเมินผลการศึกษาอย่างเด่นชัด
6. กิจกรรมในการวัดและประเมินผลการศึกษาในแต่ละกระบวนการวิชาได้ใช้วิธีการวัดหลาย ครั้ง ใช้การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์มากกว่าอิงกลุ่ม
7. การบริหารหลักสูตรได้ให้ความสะดวกค่อนข้างมากแก่ภาควิชาในการดำเนินการหลักสูตรแต่การบริหารบางอย่างยังไม่ดีเท่าที่ควร
8. นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกระบวนการวิชาในสาขาวิชาการวัดและการประเมินผลอยู่ในระดับที่น่าพอใจ แต่นักศึกษายังมีความรู้สึกว่าตนเองมีความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับไม่ดีเท่าที่ควร
9. การปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตอยู่ในระดับน่าพอใจของผู้บังคับบัญชา

พนิตา กาญจนะหุต (2531 : 69-72) ได้ทำการประเมินหลักสูตรรายวิชาปฏิบัติการสอนภาษาไทย 1 (EY 321) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยประเมินในด้าน จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาสาระของหลักสูตร วิธีสอน ผู้สอน ผู้เรียน อุปกรณ์การเรียน การสอน ตำราและสถานที่เรียน การดำเนินการเรียนการสอน การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่กำลังจะสำเร็จหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอน นักศึกษาที่กำลังศึกษา นักศึกษาที่ผ่านการศึกาแล้ว และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 71 คน จากผลการศึกษาพบว่า ในด้านอาจารย์ผู้สอนร้อยละ 60 มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี แต่ร้อยละ 80 ไม่ได้เขียนตำราเลย ด้านจุดมุ่งหมาย โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร พบว่าเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน ด้านผู้สอน ผู้เรียน อุปกรณ์การเรียนการสอนตำราและสถานที่เรียน พบว่าอาจารย์ใช้การสอนแบบบรรยาย ควรมีตำราประกอบการสอนให้มากกว่านี้ ด้านการดำเนินการสอน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นตรงกันในเรื่องการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การให้โอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเอง ด้านการประเมินผลพบว่า ควรใช้ข้อสอบแบบปรนัย ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ ในการสังเกตการสอนพบว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยายและอธิบายโดยให้นักศึกษาจดบันทึกตาม แต่ในการให้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นตรงกันว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนไม่ได้อยู่ที่ตำราเรียนแต่อยู่ที่การนำไปใช้ด้วย

ลดานพร รวีรัฐ (2524 : ค-จ) ได้ทำการวิจัยติดตามผลมหานิดพิตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 16 สาขาวิชา ที่สำเร็จการศึกษาปี 2518 - 2520 โดยการสอบถามผู้บังคับบัญชามหานิดพิตร และตัวมหานิดพิตรจำนวน 100 คน พบว่าผู้สอนควรมีการปรับปรุงตัวเอง ให้มีความรู้ความชำนาญในวิชาที่สอน มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า ใช้เทคนิคและอุปกรณ์การสอน หลาย ๆ อย่างตามความเหมาะสมของเนื้อหาที่ใช้สอนแบบบรรยายอย่างเดียว ทางด้านการวัดผลของผู้สอนนั้นขึ้นอยู่กับผู้สอนมาก ไม่มีมาตรฐานที่แน่นอน บางวิชาวัดความจำมากกว่าความคิด และในการเรียนการสอนนั้น เท่าที่ผ่านมายังไม่มีการปลูกฝังอุดมคติ ปรัชญา และศรัทธาในวิชาชีพ และเสนอแนะว่าอาจารย์ควรเป็นแบบอย่างที่ดีตลอดจนเป็นผู้มีศรัทธาในวิชาชีพด้วย

พรทิพย์ อาจรงค์ (2526 : ง-ฉ) ได้ทำการประเมินหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นหลักสูตรการฝึกอบรมโดยใช้รูปแบบการประเมินที่ซับซ้อนเกี่ยวกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตร ปัจจัยเบื้องต้นทางด้าน ผู้เข้ารับการอบรม บุคลากรของโครงการ วัสดุอุปกรณ์ การวางแผนการดำเนินงานตลอดหลักสูตร

กระบวนการดำเนินการหลักสูตรและผลิตผลของหลักสูตร ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ แบบสอบถาม และแบบประเมินการปฏิบัติงานพบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีลักษณะที่ดี และสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของคณะพยาบาลศาสตร์ และวัตถุประสงค์เฉพาะของแต่ละสาขาวิชา ในด้านเนื้อหาสาระมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แต่มีเนื้อหาบางส่วนมีความซ้ำซ้อนกันซึ่งควรต้องปรับปรุง ผู้เข้ารับการอบรม พบว่าหลักเกณฑ์คุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับการอบรมตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ เป็นหลักเกณฑ์คุณสมบัติที่เหมาะสม ด้านบุคลากรมีบุคลากรทั้งในด้านคณะกรรมการและคณาจารย์ผู้สอนเหมาะสมดีแล้ว อุปกรณ์และสิ่งแวดล้อมประกอบการเรียนการสอนอุปกรณ์ต่าง ๆ เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน แต่ยังมีบริการบางส่วนที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นเช่นห้องสมุด ส่วนด้านการดำเนินงานตลอดหลักสูตรมีการวางแผนการดำเนินงานตลอดการอบรมไว้อย่างมีระเบียบ กระบวนการ พบว่าการดำเนินการหลักสูตรเป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผน การเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น ส่วนด้านผลผลิต ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ทางวิชาการและมีประสิทธิภาพการปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะทาง

มยุรี พลังกร (2529 : 59-62) ได้ทำการประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตของวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า โดยใช้รูปแบบการประเมินชิปโดยทำการประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

ด้านสภาพแวดล้อม ประเมินเกี่ยวกับตึกเรียนและห้องเรียน หอพักและห้องนอน สถานที่เล่นกีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สถานที่ตั้งห้องสมุด และบริการห้องสมุด การประกอบอาหารเลี้ยง ห้องทดลองปฏิบัติการ ห้องประชุมและห้องล้อม ระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ และการบริหารจัดการ

ด้านปัจจัยนำเข้า ประเมินเกี่ยวกับ นักเรียนแพทย์ อาจารย์แพทย์ บุคลากรสายต่าง ๆ ที่ให้บริการการศึกษา หนังสือ ตำรา เอกสารและวารสาร อุปกรณ์ต่าง ๆ งบประมาณ

ด้านกระบวนการ ประเมินเกี่ยวกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

ด้านผลผลิต ประเมินเกี่ยวกับ ปริมาณของผลผลิตคุณภาพของผลผลิต (ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และลักษณะการเป็นผู้นำของบัณฑิตแพทย์ทหาร)

วัน เดชนิชัย (2527 : 272-283) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จพื้นฐานประเภทชั้นเรียนในเขตการศึกษา 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินความสอดคล้องของผลผลิต เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต และความล้มเหลวของส่วนประกอบต่าง ๆ เหล่านี้ และใช้รูปแบบของไทเลอร์ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะ

ต่อการแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตของนักศึกษา และใช้เทคโนโลยีในการหาเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ ผลผลิต และความสัมพันธ์ของส่วนประกอบทั้งสามด้านนี้ของโครงการสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตอยู่ในสภาพที่ดี และทั้งสามส่วนนี้เอื้อซึ่งกันและกันค่อนข้างมาก จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสตูล มีปัจจัยเบื้องต้นและระดับที่ปัจจัยเบื้องต้นส่งผลต่อกระบวนการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่ระดับที่กระบวนการได้รับผลจากปัจจัยเบื้องต้น ผลผลิต และระดับที่ผลผลิตได้รับผลจากปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการรวมกันแตกต่างกันเล็กน้อย คือมีแนวโน้มว่าของจังหวัดยะลาดีกว่าจังหวัดอื่น ๆ

2. ปัจจัยเบื้องต้น ระดับที่ปัจจัยเบื้องต้นส่งผลต่อกระบวนการ กระบวนการที่ได้รับผลดีจากปัจจัยเบื้องต้น ผลผลิต และระดับที่ผลผลิตได้รับผลดีจากปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการรวมกันของเขตการศึกษา 2 อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะต่อการแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตของนักศึกษากลุ่มต่าง ๆ มีดังนี้

1. มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างจังหวัดในเขตการศึกษา 2
2. นักเรียนหญิงมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน การคิดเลข และความรู้ทั่วไปสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญ
3. กลุ่มนักเรียนที่มีอายุและอาชีพ ประสบการณ์ต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
4. นักศึกษาที่อาศัยในหมู่บ้านที่มีอ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน การเขียน การคิดเลข และความรู้ทั่วไปสูงกว่านักศึกษาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่ไม่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน อย่างมีนัยสำคัญ แต่ด้านทักษะต่อการแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

สุทัศน์ วิวัฒนประวี (2527 : 55-59) ทำการประเมินหลักสูตรกายภาพบำบัด

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้รูปแบบการประเมินชิป ประเมินองค์ประกอบเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชา โครงสร้างของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ นักศึกษา วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอน และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบัณฑิต โดยอาศัยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ กับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรอาจารย์ นักศึกษา และผู้บังคับบัญชา สรุปผลการวิจัยดังนี้

ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจนเป็นที่เข้าใจกันดี มีความเหมาะสมกับสังคม ปัจจุบันแต่ขาดการนำไปปฏิบัติได้จริง โครงสร้างหลักสูตรมีเนื้อหาวิชาที่เน้นทางทฤษฎีมาก เนื้อหาสาระบางส่วนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ บางวิชามีเนื้อหาให้เรียนแต่ไม่นับหน่วยกิต เนื้อหาวิชาต่างๆ มีความซ้ำซ้อนกันอยู่บ้าง ด้านอาจารย์ผู้สอนเขียนตำรา ทำวิจัย เขียนบทความให้บริการชุมชน ค่อนข้างน้อย อาจารย์ส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี ต้องสอนบรรยาย 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และสอนภาคปฏิบัติ 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ นักศึกษามีความสนใจในระดับปานกลาง อุปกรณ์การเรียนการสอนโดยทั่วไปมีปริมาณไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน คุณภาพของอุปกรณ์และความสะดวกในการขอยืมใช้อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ มีการจัดกิจกรรมน้อยมาก และบัณฑิตของหลักสูตรปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพดีแต่ยังต่ำกว่าที่พึงประสงค์

สมพงษ์ ตั้งพงษ์ (2533 : 114-122) ได้ทำการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการ ศึกษาชั้นสูงวิชาเอกพลศึกษา พุทธศักราช 2529 ของกรมพลศึกษา โดยใช้แบบจำลองชิป ประเมินบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ เนื้อหาของหลักสูตร คุณลักษณะของนักศึกษา คุณลักษณะของอาจารย์ ประเมินกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร ประเมินผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 361 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร อาจารย์และนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ได้ขอค้นพบจากการประเมินดังนี้

ด้านบริบทพบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องตามแนวการจำแนกจุดมุ่งหมาย การศึกษาของบลูมทั้ง 3 ด้านคือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ผลการประเมินจากแบบสอบถามพบว่าวัตถุประสงค์มีความเหมาะสมปานกลาง และจากการสัมภาษณ์พบว่า ควรปรับปรุงด้าน วัตถุประสงค์คือวัตถุประสงค์ไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน ตั้งวัตถุประสงค์ไว้สูงเกินไป ไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้

ด้านปัจจัยเบื้องต้น เนื้อหาของหลักสูตรจากการวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหา กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่าเนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทั้ง 6 ข้อ ผลการประเมินจากแบบสอบถามพบว่าเนื้อหาหลักสูตรมีความเหมาะสมปานกลาง จากการสัมภาษณ์พบว่าควรปรับปรุงในด้านเนื้อหาดังนี้ คือ เนื้อหาของหลักสูตรซ้ำซ้อนกัน เนื้อหาบางรายวิชาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาขาดการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬา คุณลักษณะของนักศึกษา พบว่านักศึกษามีคุณลักษณะปานกลาง จากการสัมภาษณ์พบว่านักศึกษบางส่วนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ขาดจุดมุ่งหมายในการเรียนและขาดความพร้อมที่จะเรียน คุณลักษณะของอาจารย์ พบว่าอาจารย์มีคุณลักษณะเหมาะสมมาก แต่จากการสัมภาษณ์พบว่า อาจารย์บางคนไม่เตรียมการสอน ไม่อุทิศเวลาในการสอน ไม่นำความรู้ที่ทันสมัยมาถ่ายทอด

ด้านกระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก แต่ไม่สามารถเปิดสอนได้ครบตามรายวิชาในหลักสูตร ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามความถนัด อาจารย์บางท่านขาดความเอาใจใส่ต่อการสอน การบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมแต่ควรปรับปรุงในด้านการบำรุงรักษาอุปกรณ์ ตำราเรียนบางวิชามีน้อย ระบบการลงทะเบียนเรียนยังล้าสมัย

ด้านผลผลิต คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษามีความเหมาะสมปานกลาง มีความรู้ความสามารถเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถร่วมงานกับผู้อื่นได้

สุรพันธ์ ยันต์ทอง (2528 : 3-020 - 3-024) ได้ทำการประเมินองค์ประกอบต่างๆ ของโครงการอบรมบุคลากรประจำการทางการศึกษา คือการประเมินเกี่ยวกับ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายทางการศึกษา ความต้องการและความคาดหวังของบุคลากรประจำการ ความต้องการและความคาดหวังของเจ้าสังกัดของบุคลากรประจำการ ความต้องการและความคาดหวังของอาจารย์ผู้สอน ประเมินความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินการโครงการ เช่น คุณลักษณะของผู้เข้ารับการอบรม ประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอน เอกสารตำรา สภาห้องเรียน เป็นต้น โดยประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการอบรมและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ผ่านการอบรมแล้วในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเพียงอย่างเดียวและได้ข้อเสนอแนะจากการวิจัยดังนี้

1. ควรสำรวจความต้องการของครู หน่วยงานต้นสังกัดของบุคลากรประจำการว่าต้องการวิชาเอกใด และความสามารถของบุคลากรที่จะเรียนสาขานั้นๆ ด้วย
2. การให้บุคลากรเลือกสาขาวิชาเอกควรตระหนักถึงพื้นฐานความรู้เดิม ประสบการณ์หรือตำแหน่งหน้าที่ประกอบกัน
3. ควรมีการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วเพื่อนำมาปรับปรุงโครงการ

สมหวัง นิธิยานุวัฒน์ และคนอื่นๆ (2522 : 75-80) ได้ทำการประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี 2522 โดยใช้รูปแบบการประเมินชิปประเมินองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรคือ วัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระของหลักสูตร คุณภาพของนิสิต ภาระงานสอนของอาจารย์ผู้สอน การบริหารหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และผลผลิตของหลักสูตร โดยการใช้เครื่องมือคือ แบบจำลองพฤติกรรมการสอน แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินคุณภาพของนิสิต และการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนิสิต สรุปผลการประเมินได้ดังนี้

ในด้านวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระของหลักสูตรพบว่า มีการระบุวัตถุประสงค์ทั่วไปของหลักสูตรไว้อย่างเด่นชัด วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะของหลักสูตรสอดคล้องกันดี เนื้อหาสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ แต่การจัดรายวิชาของจิตวิทยาการศึกษามีจำนวนน้อยและกระจายมากเกินไป

ในด้านคุณภาพของนิสิตพบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้ความสามารถในสาขาเฉพาะจิตวิทยาการศึกษาและแนะแนว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาตรีและโทในระดับปานกลาง แต่ความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ และความถนัดเชิงวิชาการอยู่ในระดับไม่เป็นที่น่าพอใจ นอกจากนี้พบว่า นิสิตรุ่นหลังๆมีศักยภาพเชิงวิชาการต่ำกว่ารุ่นแรกๆ

ในด้านภาระงานของอาจารย์ผู้สอนพบว่า อาจารย์ได้ปฏิบัติงานสอนมากกว่าเกณฑ์ อาจารย์บางท่านต้องทำหน้าที่ควบคุมวิทยานิพนธ์และอ่านวิทยานิพนธ์ ออกนิตยสารประกอบการตีพิมพ์ของนิสิตปริญญาตรีด้วย อาจารย์ทำการศึกษาค้นคว้าทำวิจัยในสาขาวิชาน้อยมาก

ในด้านการบริหารหลักสูตรพบว่า ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพราะขาดสถานที่เจ้าหน้าที่ วิธีการลอบคัดเลือกเข้าไยยังไม่เหมาะสม ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาฯ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร นิสิตได้รับการเทียบโอนหน่วยกิตมากเกินไป การสอนภาษาอังกฤษขาดจุดมุ่งหมายที่แน่นอน วิธีการยังไม่เข้ามาตรฐานสากล ระเบียบการสอบรวบยอดดูซับซ้อนเกินไปทำให้นิสิตแยกการเรียนรู้กับการสอบออกจากกัน

ในด้านการเรียนการสอนพบว่า ทั้งอาจารย์และนิสิตยังไม่ทราบถึงปรัชญาของการศึกษาอย่างชัดเจน ขาดแคลนวัสดุที่จะอำนวยความสะดวกการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนยังไม่เป็นผู้ที่ใฝ่การวิจัย อาจารย์มีกระบวนการสอนที่มีประสิทธิภาพต่ำ

ในด้านผลผลิตของหลักสูตรพบว่า หลักสูตรดุษฎีบัณฑิตได้ต่ำกว่าแผนถึงร้อยละ 85 นิสิตต้องใช้เวลาดึกษาถึง 4 ปี 2 เดือน ซึ่งใช้เวลามากกว่าที่ควรเป็น

อรุณ วิวัฒนประวี (2527 : 101-107) ได้ทำการประเมินหลักสูตรวิชาเอกดนตรีศึกษาในวิทยาลัยครู โดยใช้รูปแบบจำลองชิป ประเมินบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิตหลักสูตร โดยผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม อาจารย์วิทยาลัย อาจารย์ผู้ทำการสอน นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาบัณฑิต สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ในด้านบริบทพบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรส่วนใหญ่มีความเหมาะสม โครงสร้างเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีมีมากกว่าภาคปฏิบัติ วิชาดนตรีตะวันตกมีมากกว่าวิชาดนตรีไทย จำนวนหน่วยกิตวิชาดนตรีปฏิบัติน้อยเกินไป สำหรับเนื้อหาส่วนใหญ่เหมาะสม

ในด้านปัจจัยเบื้องต้นพบว่า ยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร อาจารย์ผู้สอนมีคุณวุฒิต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของทบวง จำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอ อุปกรณ์การเรียนการสอนยังไม่พร้อมเท่าที่ควร ส่วนนักศึกษามีความเหมาะสมปานกลาง

ในด้านกระบวนการพบว่า ยังไม่เหมาะสมนักศึกษาดำเนินการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีลักษณะเป็นผู้รับ มีการซักถามและแสดงความคิดเห็นน้อย กระบวนการเรียนการสอนยังไม่เหมาะสม นักศึกษาได้รับผลสัมฤทธิ์จากกระบวนการเรียนการสอนด้านพุทธิพิสัย

ในด้านผลผลิตพบว่า นักศึกษาเอกดนตรีศึกษามีคุณสมบัติเป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตรค่อนข้างน้อย

เปปพาร์ด (Pappard. 1967 : 28:52p) ได้ทำการประเมินหลักสูตรครูประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐอิลลินอยส์ เพื่อติดตามว่าการผลิตบัณฑิตครูในระดับประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนต่างๆหรือไม่ รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ครูประถมศึกษา ผลการประเมินสรุปได้ดังนี้ ครูประถมศึกษาดังกล่าวได้รับการเตรียมมาจากมหาวิทยาลัยเป็นอย่างดี หลักสูตรของมหาวิทยาลัยเหมาะสมและเป็นไปตามความต้องการของครูประถมที่จะไปสอนตามโรงเรียนต่างๆ และผู้วิจัยได้เสนอแนะว่าหลักสูตรควรแก้ไขข้อบกพร่อง โดยเน้นในเรื่องการสอนอ่านวิชาวิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา

เทเลอร์ (Taylor. 1963 : 23:2806) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรปริญญาโททางการศึกษาในวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐโอกลาโฮมา โดยสัมภาษณ์ผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 125 คน และครูใหญ่โรงเรียนที่ผู้สำเร็จการศึกษาเหล่านี้ทำการสอนจำนวน 75 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ด้านวิชาเฉพาะ เห็นควรเพิ่มเนื้อหาในรายวิชาต่าง ๆ และเพิ่มรายวิชาวิธีการสอนวิชาเฉพาะด้าน ผู้สำเร็จการศึกษาต้องการให้มีการฝึกปฏิบัติให้มากขึ้นด้วย

ด้านวิชาการศึกษา ควรปรับปรุงเนื้อหาเพื่อให้สามารถนำไปใช้กับสถานการณ์จริงในห้องเรียน โดยการเพิ่มเนื้อหาบางส่วน และตัดส่วนที่ไม่เหมาะสมหรือซ้ำซ้อนกับรายวิชาอื่นออกไป

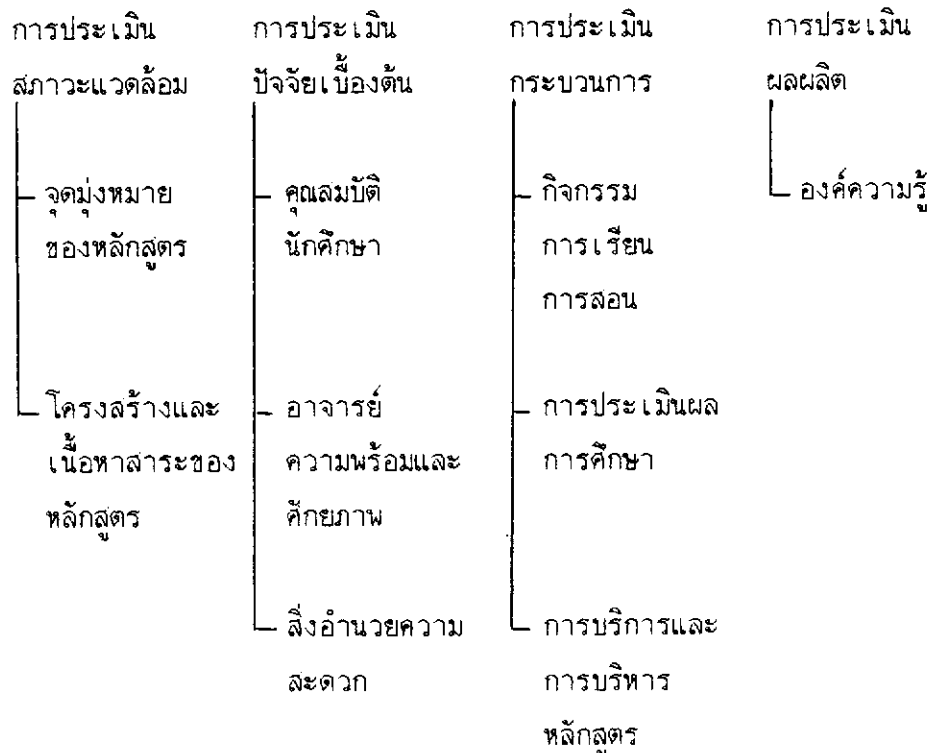
ด้านวิชาสามัญทั่วไป ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรายวิชาที่สนใจ

ด้านการบริการแนะแนวและการให้คำปรึกษาหารือ การบริการห้องสมุดและการเตรียมตัวเพื่อทำวิจัยอยู่ในขั้นพอใจ

พิตต์แมน (Pittman. 1975 : 1501) ได้ประเมินหลักสูตรการฝึกหัดครูจากผู้สำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัยแมคเนีเซ โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้สำเร็จการศึกษาระหว่างปี ค.ศ. 1957 -1961 สรุปได้ว่า วิชาการศึกษาเป็นวิชาที่มีความสำคัญของการเป็นครู ความรู้ด้านวิชาการศึกษายังมีน้อย

คอส์ส (Kauss. 1969 : 2136) ทำการประเมินหลักสูตรระดับปริญญาโททางการสอนของมหาวิทยาลัยนอร์ทเวลเทิร์น โดยทำการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรจากผู้สำเร็จการศึกษา ผลจากการตอบแบบสอบถามของผู้สำเร็จการศึกษาที่ไปประกอบอาชีพครูร้อยละ 80 เห็นว่าความสามารถทางการสอนควรได้รับการปรับปรุงจึงมีความประสงค์ให้มีการจัดหลักสูตรทางการสอนและให้นัสมรรถภาพทางการสอนให้มาก

จากการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับหลักสูตรและการประเมินหลักสูตรเบื้องต้นตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรจะพบว่าส่วนใหญ่การประเมินหลักสูตรจะเป็นการประเมินองค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่งหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของหลักสูตร และเมื่อมีการประเมินองค์ประกอบที่ประเมินในทุกองค์ประกอบของหลักสูตรในคราวเดียวกันมากขึ้นทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาแต่ยังไม่มี การประเมินหลักสูตรร่วมไปกับการใช้เกณฑ์โดยผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยเฉพาะหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิด ผู้ประเมินจึงมีความสนใจที่จะทำการประเมินหลักสูตรในระดับนี้โดยเลือกประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด มีปัญหาอุปสรรคประการใด โดยใช้รูปแบบการประเมินชิป ซึ่งจะครอบคลุมประเด็นต่างๆของเนื้อหาหลักสูตรที่จะทำการประเมินในคราวเดียวกันและในรายละเอียดต่างๆในแต่ละด้านที่ทำการประเมินผู้ประเมินศึกษาจากธรรมชาติของสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ว่าควรประเมินในประเด็นใดบ้าง และผู้ประเมินได้ใช้โครงสร้างในการดำเนินงานประเมินดังนี้

และใช้รูปแบบการประเมินความสอดคล้องของลเตด เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างผลที่คาดหวังและผลที่เกิดขึ้นจริง และได้อาศัยเทคนิคเดลไฟมาพัฒนาประยุกต์สร้างแบบประเมินในการเปรียบเทียบถึงความเหมาะสมในองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านนี้ โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมินองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านแล้วคาดการณ์ว่าสภาพที่ควรจะเป็นควรเป็นอย่างไร นำมาเปรียบเทียบกับสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเมื่อทำการประเมินโดยผ่านทาง นักศึกษา ผู้บริหารและคณาจารย์ประจำภาควิชาเศรษฐศาสตร์ เพื่อลงสรุปว่าหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหงนี้ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด มีข้อควรแก้ไขปรับปรุงและข้อเสนอแนะอย่างไร

บทที่ 3
วิธีดำเนินการ

ในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การประเมิน และกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน
2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
4. วิธีดำเนินการวิจัย
5. วิธีการดำเนินการรวบรวมข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การประเมินและกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน

การประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้ประเมินได้ใช้รูปแบบจำลองชิป (CIPP Model) ของสตีฟเฟิลปีม และ รูปแบบการประเมินความสอดคล้องของสเตค (Countenance of Educational Evaluation) เป็นรูปแบบในการประเมินครั้งนี้ การประเมินแบ่งออกเป็น ด้านสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านสภาวะแวดล้อม เป็นการประเมินจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และ โครงสร้างเนื้อหาสาระของหลักสูตร

1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมินในด้านคุณสมบัติของนักศึกษา อาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก

1.3 ด้านกระบวนการ เป็นการประเมินกระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินการหลักสูตรให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล การศึกษา การบริการและการบริหารหลักสูตร

1.4 ด้านผลผลิต เป็นการประเมินผลที่เกิดจากการดำเนินการตามหลักสูตร ได้แก่ องค์ความรู้

และเพื่อให้การประเมินมีความหมายยิ่งขึ้นจึงได้สร้างแบบประเมินเพื่อใช้ในการประเมินสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต ผู้ประเมินได้ดำเนินการศึกษาโดยการนำ "เทคนิคเดลไฟ" มาประยุกต์ใช้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การเลือกผู้เชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญที่ผู้ประเมินขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามตามวิธีการของ เทคนิคเดลไฟ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิทางสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์จากสถาบันอุดมศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 17 คน

2. การสอบถามผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประเมินได้ดำเนินการสอบถามผู้เชี่ยวชาญระหว่าง เดือนเมษายน - ธันวาคม 2535 จำนวน 2 รอบ (ซึ่งจากการวางแผนจะทำการสอบถาม 3 รอบ แต่เมื่อทำการสอบถามความเห็นเพียง 2 รอบก็ได้ความเป็นเอกฉันท์แล้ว) ดังนี้

2.1 รอบที่หนึ่ง สอบถามผู้เชี่ยวชาญถึงความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมของ ข้อความที่ใช้ในการประเมินสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต ที่ผู้ประเมินได้เสนอไว้ในรูปของมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับคือ น้อยที่สุด น้อย มาก มากที่สุด นอกจากนี้ยังมีคำถามปลายเปิดไว้ให้ผู้เชี่ยวชาญ เสนอสิ่งที่ต้องประเมินและเกณฑ์เพิ่มเติม และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินแล้วนำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่ามัธยฐาน ค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ และพิจารณาความเหมาะสม และไม่เหมาะสมรวมทั้งคำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆ มาปรับปรุง และสร้างแบบสอบถามเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ขึ้น

2.2 รอบที่สอง ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและตอบแบบสอบถามที่ปรับปรุงมาแล้ว ในรอบที่หนึ่ง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจัดลำดับความสำคัญของเกณฑ์แต่ละข้อ หลังจากนั้นนำผลที่ได้มา คำนวณค่ามัธยฐาน และค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ ซึ่งผู้ประเมินได้กำหนดเกณฑ์ไว้ว่า คำตอบที่มีค่ามัธยฐานเท่ากับหรือมากกว่า 2.56 เป็นคำตอบที่มีความเหมาะสมสูงและคำตอบที่มีค่ามัธยฐานน้อยกว่า 2.56 เป็นคำตอบที่มีความเหมาะสมต่ำ ในด้านการพิจารณาความสอดคล้องกันของคำตอบ โดยดูจากค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ ว่าถ้าข้อใดมีค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ ต่ำแสดงว่ามีความสอดคล้องสูง ในข้อใดมีค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ สูงแสดงว่ามีความสอดคล้องต่ำ โดยกำหนดดังนี้ ถ้าค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์เท่ากับ 1.33 หรือต่ำกว่าซึ่งมีความกว้างเท่ากับ หนึ่งในสี่ ของมาตราส่วนประมาณค่าลงมา เป็นค่าที่แสดงว่ามีความสอดคล้องสูงและค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ที่เท่ากับ 2.66 หรือมากกว่าเป็นค่าที่แสดงว่ามีความสอดคล้องต่ำ (ค่าระหว่าง 1.33 - 2.66 เป็นค่าที่แสดงว่ามีความสอดคล้องปานกลาง) และเลือกข้อความที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.56 และค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.33 ลงมาจัดเป็นแบบประเมินเพื่อใช้ในการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารและคณาจารย์ประจำภาควิชาเศรษฐศาสตร์และนักศึกษา

2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ประกอบด้วย

- 1 ประชากรที่ใช้ในการสร้างแบบประเมินที่ใช้ในการประเมินหลักสูตรคือ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จำนวน 17 คน
- 2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาระดับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นในแต่ละด้าน คือ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวน 10 คน
- 3 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาระดับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในแต่ละด้าน คือ
 - 3.1 ผู้บริหารและคณาจารย์ประจำภาควิชาเศรษฐศาสตร์ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบหลักสูตรเต็มเวลาจำนวน 12 คน

3.2 นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต รหัส 32....
ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงจำนวน 24 คน

กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการประเมินผลครั้งนี้เป็นการประเมินเฉพาะหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง ผู้ประเมินจึงใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะประกอบด้วย

- ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษาค้นหาเกณฑ์ในการประเมินหลักสูตรจำนวน 17 คน
- ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์จำนวน 10 คน
- ผู้บริหารและคณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบหลักสูตรเต็มเวลาจำนวน 12 คน
- นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตรหัส32...ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงจำนวน 24 คน

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบประเมินประกอบด้วย

3.1.1 แบบประเมินเกี่ยวกับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ในด้าน สภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต ที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นตามเกณฑ์ที่ได้จาก เทคนิคเดลไฟ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับแบบลิคเคอร์ต (Likert's scales) เพื่อใช้สอบถามกับผู้เชี่ยวชาญ

3.1.2 แบบประเมินเกี่ยวกับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ของหลักสูตรเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยในด้าน สภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต ลักษณะของแบบประเมิน
ดังกล่าวเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับแบบลิคเคอร์ต (Likert's scale) ที่ผู้ประเมิน
สร้างขึ้นตามเกณฑ์ที่ได้จาก เทคนิคเดลไฟ เพื่อใช้สอบถามผู้บริหารและคณาจารย์ประจำหลักสูตร

3.1.3 แบบประเมินเกี่ยวกับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ของหลักสูตรเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยในด้าน สภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต ลักษณะของแบบประเมิน
ดังกล่าวเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับแบบลิคเคอร์ต (Likert's scale) ที่ผู้ประเมิน
สร้างขึ้นตามเกณฑ์ที่ได้จาก เทคนิคเดลไฟ เพื่อใช้สอบถามนักศึกษา

แบบประเมินเหล่านี้เป็นแบบประเมินที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นและหาค่าความเที่ยงตรงโดยใช้
ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหา
สัมประสิทธิ์แบบแอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161)

ตัวอย่างแบบประเมินรอบที่ 1

1. ด้านสภาวะแวดล้อม

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม			
	4	3	2	1
<u>1.1 ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร</u> 1. ผลผลิตทำในสิ่งที่มีความรู้สูง มีคุณภาพเหมาะสมต่อความต้องการทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน 2. สร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเน้นสาขาเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม ส่วนสาขาอื่นเป็นองค์ประกอบเพื่อช่วยให้ผู้ศึกษามีความรู้ ความเชี่ยวชาญเพิ่มขึ้น 3. ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการและเสริมสร้างการวิเคราะห์และกำหนดนโยบาย โดยเน้นผลการศึกษาและระเบียบวิธีวิจัย ----- ----- ----- <u>1.2 โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร</u> 1. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 45 หน่วยกิต 2. รายวิชาในหมวดวิชาเสริมพื้นฐานสำหรับผู้ไม่มีพื้นฐานความรู้ 3. การสอบรวบยอดและวิชาที่นำมาสอบรวบยอด 4. หลักสูตรส่งเสริมประสบการณ์ในด้านการทำวิจัย 5. รายวิชาในสาขาที่ให้เลือกเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ				

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม			
	4	3	2	1
6. จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต				

ประเด็นคำถามที่ท่านได้ตอบไปแล้วนั้น ท่านว่าสาระสำคัญในแต่ละประเด็นคำถามข้อใด ควรตัด หรือควรเพิ่ม และมีความคิดเห็นอื่นๆอย่างไรบ้าง โปรดแสดงความคิดเห็นประกอบด้วย 1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรตัด _____ _____ _____ ควรเพิ่ม _____ _____ _____ ความคิดเห็นอื่น ๆ _____ _____ _____ 2. โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร ควรตัด _____ _____ _____ ควรเพิ่ม _____ _____ _____ ความคิดเห็นอื่น ๆ _____ _____ _____				

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม			
	4	3	2	1
2.1 คุณสมบัติของนักศึกษา 1. วุฒิการศึกษาควรเป็นปริญญาตรีทางเศรษฐศาสตร์ 2. การกำหนดแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.) ในระดับปริญญาตรีไม่น้อยกว่า 2.75 3. การมีประสบการณ์ในการทำงานก่อน 4. มีความรู้เบื้องต้นทางการศึกษาด้าน สถิติ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์และภาษาอังกฤษ 5. ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรงหรือเป็นอุปสรรคต่อการเรียน ----- ----- ----- 2.2 อาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพ 1. มีความสามารถในการเขียนตำราทางวิชาการ และบทความต่างๆ 2. ควรมีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโท 3. มีความรู้และความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา 4. สามารถให้คำแนะนำแก่นักศึกษาที่มีปัญหาทางการเรียน 5. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และให้ความเป็นกันเองแก่นักศึกษา ----- ----- -----				

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม			
	4	3	2	1
2.3 <u>สิ่งอำนวยความสะดวก</u> 1. มีห้องเรียนและห้องประชุมปรับอากาศสำหรับนักศึกษาอย่างเพียงพอ 2. มีห้องคอมพิวเตอร์และห้องศูนย์สนเทศเศรษฐกิจสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโทเป็นการส่วนตัว 3. มีหนังสือทั่วไป ตำราทางวิชาการ และสิ่งตีพิมพ์ประเภทอื่นๆทางเศรษฐศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 4. มีวิทยานิพนธ์ ปริญยานิพนธ์ และงานวิจัยทางด้านเศรษฐศาสตร์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องพอเพียงสำหรับการศึกษาค้นคว้า 5. มีอุปกรณ์การเรียนการสอนเช่น ไวท์บอร์ด เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องบันทึกเสียงและขยายเสียง ----- ----- ----- ประเด็นคำถามที่ท่านได้ตอบไปแล้วนั้น ท่านว่าสาระสำคัญในแต่ละประเด็นคำถามข้อใดควรตัด หรือควรเพิ่ม และมีความคิดเห็นอื่นๆอย่างไรบ้าง โปรดแสดงความคิดเห็นประกอบด้วย 1. คุณสมบัติของนักศึกษา ควรตัด _____ ----- ----- ควรเพิ่ม _____ -----				

ความคิดเห็นอื่น ๆ _____

2. อาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพ

ควรตัด _____

ควรเพิ่ม _____

ความคิดเห็นอื่น ๆ _____

3. สิ่งอำนวยความสะดวก

ควรตัด _____

ควรเพิ่ม _____

ความคิดเห็นอื่น ๆ _____

3. ด้านกระบวนการ

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม			
	4	3	2	1
<u>3.1 กิจกรรมการเรียนการสอน</u> 1. จัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 2. แจกวัตถุประสงค์ของรายวิชาให้นักศึกษาทราบ และดำเนินการสอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวิชานั้นๆ 3. เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน 4. ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสทำงานร่วมกับผู้อื่น 5. มีการปลูกฝังให้นักศึกษามีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเอง และต่องานที่ได้รับมอบหมาย ----- ----- ----- <u>3.2 การประเมินผลการศึกษา</u> 1. มีการทดสอบความรู้ของนักศึกษาก่อนดำเนินการสอน 2. ทำการประเมินผลนักศึกษาเมื่อจบบทเรียนทั้งหมดใน ปลายภาค 3. ทำการประเมินผลโดยอาศัยการวัดผลครั้งสุดท้ายเป็นหลัก 4. วัดผลการศึกษาโดยยึดวัตถุประสงค์ของวิชามากกว่า เนื้อหา 5. ทำการประเมินผลโดยอาศัยงานทางภาคปฏิบัติและการตอบข้อสอบปลายภาคประกอบกัน ----- -----				

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม			
	4	3	2	1
3.3 การบริการและการบริหารหลักสูตร 1. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้กว้างขวางและมีประสิทธิภาพในการทำงาน 2. จัดสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา 3. จัดระบบการลงทะเบียนและค้นหาระเบียนนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4. ให้บริการด้านวิชาการแก่นักศึกษาอยู่เสมอ 5. ในการคัดเลือกนักศึกษาให้เข้ามาเรียนมีความยุติธรรมและเหมาะสม ----- ----- -----				

ประเด็นคำถามที่ท่านได้ตอบไปแล้วนั้น ท่านว่าสาระสำคัญในแต่ละประเด็นคำถามข้อใด ควรตัด หรือควรเพิ่ม และมีความคิดเห็นอื่นๆอย่างไรบ้าง โปรดแสดงความคิดเห็นประกอบด้วย

1. กิจกรรมการเรียนการสอน

ควรตัด _____

ควรเพิ่ม _____

ความคิดเห็นอื่น ๆ _____

2. การประเมินผลการศึกษา

ควรตัด _____

ควรเพิ่ม _____

ความคิดเห็นอื่น ๆ _____

3. การบริการและการบริหารหลักสูตร

ควรตัด _____

ควรเพิ่ม _____

ความคิดเห็นอื่น ๆ _____

4. ด้านผลผลิต

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม			
	4	3	2	1
<u>องค์ความรู้</u> 1. มีความรู้และสามารถวิเคราะห์นโยบายเศรษฐกิจของประเทศได้ 2. วิเคราะห์และสรุปทฤษฎีและนโยบายการเงินของประเทศได้ 3. ศึกษาและทำการวิจัยระบบเศรษฐกิจทั้งในระดับจุลภาคและมหภาคได้ 4. มีความรู้และสามารถวิเคราะห์นโยบายการคลังติดตามการใช้นโยบายการคลังในภาวะเศรษฐกิจต่างๆได้ 5. สามารถนำความรู้ทางทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ทางด้านการจัดการทางอุตสาหกรรมได้ ----- ----- -----				
ประเด็นคำถามที่ท่านได้ตอบไปแล้วนั้น ท่านว่าสาระสำคัญในแต่ละประเด็นคำถามข้อใดควรตัด หรือควรเพิ่ม และมีความคิดเห็นอื่นๆอย่างไรบ้าง โปรดแสดงความคิดเห็นประกอบด้วย <u>องค์ความรู้</u> ควรตัด _____ _____ _____ ควรเพิ่ม _____ _____ _____ ความคิดเห็นอื่น ๆ _____				

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินหลักสูตรครั้งนี้ผู้ประเมินมีวิธีดำเนินการดังนี้

4.1 การหาเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน

4.1.1 การหาเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต โดยใช้เทคนิคเดลไฟในการสร้างแบบประเมินที่ใช้ในการประเมินสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิต โดยการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเกณฑ์ที่ได้จากการสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญมาสร้างเป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5-Rating Scale)

4.1.2 นำแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ที่สร้างขึ้นไปสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำหน้าที่อนุกรรมการในคณะอนุกรรมการพิจารณาหลักสูตรสาขา วิชาเศรษฐศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาจากทบวงมหาวิทยาลัย แล้วคำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการณ์ที่ควรจะเป็น เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบกับ สภาพการณ์ที่เป็นอยู่

4.2 การประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหงตาม เกณฑ์ที่ได้ วิธีการประเมินมีกระบวนการดังนี้

1. การสอบถาม ผู้บริหารและคณาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา ผู้ประเมิน ใช้แบบประเมินที่ประกอบด้วยเกณฑ์ต่างๆ เหมือนกับที่ใช้สอบถามผู้เชี่ยวชาญทุกประการ ยกเว้น คำชี้แจงเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อต้องการทราบสภาพการณ์ที่เป็นอยู่
2. ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
3. สัมภาษณ์เพื่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารหลักสูตร และ มหาคณบดีซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตร

5. วิธีการดำเนินการรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินได้ทำการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามลักษณะของเครื่องมือ ดังนี้

1. วิธีส่งทางไปรษณีย์ให้กับแบบสอบถามนักศึกษา
2. วิธีพบผู้ตอบเป็นการส่วนตัวและส่งทางไปรษณีย์ให้กับแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ
3. วิธีพบเป็นการส่วนตัวให้กับแบบสอบถาม คณาจารย์ประจำหลักสูตร

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ใช้วิธีการต่างๆ ดังนี้

6.1 การหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้สูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 59-64)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

$$SD = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

6.2 ค่ามัธยฐาน ใช้สูตรดังนี้ (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2528:58)

$$Mdn = L + \left\{ \frac{N/2 - f_c}{f_w} \right\} i$$

เมื่อ Mdn แทน ค่ามัธยฐาน

L แทน ขอบเขตคะแนนขั้นต่ำของชั้นที่มีมัธยฐานตกอยู่

f_c แทน ความถี่สะสมชั้นก่อนที่มีมัธยฐานตกอยู่

f_w แทน ความถี่ของชั้นคะแนนที่มีมัธยฐานตกอยู่

i แทน อัตรภาค

6.3 ค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ โดยใช้สูตร (Wynne 1982:63)

$$IQR = Q_3 - Q_1$$

เมื่อ IQR แทน ค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์

Q_1 แทน ค่าควอไทล์ที่หนึ่ง

Q_3 แทน ค่าควอไทล์ที่สาม

$$Q_1 = I^{r1} + \frac{(.25N - fb)}{fw} i$$

$$Q_3 = I^{r2} + \frac{(.75N - fb)}{fw} i$$

เมื่อ I^{r1} แทน ค่าขอบเขตจำนวนจริงต่ำสุดของชั้นคะแนนที่มีค่าประมาณของควอไทล์ที่หนึ่ง

I^{r2} แทน ค่าขอบเขตจำนวนจริงต่ำสุดของชั้นคะแนนที่มีค่าประมาณของควอไทล์ที่สาม

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

fb แทน ผลรวมของความถี่ก่อนถึงชั้นคะแนนที่มีค่าประมาณของควอไทล์ที่หนึ่ง หรือควอไทล์ที่สาม

fw แทน ความถี่ของชั้นคะแนนที่มีค่าประมาณของควอไทล์ที่หนึ่ง หรือควอไทล์ที่สาม

i แทน อัตรภาค

6.4 การหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)

ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 170)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือ

s_i^2 แทน ค่าความแปรปรวนเป็นรายข้อ

s_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนทั้งฉบับ

6.5 ทาค่า t ของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน และ $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$

(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2528 : 86)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ $\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
 $\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
 n_1 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
 n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
 S_1^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
 S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

$$df = \frac{(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2})^2}{\frac{(\frac{S_1^2}{n_1})^2}{n_1 - 1} + \frac{(\frac{S_2^2}{n_2})^2}{n_2 - 1}}$$

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ประเมิได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพการณ์
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Mdn	แทน	ค่ามัธยฐานของข้อความในแบบทดสอบ
IQR	แทน	ค่าความสอดคล้องอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์
α	แทน	สัมประสิทธิ์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม
t	แทน	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยได้มาจากการทดสอบ ที่ (t-test)

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ประเมิขอเสนอออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่1 การสร้างแบบประเมินเพื่อนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร

ตอนที่2 การประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตอนที่1 การสร้างแบบประเมินเพื่อนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร

1.1 ผลการวิเคราะห์แบบประเมินที่ได้จากการนำเทคนิคเดลไฟมาประยุกต์ใช้

ผู้ประเมิทำการสร้างแบบประเมินเพื่อนำมาใช้ในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้โดยการนำเทคนิคเดลไฟมาประยุกต์ใช้ โดยผู้ประเมิได้ขอความร่วมมือผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในด้านหลักสูตรสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จำนวน 17 คน ทำการตอบแบบสอบถามจำนวน 2 รอบ โดยรอบแรกจะเป็นการสอบถามผู้เชี่ยวชาญว่า ข้อความที่ให้เหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินหลักสูตรมากน้อยเพียงใด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่ามัธยฐานและค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ และทำการคัดเลือกเฉพาะข้อความตามเกณฑ์ที่ผู้ประเมิกำหนดไว้ดังนี้ คำตอบที่มีค่ามัธยฐานเท่ากับหรือมากกว่า 2.56 เป็นคำตอบที่มีความเหมาะสมสูงและคำตอบที่มีค่ามัธยฐานน้อยกว่า 2.56 เป็นคำตอบที่มีความเหมาะสมต่ำ ในด้านการพิจารณาความสอดคล้องกันของคำตอบ โดยดูจากค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ ว่าถ้าข้อใดมีค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ ต่ำแสดงว่ามีความสอดคล้องสูง ในข้อใดมีค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ สูงแสดงว่ามีความสอดคล้องต่ำ โดยทำการคัดเลือกข้อความที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.56 ขึ้นไป และมีค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ ตั้งแต่ 1.33 ลงมาจัดทำเป็นแบบสอบถามรอบที่ 2 นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเพื่อยืนยันคำตอบอีกครั้งหนึ่งซึ่งผู้ประเมิได้นำคำตอบในรอบที่ 2 นี้มาคำนวณหาค่ามัธยฐาน และค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์อีกครั้งหนึ่ง ได้ค่ามัธยฐานและค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงค่ามัธยฐานและค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ ของข้อคำถาม

ข้อความ	Mdn	IQR
1.ด้านสภาวะแวดล้อม		
1.1 <u>จุดมุ่งหมายของหลักสูตร</u>		
1. ผลิติดหาบัณฑิตที่มีความรู้สูง มีคุณภาพเหมาะสมต่อความต้องการทั้ง ในภาครัฐบาลและเอกชน	3.85	0.61
2. สร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเน้นสาขา เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม ส่วนสาขาอื่นเป็นองค์ประกอบเพื่อช่วยให้นักศึกษามีความรู้ ความเชี่ยวชาญเพิ่มขึ้น	2.50	1.26
3. ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการและเสริมสร้างการวิเคราะห์และกำหนดนโยบาย โดยเน้นผลการศึกษาและระเบียบวิธีวิจัย	3.20	0.93
4. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน และมีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม	3.50	0.99
5. ให้บริการการศึกษาระดับสูงที่มีความลุ่มลึกและให้ความชำนาญพิเศษเฉพาะด้าน	3.01	0.61
1.2 <u>โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร</u>		
1. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 45 หน่วยกิต	3.01	0.68
2. รายวิชาในหมวดวิชาเสริมพื้นฐานสำหรับผู้ที่ไม่มีพื้นฐานความรู้	3.01	0.68
3. รายวิชาในหมวดวิชาบังคับร่วมจำนวน 18 หน่วยกิต	3.04	0.71
4. รายวิชาในหมวดวิชาเลือกแต่ละสาขาจำนวน 15 หน่วยกิต	3.04	0.71
5. จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต	3.80	0.83
6. การสอบรวบยอดและวิชาที่นำมาสอบรวบยอด	3.21	0.80

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อความ	Mdn	IQR
7. การจัดให้มีการสอบพิเศษในด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษ โดยให้สอบให้ผ่านในระดับคะแนน S	3.65	0.97
8. การจัดโปรแกรมการศึกษาโดยให้นักศึกษาเรียน ระบวนวิชาต่าง ๆ ได้ 2 ภาคเรียนแล้วสามารถเสนอ เค้าโครงวิทยานิพนธ์ในภาคเรียนที่ 3 หรือภาค 1 ปีที่ 2	3.13	0.71
9. หลักสูตรส่งเสริมประสบการณ์ในด้านการทำวิจัย	3.44	0.99
10. รายวิชาในสาขาที่ให้เลือกเรียน เพื่ออำนวยความสะดวก เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชั้นนั้น ๆ	3.04	0.65
11. เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ มีความเหมาะสม ในการจัดไว้ในหมวดวิชาต่าง ๆ <u>เนื้อหาวิชา</u>	3.00	0.65
1. หมวดวิชาบังคับ		
1.1 วิชาเสริมพื้นฐานประกอบด้วย	3.73	0.90
- เศรษฐศาสตร์ระดับกลาง		
- คณิตศาสตร์สำหรับนักเศรษฐศาสตร์		
- สถิติสำหรับนักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		
- อ่านภาษาอังกฤษด้านเศรษฐศาสตร์		
1.2 วิชาบังคับร่วม ประกอบด้วยวิชา	3.85	0.61
- ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค		
- ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค		
- คณิตเศรษฐศาสตร์		
- สถิติเศรษฐศาสตร์		
- วิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจไทย		
- วิจัยทางสังคมศาสตร์		

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อความ	Medn	IQR
2. หมวดวิชาเลือก		
2.1 วิชาเอกเลือกประกอบด้วย 5 สาขาวิชาเอกดังนี้		
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเงินประกอบด้วยวิชา	2.93	0.57
- เศรษฐศาสตร์การเงิน		
- ทฤษฎีและนโยบายการเงิน		
- เศรษฐศาสตร์การเงินระหว่างประเทศ		
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การคลังประกอบด้วยวิชา	3.00	0.65
- เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยภาครัฐบาล		
- ทฤษฎีการคลัง - ด้านรายรับ		
- ทฤษฎีการคลัง - ด้านรายจ่าย		
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมประกอบด้วยวิชา	3.18	0.85
- เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมและนโยบายอุตสาหกรรม		
- เศรษฐศาสตร์การอุตสาหกรรม		
- เศรษฐศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรม		
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์ประกอบด้วยวิชา	3.11	0.60
- เศรษฐศาสตร์กำลังคนและทุนทรัพย์		
- เศรษฐศาสตร์แรงงานสัมพันธ์		
- เศรษฐศาสตร์ประชากร		
สาขาวิชาพัฒนาการเศรษฐกิจประกอบด้วยวิชา	3.04	0.71
- พัฒนาการเศรษฐกิจ : ทฤษฎีและปัญหา		
- การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ		
- การพัฒนาชนบท กลยุทธ์และปัญหา		
2.2 วิชาเลือกเสรี	2.89	0.61
- วิวัฒนาการของทฤษฎีเศรษฐศาสตร์		
- เศรษฐมิติ 1		
- เศรษฐมิติ 2		
- สัมมนาปัญหาเศรษฐกิจ		
- การศึกษาเฉพาะเรื่อง		

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อความ	Mdn	IQR
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น		
2.1 คุณสมบัติของนักศึกษา		
1. วุฒิการศึกษาควรเป็นปริญญาตรีทางเศรษฐศาสตร์	2.65	0.97
2. ปริญญาตรีสาขาใดก็ได้แต่ได้เกียรตินิยม	2.79	0.80
และต้องเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์มาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต		
3. การกำหนดแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.)	2.89	1.02
ในระดับปริญญาตรีไม่น้อยกว่า 2.75		
4. การกำหนดแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.)	2.71	1.20
ในหมวดวิชาเศรษฐศาสตร์ไม่ต่ำกว่า 3.00 หรือไม่น้อยกว่า 80%		
5. การมีประสบการณ์ในการทำงาน	2.71	1.20
6. ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรงหรือเป็นอุปสรรคต่อการเรียน	3.65	1.03
7. ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียและถูกไล่ออกจากสถาบันใดๆ	3.55	1.06
8. มีความรู้เบื้องต้นทางการศึกษาด้าน สถิติ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์และภาษาอังกฤษ	3.85	0.65

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อความ	Mdn	IOR
2.2 อาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพ		
1. มีความสามารถในการเขียนตำราทางวิชาการ และบทความต่าง ๆ ตลอดจนการทำงานวิจัย	3.85	0.65
2. ควรมีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป	3.73	0.91
3. มีความรู้และความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา	3.96	0.53
4. มีความกระตือรือร้นและใช้วิธีการสอนหลาย ๆ แบบ	3.96	0.53
5. มีความรับผิดชอบในการสอน	3.89	0.61
6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นกันเองกับนักศึกษา	3.96	0.53
7. เตรียมการสอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา	3.96	0.53
8. สามารถให้คำแนะนำแก่นักศึกษาที่มีปัญหาทางการเรียน	3.96	0.53
9. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักศึกษาและอาจารย์	3.85	0.65
10. ให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการต่าง ๆ รวมทั้งหัวข้อ ในการทำวิทยานิพนธ์	3.85	0.65

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อความ	Mdn	IQR
2.3 <u>สิ่งอำนวยความสะดวก</u>		
1. มีห้องเรียนและห้องประชุมปรับอากาศสำหรับนักศึกษา	3.85	0.65
2. มีห้องศึกษาค้นคว้าและห้องทำงานของนักศึกษาปริญญาโทเป็นการส่วนตัว	3.85	0.65
3. มีห้องคอมพิวเตอร์และห้องศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโทเป็นการส่วนตัว	3.56	0.49
4. มีอุปกรณ์การเรียนการสอนเช่น ไวท์บอร์ด เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องบันทึกเสียง และเครื่องขยายเสียง	3.89	0.61
5. มีเครื่องประมวลผลข้อมูลสำหรับบุคคลไว้ให้นักศึกษาได้ใช้ในการวิเคราะห์และประเมินผลข้อมูล	3.85	0.65
6. มีเครื่องวิดีโอ และเครื่องพิมพ์ออฟเซต เครื่องฉายภาพยนตร์	3.55	0.99
7. มีหนังสือทั่วไป ตำราทางวิชาการและสิ่งตีพิมพ์ประเภทอื่นๆทางเศรษฐศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	3.96	0.53
8. มีวารสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการค้นคว้าทางเศรษฐศาสตร์และสาขาอื่นๆที่เกี่ยวข้องพอเพียงสำหรับนักศึกษา	3.96	0.53
9. มีวิทยานิพนธ์ ปริญญานิพนธ์ และงานวิจัยทางด้านเศรษฐศาสตร์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องพอเพียงสำหรับนักศึกษา	4.00	0.50

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อความ	Mdn	IQR
3. ด้านกระบวนการ		
3.1 <u>กิจกรรมการเรียนการสอน</u>		
1. จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	3.89	0.39
2. แจกวัตถุประสงค์ของวิชาให้นักศึกษาทราบและดำเนินการสอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวิชานั้นๆ	3.90	0.53
3. จัดสอนเนื้อหาใหม่ๆที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องแต่ไม่ระบุไว้ในหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นการเพิ่มเติม	3.89	0.39
4. อาจารย์มีการเตรียมการสอนและใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม	3.85	0.39
5. นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์และเพื่อนนักศึกษา	3.85	0.39
6. เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน	3.85	0.39
7. ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมตามความสนใจ	3.89	0.39
8. ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสทำงานร่วมกับผู้อื่น	3.89	0.39
9. เสนอบทเรียนตามลำดับของเนื้อหาและพยายามอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจอย่างชัดเจนถูกต้อง	3.43	1.06
10. มีการปลูกฝังให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเองและงานที่ได้รับมอบหมาย	3.97	0.53
11. มุ่งสอนให้นักศึกษาสามารถนำความรู้และทักษะต่างๆไปใช้ได้ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง	3.97	0.53
12. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์กล้าตัดสินใจ และรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้น	3.97	0.53

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อความ	Mdn	IQR
3.2 การประเมินผลการศึกษา		
1. มีการทดสอบความรู้ของนักศึกษาก่อนดำเนินการสอน	3.00	0.94
2. มีการประเมินผลนักศึกษาเมื่อจบการเรียนรู้แต่ละบทอย่างสม่ำเสมอ	3.12	0.71
3. ทำการประเมินผลนักศึกษาเมื่อจบบทเรียนทั้งหมดในกลางภาคและปลายภาค	3.97	0.53
4. ทำการประเมินผลโดยอาศัยการวัดผลปลายภาคเป็นหลัก	2.60	1.06
5. ทำการประเมินผลโดยอาศัยการตอบข้อสอบเป็นส่วนใหญ่	2.60	1.06
6. ทำการประเมินผลจากงานทางภาคปฏิบัติเป็นหลัก	2.60	1.06
7. ทำการประเมินโดยอาศัยงานทั้งทางภาคปฏิบัติและการตอบข้อสอบปลายภาคประกอบกัน	3.80	0.80
8. วัดผลโดยมุ่งวัดความคิดเห็นและการวิเคราะห์วิจารณ์ตลอดจนความแม่นยำทางทฤษฎี	3.85	0.39
9. ในการประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาใช้ระบบอิงกลุ่มและระบบอิงเกณฑ์ประกอบกัน	3.55	1.06
10. อาจารย์ผู้สอนตรวจผลงานของนักศึกษาทุกครั้งด้วยตนเอง และให้นักศึกษาตรวจสอบผลงานระหว่างกันด้วย	3.79	0.79
11. ในการประเมินผลทุกครั้งมีการแจ้งแก่นักศึกษาเป็นการล่วงหน้า	3.33	1.03

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อความ	Mdn	IQR
3.3 การบริหารและการบริการหลักสูตร		
1. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้กว้างขวางและมีประสิทธิภาพในการทำงาน	3.89	0.61
2. ส่งเสริมให้นักศึกษามีประสบการณ์เพื่อเสริมการเรียนรู้ การสอนตามหลักสูตร	3.89	0.61
3. ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสไปดูงานและเรียนรู้ระบบงาน ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่เรียน	3.89	0.61
4. จัดสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	3.89	0.61
5. เชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายหัวข้อทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง ให้นักศึกษาฟังอย่างสม่ำเสมอ	3.89	0.61
6. ให้บริการด้านวิชาการแก่นักศึกษา	3.85	0.65
7. การจัดการสอนมีความเหมาะสมกับผู้เรียน	3.27	0.91
8. อำนวยความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ และเครื่องมือสำหรับ การทำงานของนักศึกษา	3.79	0.80
9. เกณฑ์ในการประเมินผลการศึกษาเหมาะสม	3.89	0.61
10. อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีส่วนช่วยในการเรียนและ การทำวิทยานิพนธ์	3.08	0.65
11. จัดระบบการลงทะเบียนและค้นหาระเบียนนักศึกษาได้ เหมาะสม	3.08	0.65
12. จัดห้องเรียนและห้องค้นคว้าให้มีจำนวนเพียงพอกับ จำนวนนักศึกษา	3.85	0.65
13. สั่งซื้อหนังสือ วารสาร ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน มาบริการหนังสืออยู่สม่ำเสมอ	3.85	0.65
14. จัดสภาพของห้องเรียนและห้องค้นคว้าให้ เอื้ออำนวยต่อบรรยากาศในการเรียนและค้นคว้า	3.85	0.653

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อความ	Mdn	IQR
4. ด้านผลผลิต		
<u>องค์ความรู้</u>		
1. วิเคราะห์และสรุปปัญหานโยบายเศรษฐกิจของประเทศได้	3.85	0.65
2. วิเคราะห์และสรุปปัญหาและระบบเศรษฐกิจไทยได้	3.85	0.65
3. ศึกษาและทำการวิจัยระบบเศรษฐกิจทั้งในด้านจุลภาคและมหภาค	3.89	0.61
4. วิเคราะห์บทบาททฤษฎีและนโยบายการเงินตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะได้	3.73	0.91
5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการเงินและการคลังได้	3.55	1.06
6. มีความรู้และสามารถวิเคราะห์ทฤษฎีและนโยบายการเงินของระบบเศรษฐกิจไทยได้	3.56	1.06
7. มีความรู้และสามารถวิเคราะห์ดุลการชำระเงิน ตลาดเงินตราต่างประเทศได้	3.33	1.03
8. ศึกษาและวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและการแก้ไขการปฏิรูปโครงสร้างนโยบายเศรษฐกิจได้	3.33	1.03
9. มีความรู้ในเรื่องทฤษฎีการคลังทั้งด้านรายรับและรายจ่าย	3.33	1.03
10. มีความรู้และสามารถวิเคราะห์นโยบายการคลังติดตามการใช้นโยบายการคลังในภาวะเศรษฐกิจต่างๆตลอดจนเสนอการแก้ไขปัญหาอันเกิดภาวะเศรษฐกิจได้	3.65	0.97
11. วิเคราะห์และแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณด้านรายรับได้	3.25	0.97

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อความ	Mdn	IQR
12. มีความรู้ในการวิเคราะห์ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางอุตสาหกรรม	3.25	0.97
13. ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากนโยบายด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมได้	3.25	0.97
14. สามารถนำความรู้ทางทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ทางด้านการจัดการทางอุตสาหกรรม	3.72	0.96
15. วิเคราะห์นโยบายรัฐบาลที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทางธุรกิจเพื่อการดำเนินการของกิจการทางอุตสาหกรรมได้	3.33	1.03
16. ศึกษาและทำการวิจัยปัญหาทางด้านแรงงานเพื่อการกำหนดรายได้จากการทำงานได้	3.25	0.97
17. ศึกษาและวิเคราะห์ทฤษฎีและปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบแรงงานสัมพันธ์ได้	3.25	0.97
18. ศึกษาและวิเคราะห์นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อค่าจ้างแรงงานได้	3.25	0.97
19. ศึกษาและทำการวิจัยปัญหาประชากรในแง่การเจริญพันธุ์ อัตราการเกิด การตายเพื่อเอื้อต่อการกำหนดนโยบายประชากรของรัฐบาล	3.18	0.85
20. ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาและขอบเขตจำกัดการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยได้	3.79	0.83
21. วิเคราะห์และสามารถวางแผนเพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจได้	3.18	0.85
22. ศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาชนบท และวางแผนการบริหารการพัฒนาชนบทได้	3.65	1.03
23. ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบทได้	3.65	1.03

จากตาราง 1 แบบสอบถามในรอบที่ 2 นี้มีค่ามัธยฐานอยู่ระหว่าง 2.50-4.00 และมีค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ตั้งแต่ 0.39 - 1.26 ผู้ประเมินทำการคัดเลือกข้อความที่มีค่ามัธยฐานของคำตอบที่เท่ากับ 2.56 และค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ที่เท่ากับ 1.33 ลงมา ซึ่งเป็นข้อความที่มีความเหมาะสมสูงและมีความสอดคล้องกันสูง

รายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนข้อความที่จะนำมาใช้สร้างแบบประเมินหลักสูตรในแต่ละด้านที่ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 และผ่านการพิจารณาว่าใช้ได้ ปรากฏดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนข้อความที่ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาในรอบที่ 1 รอบที่ 2 และที่ใช้ได้

สิ่งที่ประเมิน	จำนวนข้อ		
	รอบที่ 1	รอบที่ 2	ที่ใช้ได้
สภาวะแวดล้อม			
1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	5	5	4
2. โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร	19	19	19
ปัจจัยเบื้องต้น			
1. คุณสมบัติของนักศึกษา	9	8	8
2. อาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพ	10	10	10
3. สิ่งอำนวยความสะดวก	10	9	9
กระบวนการ			
1. กิจกรรมการเรียนการสอน	13	12	12
2. การประเมินผลการศึกษา	12	11	11
3. การบริการและการบริหารหลักสูตร	15	14	14
ผลผลิต			
องค์ความรู้	23	23	23

จากตาราง 2 ผู้ประเมินทำการคัดเลือกข้อความที่จะนำไปใช้ในการสร้างแบบประเมิน
หลักสูตรได้ทั้งหมด 110 ข้อ แยกออกเป็น 4 ด้านดังนี้

ด้านสภาวะแวดล้อม	จำนวน	23 ข้อ
ด้านปัจจัยเบื้องต้น	จำนวน	27 ข้อ
ด้านกระบวนการ	จำนวน	37 ข้อ
ด้านผลผลิต	จำนวน	23 ข้อ

1.2 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้ประเมินได้ทำการคัดเลือกข้อความที่มีค่ามัธยฐานและค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์
ตามที่กำหนดแล้วนำไปสร้างเป็นแบบประเมินหลักสูตรและนำไปทดลองให้กับอาจารย์ผู้สอน
และนักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จำนวน 15 คน นำผลที่ได้มาวิเคราะห์
เพื่อหาคุณภาพของแบบประเมินดังนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) ผู้ประเมินสร้างแบบประเมินโดยอาศัย เทคนิค
เดลไฟ ดังนั้นการหาคุณภาพของความเที่ยงตรงของแบบประเมินจึงเป็นความเที่ยงตรงเชิง
โครงสร้าง (Construct Validity)

2. ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ประเมินหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน
ด้วยวิธีการหาสัมประสิทธิ์แบบแอลฟา (Alpha - Coefficient)

ผลการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ส่วนของแบบประเมิน	๘
ด้านสภาวะแวดล้อม	
1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	0.73
2. โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร	0.80
ด้านปัจจัยเบื้องต้น	
1. คุณสมบัติของนักศึกษา	0.74
2. อาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพ	0.92
3. สิ่งอำนวยความสะดวก	0.82
ด้านกระบวนการ	
1. กิจกรรมการเรียนการสอน	0.94
2. การประเมินผลการศึกษา	0.85
3. การบริการและการบริหารหลักสูตร	0.92
ด้านผลผลิต	
องค์ความรู้	0.97
ทั้งหมด	0.93

จากตาราง 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบประเมินในแต่ละด้าน ปรากฏว่า ด้านผลผลิต หัวข้อองค์ความรู้มีค่าความเชื่อมั่นสูงสุดเท่ากับ 0.97 ด้านสภาวะแวดล้อมในหัวข้อ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีค่าความเชื่อมั่นต่ำสุดเท่ากับ 0.73 และค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน ทั้งหมดมีค่าเท่ากับ 0.93

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

2.1 การหาระดับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ผู้ประเมินได้นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นมาทำการสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ในระดับอุดมศึกษาจำนวน 10 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ "ระดับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็น" ของ สภาวະแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และ ผลผลิตดังแสดงไว้ในตาราง 4 นอกจากนี้ผู้ประเมินได้ทำการสัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ เกริกเกียรติ วัฒนเสวีธรรม ประธานคณะกรรมการพิจารณาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ของ ทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อขอความคิดเห็นเพิ่มเติม

การแปลความหมายของค่าระดับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นและค่าระดับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่

เนื่องจากแบบประเมินที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นเป็นแบบประเมินค่า(Rating Scale) 5 ลำดับตั้งแต่ 1-5 ผู้ประเมินจึงกำหนดให้ตัวกลางของค่าระดับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นและค่าระดับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ ให้มีค่าเท่ากับ 3 และกำหนดช่วงของค่าระดับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นและระดับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ออกเป็น 5 อันตรภาคคือ 1.00-1.50, 1.51-2.50, 2.51-3.50, 3.51-4.50, 4.51-5.00 ดังนั้นจะเห็นว่าตัวกลางของค่าระดับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นและระดับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.0 อยู่ในอันตรภาคชั้นที่ 3 ผู้ประเมินจึงกำหนดการแปลความหมายค่าระดับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นและระดับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในแต่ละชั้นดังนี้

1.00-1.50	ระดับไม่ดีอย่างยิ่ง	และไม่ส่งผลดีเลย
1.51-2.50	ระดับไม่ดี	และส่งผลดีเพียงเล็กน้อย
2.51-3.50	ระดับปานกลาง	และส่งผลดีปานกลาง
3.51-4.50	ระดับดี	และส่งผลดี
4.51-5.00	ระดับดีมาก	และส่งผลดีมาก

และให้ถือว่าค่าระดับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นและค่าระดับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ ที่มีค่าระหว่าง 1.00-1.50 เป็นค่าที่แสดงถึงความต้องการสูงในการปรับปรุงหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานในด้านสภาวະแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต ดังแสดงในตาราง 4 ถึง ตาราง 7

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการณ์ที่ควรจะเป็น
ด้านสภาวะแวดล้อม

ด้านสภาวะแวดล้อม	ผลการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ (N = 10)			
	สภาพการณ์ที่ควรจะเป็น		ระดับที่ส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิต	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.95	0.25	3.75	0.19
2. โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร	4.21	0.26	4.41	0.37

จากตาราง 4 แสดงว่าสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นในด้านสภาวะแวดล้อม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญพบว่า หัวข้อจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อยู่ในระดับดีและส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิต และโครงสร้างเนื้อหาสาระของหลักสูตรตามที่ปรากฏในหลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับดีและส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิต

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการณ์ที่ควรจะเป็น
ด้านปัจจัยเบื้องต้น

ด้านปัจจัยเบื้องต้น	ผลการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ (N = 10)			
	สภาพการณ์ที่ควรจะเป็น		ระดับที่ส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิต	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. คุณสมบัตินักศึกษา	4.42	0.35	4.24	0.34
2. อาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพ	4.84	0.13	4.76	0.16
3. สิ่งอำนวยความสะดวก	4.15	0.97	4.13	0.86

จากตาราง 5 แสดงว่าสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นในด้านปัจจัยเบื้องต้น อันประกอบด้วย คุณสมบัตินักศึกษา อาจารย์ความพร้อมและศักยภาพ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในความเห็นของผู้เชี่ยวชาญพบว่า ในหัวข้อคุณสมบัตินักศึกษาและสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับดีและส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิตส่วนในหัวข้ออาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพอยู่ในระดับดีมากและส่งผลดีมากต่อกระบวนการและผลผลิต

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการณ์ที่ควรจะเป็น
ด้านกระบวนการ

ด้านกระบวนการ	ผลการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ (N = 10)			
	สภาพการณ์ที่ควรจะเป็น		ระดับที่ส่งผลดีต่อผลผลิต	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. กิจกรรมการเรียนการสอน	4.80	0.15	4.70	0.16
2. การประเมินผลการศึกษา	3.98	0.78	3.78	0.81
3. การบริการและการบริหารหลักสูตร	4.60	0.38	4.47	0.40

จากตาราง 6 แสดงว่าสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นในด้านกระบวนการอันประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการศึกษา และการบริการและการบริหารหลักสูตร ในความเห็นของผู้เชี่ยวชาญพบว่ากิจกรรมการเรียนการสอน และการบริการและการบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับดีมากและจะส่งผลดีมากต่อผลผลิต ส่วนการประเมินผลศึกษานั้นอยู่ในระดับดีและส่งผลดีต่อผลผลิต

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการณ์ที่ควรจะเป็น
ด้านผลผลิต

ด้านผลผลิต	ผลการสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ (N = 10)			
	สภาพการณ์ที่ควรจะเป็น		ระดับที่ได้รับผลดีจาก สภาวะแวดล้อม ปัจจัย เบื้องต้น กระบวนการ	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
องค์ความรู้	4.00	0.22	3.89	0.22

จากตาราง 7 แสดงว่าสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นในด้านผลผลิตซึ่งผู้ประเมินได้ทำการศึกษา
หัวข้อองค์ความรู้ที่ได้รับเมื่อนักศึกษาเรียนเนื้อหาวิชาครบถ้วนแล้วในความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
นักศึกษาน่าจะมีองค์ความรู้อยู่ในระดับดี และสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการจะส่งผลดี
ต่อองค์ความรู้ของนักศึกษา

2.2 การหาระดับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ผู้ประเมินได้นำแบบประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตซึ่งเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ถามเกี่ยวกับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ด้านสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต ไปทำการสอบถามผู้บริหารหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนประจำคณะเศรษฐศาสตร์ จำนวน 12 คนและนักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาเศรษฐศาสตร์จำนวน 24 คน แต่ในแบบประเมินของนักศึกษาจะสอบถามเฉพาะด้าน ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตเท่านั้น แล้วนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ "ระดับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่" และในการศึกษาสภาพการณ์ที่เป็นอยู่นี้ผู้ประเมินได้ทำการสัมภาษณ์รองศาสตราจารย์ ดร.ถวิล นิลใบ คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์และนายจรูญ บุญสนอง มหาคณบดีรุ่นแรกของหลักสูตรนี้ เพื่อประกอบการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ ซึ่งผู้ประเมินได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดดังแสดงในตาราง 8 ถึงตาราง 15 ตามลำดับ

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ด้านสภาวะแวดล้อม จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอน

ด้านสภาวะแวดล้อม	ผลการสอบถามอาจารย์ (N = 12)			
	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่		ระดับที่ส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิต	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.50	0.29	4.25	0.20
2. โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร	4.28	0.46	4.04	0.42

จากตาราง 8 แสดงว่าสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในด้านสภาวะแวดล้อมตามความเห็นของผู้บริหารและคณาจารย์ประจำหลักสูตรพบว่า หัวข้อจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และ โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตรอยู่ในระดับดี และส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิต

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ด้านปัจจัยเบื้องต้น จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา

ด้านปัจจัยเบื้องต้น	ผลการสอบถามอาจารย์ (N = 12)				ผลการสอบถามนักศึกษา (N=24)			
	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่		ระดับที่ส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิต		สภาพการณ์ที่เป็นอยู่		ระดับที่ส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิต	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. คุณสมบัตินักศึกษา	3.67	0.43	3.47	0.34	3.58	0.68	3.64	0.45
2. อาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพ	4.62	0.53	4.32	0.49	4.22	0.30	4.32	0.31
3. สิ่งอำนวยความสะดวก	4.19	0.35	4.06	0.48	4.08	0.37	4.19	0.37

จากตาราง 9 แสดงว่าสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในด้านปัจจัยเบื้องต้น ตามความคิดเห็นของอาจารย์พบว่า ในหัวข้อคุณสมบัตินักศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับดีและส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิต และในหัวข้ออาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพอยู่ในระดับดีมากและส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิต

จากการสอบถามนักศึกษพบว่า สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ด้านปัจจัยเบื้องต้นในหัวข้อ คุณสมบัตินักศึกษา อาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพ และสิ่งอำนวยความสะดวกตามความคิดเห็นของนักศึกษาอยู่ในระดับที่ดีและส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิต

สรุปได้ว่า อาจารย์มีความพร้อมและมีศักยภาพในการสอนสูง มีการเตรียมตัวสอนที่ดี สิ่งอำนวยความสะดวกเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน และคุณสมบัตินักศึกษาซึ่งใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกอยู่ในเกณฑ์ที่ดีจะส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิต

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ด้าน
กระบวนการจากการสอบถามอาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา

ด้านกระบวนการ	ผลการสอบถามอาจารย์ (N=12)				ผลการสอบถามนักศึกษา (N=24)			
	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่		ระดับที่ส่งผลดีต่อผลผลิต		สภาพการณ์ที่เป็นอยู่		ระดับที่ส่งผลดีต่อผลผลิต	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. กิจกรรมการเรียนการสอน	4.44	0.22	4.23	0.17	3.95	0.14	4.17	0.18
2. การประเมินผลการศึกษา	3.55	0.38	3.50	0.37	3.49	0.56	3.58	0.58
3. การบริการและการบริหารหลักสูตร	4.16	0.27	3.96	0.34	3.57	0.33	3.85	0.39

จากตาราง 10 แสดงว่าสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในด้านกระบวนการอันประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการศึกษา การบริการและการบริหารหลักสูตร ในความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนพบว่าอยู่ในระดับที่ดีและส่งผลดีต่อผลผลิต

จากการสอบถามนักศึกษพบว่าในสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในด้านกระบวนการอันประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการศึกษา และการบริการและการบริหารหลักสูตร ในความคิดเห็นของนักศึกษาอยู่ในระดับดีและส่งผลดีต่อผลผลิต

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ด้านผลผลิตจากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา

ด้านผลผลิต	ผลการสอบถามอาจารย์ (N = 12)				ผลการสอบถามนักศึกษา (N = 24)			
	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่		ระดับที่ได้รับผลดีจากสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการ		สภาพการณ์ที่เป็นอยู่		ระดับที่ได้รับผลดีจากสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการ	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
องค์ความรู้	4.04	0.27	3.70	0.26	3.89	0.48	4.29	0.29

จากตาราง 11 แสดงว่าสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในด้านผลผลิตตามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนในหัวข้อองค์ความรู้ที่นักศึกษาได้รับอยู่ในระดับดีและได้รับผลดีจากสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการ

ผลการสอบถามนักศึกษาในด้านผลผลิต ตามสภาพการณ์ที่เป็นอยู่พบว่า องค์ความรู้ที่นักศึกษาได้รับอยู่ในระดับดีและได้รับผลดีจากสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการ นั่นคือนักศึกษามีความรู้อยู่ในระดับดีและสามารถนำความรู้เหล่านี้ไปประยุกต์ใช้ได้ ซึ่งเป็นผลกระทบที่ได้รับมาจากสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการ

2.3 การเปรียบเทียบสภาพการณ์ที่เป็นอยู่กับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นหรือเกณฑ์ของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ของหลักสูตร หมายถึงค่าเฉลี่ยที่ได้จากผลการตอบแบบประเมินของนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอน

สภาพการณ์ที่ควรจะเป็นของหลักสูตร ในที่นี้หมายถึง เกณฑ์ในการประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ซึ่งได้มาจากการนำผลการตอบแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย

ผู้ประเมินได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ของหลักสูตรกับเกณฑ์ในการประเมินหลักสูตรโดยใช้การทดสอบ ที่ (t - Test) ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยทั้งสองซึ่งได้ผลการทดสอบดังต่อไปนี้

2.3.1 สภาวะแวดล้อม และระดับที่ส่งผลต่อการกระบวนการและผลผลิตดังแสดง
ในตาราง 12

ตาราง 12 แสดงความแตกต่างระหว่างสภาพการณ์ที่เป็นอยู่กับเกณฑ์ด้านสภาวะแวดล้อม

ด้านสภาวะแวดล้อม	สภาพการณ์					ระดับที่ส่งผลต่อการกระบวนการและผลผลิต			
		n	$\bar{X}$	SD	t		$\bar{X}$	SD	t
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	เกณฑ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)	10	3.95	0.25	6.57**	เกณฑ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)	3.75	0.19	6.00**
	สภาพการณ์ ที่เป็นอยู่ (อาจารย์)	12	4.50	0.29		สภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	4.25	0.20	
โครงสร้างและเนื้อหา สาระของหลักสูตร	เกณฑ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)	10	4.21	0.26	0.45	เกณฑ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)	4.41	0.37	2.20**
	สภาพการณ์ ที่เป็นอยู่ (อาจารย์)	12	4.28	0.46		สภาพการณ์ ที่เป็นอยู่ (อาจารย์)	4.04	0.42	

** $p < .01$ * $p < .05$

จากตาราง 12 แสดงว่าจากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนถึงสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในด้านสภาวะแวดล้อมพบว่า ในหัวข้อจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสูงกว่าเกณฑ์หรือสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ในหัวข้อโครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับเกณฑ์ และเมื่อพิจารณาระดับที่ส่งผลต่อการกระบวนการและผลผลิตในหัวข้อจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ในหัวข้อโครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตรต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและโครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตรอยู่ในระดับดีและส่งผลต่อการกระบวนการและผลผลิต

2.3.2 ปัจจัยเบื้องต้นและระดับที่ส่งผลต่อกระบวนการและผลผลิต ผลการวิเคราะห์

ดังแสดงตาราง 13

ตาราง 13 แสดงความแตกต่างระหว่างสภาพการณ์ที่เป็นอยู่กับเกณฑ์ ด้านปัจจัยเบื้องต้น

ด้านปัจจัย เบื้องต้น	สภาพการณ์					ระดับที่ส่งผลต่อกระบวนการและ ผลผลิต			
		n	$\bar{X}$	SD	t		$\bar{X}$	SD	t
คุณสมบัติของ นักศึกษา	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (อาจารย์)	12	3.67	0.43	4.51**	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (อาจารย์)	3.47	0.34	5.29**
	เกณฑ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)	10	4.42	0.35		เกณฑ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)	4.24	0.34	
	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (นักศึกษา)	24	3.58	0.68	4.73**	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (นักศึกษา)	3.64	0.45	4.24**
อาจารย์ ความพร้อม และศักยภาพ	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (อาจารย์)	12	4.62	0.53	1.39	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (อาจารย์)	4.32	0.49	2.93*
	เกณฑ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)	10	4.84	0.13		เกณฑ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)	4.76	0.16	
	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (นักศึกษา)	24	4.22	0.30	8.41**	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (นักศึกษา)	4.32	0.31	5.43**
สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (อาจารย์)	12	4.19	0.35	0.12	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (อาจารย์)	4.06	0.48	0.23
	เกณฑ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)	10	4.15	0.97		เกณฑ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)	4.13	0.86	
	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (นักศึกษา)	24	4.08	0.37	0.22	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (นักศึกษา)	4.19	0.37	0.21

** $p < .01$ * $p < .05$

จากตาราง 13 การพิจารณาด้านปัจจัยเบื้องต้นในหัวข้อคุณสมบัติของนักศึกษา พบว่าตามสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์นั้น ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาระดับที่ส่งผลต่อกระบวนการและผลผลิตในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษายู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติของนักศึกษาแม้จะต่ำกว่าเกณฑ์แต่อยู่ในระดับดีและส่งผลต่อกระบวนการและผลผลิต

จากการพิจารณาด้านปัจจัยเบื้องต้นในหัวข้ออาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพ พบว่าตามสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์นั้นสอดคล้องกัน แต่ในความเห็นของนักศึกษามองว่าสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ของอาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพ ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาระดับที่ส่งผลต่อกระบวนการและผลผลิตในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยของหัวข้ออาจารย์ ความพร้อม และศักยภาพในความเห็นของอาจารย์อยู่ในระดับดีมากและส่งผลต่อกระบวนการและผลผลิตในความเห็นของนักศึกษา อาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพอยู่ในระดับดีและส่งผลต่อกระบวนการและผลผลิต

จากการพิจารณาด้านปัจจัยเบื้องต้นในหัวข้อสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่าตามสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์นั้นสอดคล้องกัน และเมื่อพิจารณาระดับที่ส่งผลต่อกระบวนการและผลผลิตในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ก็สอดคล้องกัน จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยของหัวข้อสิ่งอำนวยความสะดวกในความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษายู่ในระดับดีและส่งผลต่อกระบวนการและผลผลิต

2.3.3 กระบวนการและระดับที่ส่งผลดีต่อผลผลิต ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 14

ตาราง 14 แสดงความแตกต่างระหว่างสภาพการณ์ที่เป็นอยู่กับเกณฑ์ ด้านกระบวนการ

ด้าน กระบวนการ	สภาพการณ์					ระดับที่ส่งผลดีต่อผลผลิต			
		n	$\bar{X}$	SD	t		$\bar{X}$	SD	t
กิจกรรม การเรียนรู้ การสอน	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (อาจารย์)	12	4.44	0.22	4.54**	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (อาจารย์)	4.23	0.17	6.67**
	เกณฑ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)	10	4.80	0.15		เกณฑ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)	4.70	0.16	
	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (นักศึกษา)	24	3.95	0.14	15.35**	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (นักศึกษา)	4.17	0.18	8.48**
การประเมิน ผลการศึกษา	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (อาจารย์)	12	3.55	0.38	1.58	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (อาจารย์)	3.50	0.37	1.01
	เกณฑ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)	10	3.98	0.78		เกณฑ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)	3.78	0.81	
	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (นักศึกษา)	24	3.49	0.56	1.80	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (นักศึกษา)	3.58	0.58	0.71
การบริการ และการ บริหาร หลักสูตร	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (อาจารย์)	12	4.16	0.27	3.07**	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (อาจารย์)	4.06	0.48	3.18**
	เกณฑ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)	10	4.60	0.38		เกณฑ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)	4.47	0.14	
	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (นักศึกษา)	24	3.57	0.33	7.48**	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (นักศึกษา)	3.85	0.39	4.15**

** p < .01 * p < .05

จากตาราง 14 การพิจารณาด้านกระบวนการในหัวข้อกิจกรรมการเรียนรู้การสอน พบว่า ในสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาระดับที่ส่งผลดีต่อผลผลิตอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยของสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา กิจกรรมการเรียนรู้การสอนอยู่ในระดับดี และส่งผลดีต่อผลผลิต

จากการพิจารณาด้านกระบวนการในหัวข้อการประเมินผลการศึกษา พบว่าในสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์สอดคล้องกับเกณฑ์และระดับที่ส่งผลดีต่อผลผลิตเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่สอดคล้องกับเกณฑ์ จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยของสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา การประเมินผลการศึกษาอยู่ในระดับที่ดีและส่งผลดีต่อผลผลิต

จากการพิจารณาด้านกระบวนการในหัวข้อการบริหารและการบริหารหลักสูตร พบว่าในสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์อยู่ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และระดับที่ส่งผลดีต่อผลผลิตเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์อยู่ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ แม้จะต่ำกว่าเกณฑ์แต่ก็อยู่ในระดับที่ดีและส่งผลดีต่อผลผลิต

2.3.4 ผลผลิต และระดับที่ได้รับผลดีจากสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ ดังแสดงใน ตาราง 15

ตาราง 15 แสดงความแตกต่างระหว่างสภาพการณ์ที่เป็นอยู่กับเกณฑ์ ด้านผลผลิต

ด้านผลผลิต	สภาพการณ์					ระดับที่ได้รับผลดีจากสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการ			
		n	$\bar{X}$	SD	t		$\bar{X}$	SD	t
องค์ความรู้	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (อาจารย์)	12	4.04	0.27	0.38	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (อาจารย์)	3.70	0.26	1.86
	เกณฑ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)	10	4.00	0.22		เกณฑ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)	3.89	0.22	
	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (นักศึกษา)	24	3.89	0.48	0.92	สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ (นักศึกษา)	4.29	0.29	4.38**

** $p < .01$ * $p < .05$

จากตาราง 15 จากการพิจารณาด้านผลผลิตในหัวข้อองค์ความรู้ พบว่าตามสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์สอดคล้องกับเกณฑ์ส่วนระดับที่ได้รับผลดีจากสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนสอดคล้องกับเกณฑ์ สำหรับนักศึกษามีความเห็นว่ระดับที่ได้รับผลดีจากสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการที่ผลผลิตได้รับนั้นสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยผลผลิตในด้านองค์ความรู้ในความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษายู่ในระดับดีและได้รับผลดีจากสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการ

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รูปแบบที่ใช้ในการประเมิน

การศึกษาครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยประเมินตามรูปแบบการประเมินซีป (CIPP Model) ซึ่งจะประเมินในด้านสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต พร้อมนี้ได้ประยุกต์เอาการประเมินความสอดคล้องระหว่างสภาพการณ์ที่เป็นอยู่กับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็น ตามรูปแบบของสแตคมาปรับใช้ และนำเอาเทคนิคเดลไฟมาประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบประเมินหลักสูตรเพื่อนำมาใช้ในการประเมินครั้งนี้

จุดมุ่งหมายของการประเมิน

เพื่อประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินซีป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม และรูปแบบการประเมินความสอดคล้องของสแตค (Countenance of Educational Evaluation) ซึ่งจะประเมินในด้านสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต โดยการศึกษาสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นกำหนดให้เป็นเกณฑ์และนำไปเปรียบเทียบกับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่

วิธีดำเนินการประเมิน

การประเมินมีกระบวนการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การสร้างแบบประเมินเพื่อนำมาใช้ในการประเมินหลักสูตรมีกระบวนการ ดังนี้

การสร้างแบบประเมินที่ใช้ในการประเมินสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต และความสัมพันธ์ของส่วนประกอบทั้ง 4 ด้านนี้ มีดังนี้

1.1 ใช้เทคนิคเดลไฟในการสร้างแบบประเมินที่ใช้ในการประเมินสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิต โดยใช้แบบประเมินแบบประเมินค่า 4 ระดับ (4- Rating Scale) ไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 รอบ

ผู้เชี่ยวชาญในที่นี้หมายถึงผู้ที่มีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์และความรู้ในเรื่องโครงสร้างหลักสูตรตลอดจนเป็นผู้ที่เคยทำหน้าที่พิจารณาหลักสูตรในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์จำนวนทั้งสิ้น 17 คน

จากการวิเคราะห์ค่าสถิติของการสอบถามทั้ง 2 รอบ ผู้ประเมินทำการคัดเลือกข้อความที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 2.56 ขึ้นไปและมีค่าอินเตอร์ควอไทล์ เรนจ์ตั้งแต่ 1.33 ลงมาเป็นข้อความที่จะนำไปสร้างแบบประเมินหลักสูตรทั้งหมด 110 ข้อ ซึ่งแยกออกเป็น 4 ด้านคือ ด้านสภาวะแวดล้อม 23 ข้อ ด้านปัจจัยเบื้องต้น 27 ข้อ ด้านกระบวนการ 37 ข้อ และด้านผลผลิต 23 ข้อ

1.2 นำแบบประเมินหลักสูตรไปหาคุณภาพในด้านความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา พบว่าในแต่ละด้านมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.73 - 0.97 และมีค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.93 โดยจัดทำเป็นแบบประเมินหลักสูตรทั้งหมด 3 ชุดดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับผู้เชี่ยวชาญเพื่อค้นหาสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นหรือเกณฑ์และระดับที่ส่งผลดีต่อสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิต และได้ทำการสัมภาษณ์ ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ นิพนธ์เสวีธรรม ถึงสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นในด้านต่างๆเมื่อมีการเปิดสอนหลักสูตรนี้

ชุดที่ 2 สำหรับอาจารย์ผู้สอนเพื่อสอบถามถึงสภาพการณ์ที่เป็นอยู่และระดับที่ส่งผลดีต่อสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิต พร้อมนี้ได้ทำการสัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ดร.ถวิล นิลใบ คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในฐานะอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหาร หลักสูตรถึงสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ตลอดจนปัญหาและการแก้ไขต่อหลักสูตรนี้

ชุดที่ 3 สำหรับนักศึกษาเพื่อสอบถามสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ และระดับที่ส่งผลดีต่อปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิต และได้สัมภาษณ์นายจรรยา บุญสนอง มหาคณบดีรุ่นแรกของหลักสูตรนี้

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

การประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต โดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพการณ์ที่เป็นอยู่กับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็น ซึ่งในที่นี้ได้กำหนดให้เป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร

ผู้ประเมินได้ทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างสภาพการณ์ที่เป็นอยู่กับเกณฑ์โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผู้เชี่ยวชาญกับอาจารย์ผู้สอน และผู้เชี่ยวชาญกับนักศึกษา ในด้านสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

1. ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางหลักสูตรสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อตอบแบบสอบถามตามเทคนิคเดลไฟจำนวน 17 คน

2. ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางหลักสูตรสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อตอบแบบสอบถามค้นหาสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นหรือเกณฑ์จำนวน 10 คน

3. อาจารย์ผู้สอนระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัยรามคำแหงจำนวน 12 คน

4. นักศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต รุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 จำนวน 24 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบประเมินหลักสูตรที่ใช้กับผู้เชี่ยวชาญเพื่อสอบถามสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นและระดับที่ส่งผลต่อสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิตเพื่อนำมาเป็นเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินหลักสูตร

2. แบบประเมินหลักสูตรที่ใช้กับอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาถึงสภาพการณ์ที่เป็นอยู่และระดับที่ส่งผลต่อปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิต เพื่อนำไปศึกษาเปรียบเทียบกับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นหรือเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินหลักสูตร

ผลการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหงครั้งนี้มีผลสรุปดังนี้

1. ด้านสภาวะแวดล้อม แยกออกเป็น 2 หัวข้อย่อยดังนี้

1.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนถึงสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในหัวข้อจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์นั้นสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาระดับที่ส่งผลต่อกระบวนการและผลผลิตในความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอยู่ในระดับดีและส่งผลต่อกระบวนการและผลผลิต ซึ่งอาจารย์ผู้สอนให้ความเห็นว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทุกข้อเป็นเป้าประสงค์ที่แท้จริงของหลักสูตรนี้และจุดมุ่งหมายเหล่านี้จะส่งผลต่อกระบวนการและผลผลิต เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนได้ดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้

1.2 โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนถึงสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในหัวข้อโครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตรเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์แล้วสอดคล้องกับเกณฑ์ กล่าวคือในด้านโครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตรทั้งอาจารย์ผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าในการจัดเนื้อหาวิชาให้แก่ศึกษามีความเหมาะสมแล้ว เมื่อพิจารณาระดับที่ส่งผลต่อกระบวนการและผลผลิตในความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนพบว่าหัวข้อโครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตรส่งผลต่อกระบวนการและผลผลิตแต่มีค่าต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของโครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตรอยู่ในระดับดีและส่งผลต่อกระบวนการและผลผลิต

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น แยกออกเป็น 3 หัวข้อย่อยดังนี้

2.1 คุณสมบัติของนักศึกษา จากการสอบถามนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนถึงสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในหัวข้อคุณสมบัติของนักศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์นั้น ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาระดับที่ส่งผลต่อการกระบวนการและผลผลิตในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติของนักศึกษาแม้จะต่ำกว่าเกณฑ์แต่อยู่ในระดับดีและส่งผลต่อการกระบวนการและผลผลิต

2.2 อาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพ จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนพบว่า ในด้านอาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพเปรียบเทียบกับเกณฑ์สอดคล้องกัน แต่เมื่อสอบถามนักศึกษพบว่าในด้านอาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพตามสภาพการณ์ที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับเกณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาระดับที่ส่งผลต่อการกระบวนการและผลผลิตในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของหัวข้ออาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนอยู่ในระดับดีมากและส่งผลต่อการกระบวนการและผลผลิต ในความเห็นของนักศึกษา อาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพอยู่ในระดับดีและส่งผลต่อการกระบวนการและผลผลิต

2.3 สิ่งอำนวยความสะดวก จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษพบว่า ในหัวข้อสิ่งอำนวยความสะดวกเปรียบเทียบกับเกณฑ์นั้นสอดคล้องกันเมื่อพิจารณาระดับที่ส่งผลต่อการกระบวนการและผลผลิตในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์สอดคล้องกัน จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยของหัวข้อสิ่งอำนวยความสะดวกในความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาอยู่ในระดับดีและส่งผลต่อการกระบวนการและผลผลิต

3. ด้านกระบวนการ แยกออกเป็น 3 หัวข้อย่อยดังนี้

3.1 กิจกรรมการเรียนการสอน จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษพบว่า ในหัวข้อกิจกรรมการเรียนการสอนเปรียบเทียบกับเกณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาระดับที่ส่งผลต่อผลผลิตอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยของกิจกรรมการเรียนการสอนในความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาอยู่ในระดับดีและส่งผลต่อผลผลิต

3.2 การประเมินผลการศึกษา จากการสอบถามนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนพบว่า ในหัวข้อการประเมินผลการศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์สอดคล้องกับเกณฑ์และระดับที่ส่งผลต่อผลผลิต เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่สอดคล้องกับเกณฑ์ จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยของการประเมินผลการศึกษา ในความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาอยู่ในระดับดีและส่งผลต่อผลผลิต

3.3 การบริการและบริหารหลักสูตร จากการสอบถามนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอน ในหัวข้อการบริการและบริหารหลักสูตรเปรียบเทียบกับเกณฑ์อยู่ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และระดับที่ส่งผลต่อผลผลิตเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์อยู่ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยของการบริการและบริหารหลักสูตรในความคิดเห็นของ อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาแม้จะอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์แต่ก็อยู่ในระดับที่ดีและส่งผลต่อผลผลิต

• 4. ด้านผลผลิต ซึ่งจะพิจารณาในด้านองค์ความรู้ของนักศึกษา เมื่อนักศึกษาเรียนรายวิชา ครบตามจำนวนหน่วยกิตและผ่านการสอบความรู้รวมยอด (Comprehensive) แล้วนั้นนักศึกษามี องค์ความรู้ในสาขาวิชาเอกของตนเองมากขึ้นเพียงใด จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา พบว่า ในหัวข้อองค์ความรู้เปรียบเทียบกับเกณฑ์สอดคล้องกับเกณฑ์ กล่าวคือองค์ความรู้ที่นักศึกษาได้รับ เป็นไปตามที่ผู้เชี่ยวชาญคาดหมายไว้ และระดับที่ได้รับผลดีจากสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น และ กระบวนการในความเห็นของอาจารย์สอดคล้องกับเกณฑ์ สำหรับนักศึกษามีความเห็นว่างระดับที่ได้รับ ผลดีจากสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการที่ผลผลิตได้รับนั้นสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือนักศึกษามีความเห็นว่าง ปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการนี้ส่งผลให้ นักศึกษาได้รับความรู้และสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปประยุกต์ใช้ได้เต็มที่มากกว่าที่ผู้เชี่ยวชาญ คาดการณ์ไว้ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยผลผลิตในด้านองค์ความรู้ในความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนและ นักศึกษาอยู่ในระดับดีและได้รับผลดีจากสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการ

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาและประเมินหลักสูตรครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ดำเนินการประเมินตามรูปแบบ การประเมินซิป (CIPP Model) ซึ่งจะประเมินในด้านสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต พร้อมนี้ได้ประยุกต์เอาวิธีการประเมินความสอดคล้องระหว่างสภาพการณ์ที่เป็นอยู่กับ สภาพการณ์ที่ควรจะเป็นตามรูปแบบการประเมินความสอดคล้องของสเตคมาปรับใช้ และนำเอา เทคนิคเดลโฟมาประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบประเมินหลักสูตรเพื่อนำมาใช้ในการประเมินครั้งนี้

1. ด้านสภาวะแวดล้อม แยกออกเป็น 2 หัวข้อย่อยดังนี้

1.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนถึงสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในด้านสภาวะแวดล้อมพบว่าในหัวข้อจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่อยู่สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอยู่ในระดับดีและส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิตและอาจารย์ผู้สอนเห็นว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทุกข้อเป็นเป้าประสงค์ที่แท้จริงของหลักสูตรนี้และจุดมุ่งหมายเหล่านี้จะส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิตเนื่องด้วยอาจารย์ผู้สอนได้ดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้

1.2 โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนถึงสภาพการณ์ที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับเกณฑ์แล้วสอดคล้องกับเกณฑ์ กล่าวคือในด้านโครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตรทั้งอาจารย์ผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าในการจัดเนื้อหาวิชาให้นักศึกษามีความเหมาะสมสำหรับระดับปริญญาโทแล้ว เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่าโครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตรอยู่ในระดับดีและส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิต

จากการสัมภาษณ์ ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม ผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาหลักสูตรจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้ความเห็นว่าโครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาพ.ศ. 2532 ของทบวงมหาวิทยาลัยดีแล้วและในการสัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ถวิล นิลใบ คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ให้ความเห็นไปในทางเดียวกันว่า ตามโครงสร้างของหลักสูตรที่จัดไว้มีความเหมาะสมดีแล้ว เพราะหลักของวิชาเศรษฐศาสตร์จะมีแกนหลักอยู่ 2 ด้านคือ เศรษฐศาสตร์จุลภาค และเศรษฐศาสตร์มหภาคซึ่งนักศึกษาที่จะเข้ามาศึกษาจำเป็นต้องมีพื้นฐานความรู้เหล่านั้นอยู่แล้ว จากนั้นจะมีการประยุกต์เนื้อหาวิชาเอกที่นักศึกษาเลือกเรียน แล้วเสริมด้วยการทำวิทยานิพนธ์ซึ่งถือเป็นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและนักศึกษายังมีโอกาสใช้ความรู้ความสามารถที่เรียนมาทำการสังเคราะห์ความรู้เหล่านั้นได้ดังนั้นการจัดโครงสร้างหลักสูตรตามที่เสนอจึงถือว่ามีความเหมาะสมดี

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น แยกออกเป็น 3 หัวข้อย่อยดังนี้

2.1 คุณสมบัติของนักศึกษา สภาพการณ์ที่เป็นอยู่จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์นั้นต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาระดับที่ส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิตในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยของคุณสมบัติของนักศึกษาแม้จะต่ำกว่าเกณฑ์แต่อยู่ในระดับดีและส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิต

ในด้านนี้ ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ นิพนธ์เสรีธรรมได้ให้ความเห็นว่าคนที่ผู้เชี่ยวชาญกำหนดคุณสมบัติของนักศึกษาไว้ค่อนข้างสูงนั้นเพราะการศึกษาในระดับปริญญาโทนั้นทุกคนไม่สามารถจะเรียนได้จำเป็นต้องมีการคัดเลือกบุคคลที่มีศักยภาพเพียงพอในการศึกษาต่อ มิฉะนั้นจะเป็นการสูญเปล่าทางการศึกษา ดังนั้นการใช้คะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.) จึงเป็นตัวกำหนดในการคัดเลือกคนไว้ชั้นหนึ่ง สำหรับการทดสอบความรู้เบื้องต้นในเรื่องคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องทดสอบ เพราะนักศึกษาจะต้องใช้ความรู้พื้นฐานในด้านคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษาเศรษฐศาสตร์ชั้นสูง รองศาสตราจารย์ ดร.ถวิล นิธิใบ ให้ความเห็นว่าคุณสมบัติของนักศึกษาแม้จะมีการกำหนดข้อปลีกย่อยไว้มากแต่มีการปรับเปลี่ยนเกณฑ์ในการกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาได้ตามความเหมาะสมเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาและคุณสมบัติบางข้อที่กำหนดไว้ก็เป็นข้อบังคับร่วมของมหาวิทยาลัย ในด้านมหานิติกรุ่นแรก (นายจรรยา บุญสนอง) ได้ให้ความเห็นว่าการศึกษาที่นักศึกษามีความเห็นว่าคุณสมบัติของนักศึกษาในสภาพที่เป็นอยู่มีระดับต่ำกว่าเกณฑ์นั้น เพราะคุณสมบัติของนักศึกษามีความจำเป็นสำหรับการคัดเลือกนักศึกษาเข้ามาเรียนในระดับบัณฑิตศึกษาต้องมีการคัดเลือกบุคคลที่มีศักยภาพเพียงพอสำหรับการศึกษาต่อ

2.2 อาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพ จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอน พบว่าในหัวข้ออาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพเปรียบเทียบกับเกณฑ์นั้นสอดคล้องกัน แต่ในความเห็นของนักศึกษามองว่าสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ของอาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพ ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาในระดับที่ส่งผลต่อกระบวนการและผลผลิตในความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยในหัวข้ออาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพในความเห็นของอาจารย์อยู่ในระดับที่ดีมากและส่งผลต่อกระบวนการและผลผลิต ในความเห็นของนักศึกษา อาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพอยู่ในระดับดีและส่งผลต่อกระบวนการและผลผลิต ซึ่งในประเด็นนี้ ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ นิพนธ์เสรีธรรมได้ให้ข้อคิดเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีอาจารย์ประจำมากพอและมีศักยภาพและประสิทธิภาพสูงในการสอนระดับบัณฑิตศึกษานอกจากนี้ยังสามารถเชิญอาจารย์พิเศษจากสถาบันแห่งอื่นมาสอนเสริมได้ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ รองศาสตราจารย์ ดร.ถวิล นิธิใบ ที่ชี้แจงว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ที่สอนในระดับบัณฑิตศึกษาจะต้องมีคุณวุฒิปริญญา เอกขึ้นไปและมีการงานสอนในระดับปริญญาตรีเพียง 1 หรือ 2 รายวิชาทำให้มีเวลาในการเตรียมการสอนสำหรับระดับบัณฑิตศึกษาได้มากพอ และยังมี การเชิญอาจารย์พิเศษจากที่ต่างๆ เข้ามาร่วมเป็นคณะผู้สอนกับอาจารย์ประจำในสาขาวิชาที่สมควร และจากการสัมภาษณ์มหานิติกรุ่นแรก (นายจรรยา บุญสนอง) ได้ให้ความเห็นว่า การเชิญอาจารย์พิเศษ

จากข้างนอกเข้ามาร่วมเป็นคณะผู้สอนกับอาจารย์ประจำจะส่งผลดีต่อการผลิตบัณฑิตมากเพราะอาจารย์พิเศษจะมาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้นโดยตรงทำให้นักศึกษามีโอกาสเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของอาจารย์พิเศษ สำหรับอาจารย์ประจำก็มีขีดความสามารถสูงในการป้อนฐานให้แก่นักศึกษา

2.3 สิ่งอำนวยความสะดวก จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษพบว่าในหัวข้อสิ่งอำนวยความสะดวกในสภาพที่เป็นอยู่เฝ้าไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในสอดคล้องกัน และเมื่อพิจารณาในระดับที่ส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิตในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์สอดคล้องกัน จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยของหัวข้อสิ่งอำนวยความสะดวกในความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษอยู่ในระดับดีและส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิตซึ่งนายจรรยา บุญสนอง ได้ให้สัมภาษณ์เพิ่มเติมว่าแม้ว่าตำราบางเรื่องอาจยังไม่มีจำหน่ายในเมืองไทยแต่อาจารย์ผู้สอนได้ถ่ายสำเนาเตรียมไว้ให้นักศึกษาได้ศึกษาก่อนมีการเรียนการสอนเสมอและทางมหาวิทยาลัยมีการเตรียมจัดหาตำราไว้บริการมากขึ้น

3. ด้านกระบวนการ แยกออกเป็น 3 หัวข้อย่อยดังนี้

3.1 กิจกรรมการเรียนการสอน จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษพบว่าในหัวข้อกิจกรรมการเรียนการสอนในสภาพการณ์ที่เป็นอยู่เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ถ้าพิจารณาในระดับที่ส่งผลดีต่อผลผลิตอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยของสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา กิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี และส่งผลดีต่อผลผลิต

3.2 การประเมินผลการศึกษา จากการสอบถามนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนพบว่าในหัวข้อการประเมินผลการศึกษาในสภาพการณ์ที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับเกณฑ์สอดคล้องกับเกณฑ์ และระดับที่ส่งผลดีต่อผลผลิตเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ก็สอดคล้องกับเกณฑ์ จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยของสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา การประเมินผลการศึกษาอยู่ในระดับที่ดีและส่งผลดีต่อผลผลิต

3.3 การบริการและบริหารหลักสูตร จากการสอบถามนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนพบว่าในหัวข้อการบริการและบริหารหลักสูตร สภาพการณ์ที่เป็นอยู่เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์อยู่ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และระดับที่ส่งผลดีต่อผลผลิตเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์อยู่ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของสภาพการณ์ที่เป็นอยู่แม้จะต่ำกว่าเกณฑ์แต่ก็อยู่ในระดับที่ดีและส่งผลดีต่อผลผลิต อาจเป็นเพราะการบริการ

บางด้าน เช่น การให้บริการห้องสมุดประจำคณะยังไม่สอดคล้องกับเวลาเรียนของนักศึกษา ทำให้ นักศึกษาไม่มีโอกาสได้ใช้ห้องสมุดของคณะตามที่ต้องการ ตลอดจนการมีข้อจำกัดด้านเวลาในการ ให้บริการห้องสมุดประจำคณะ การบริหารหลักสูตรในด้านการจัดตารางเรียนให้แก่นักศึกษาใน รุ่นแรกค่อนข้างกระชั้นชิดมากเกินไปทำให้นักศึกษามีเวลาน้อยในการศึกษาแต่ละ เทอมและค่อนข้าง เร่งในการเรียนการสอนโดยมีการจัดตารางเรียนเป็น 3 ภาคการศึกษาติดต่อกัน แต่ในรุ่นต่อมามี การแก้ไขในจุดนี้โดยมีการจัดตารางเรียน 2 ภาคเรียนปกติ และ 1 ภาคเรียนฤดูร้อน ทำให้นักศึกษามีระยะเวลามากขึ้น (บทสัมภาษณ์ นายจรรุญ บุญสนอง)

4. ด้านผลผลิต ซึ่งจะพิจารณาในด้านองค์ความรู้ของนักศึกษา เมื่อนักศึกษาเรียนรายวิชา ครบตามจำนวนหน่วยกิตและผ่านการสอบความรู้รวมยอด (Comprehensive) แล้วนั้นนักศึกษามี องค์ความรู้ในสาขาวิชาเอกของตนเองมากน้อยเพียงใด จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา พบว่า ตามสภาพการณ์ที่เป็นอยู่เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์สอดคล้องกับเกณฑ์ กล่าวคือองค์ความรู้ที่ นักศึกษาได้รับเป็นไปตามที่ผู้เชี่ยวชาญคาดหมายไว้ ส่วนระดับที่ได้รับผลดีจากสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ ในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนสอดคล้องกับเกณฑ์ สำหรับนักศึกษามี ความเห็นว่าระดับที่ได้รับผลดีจากสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการที่ผลผลิตได้รับนั้น สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือนักศึกษามีความเห็นที่ ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการนี้ส่งผลให้นักศึกษาได้รับความรู้และสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปประยุกต์ใช้ได้อย่าง เต็มที่มากกว่าที่ผู้เชี่ยวชาญคาดการณ์ไว้ ขณะเดียวกันในการให้สัมภาษณ์ของมหานักศึกษารุ่นแรกว่า ในด้านองค์ความรู้มหานักศึกษาส่วนใหญ่มีข้อคิดเห็นว่าตนเองสามารถนำความรู้ที่ได้รับนี้ไปประยุกต์ใช้ใ นการประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชนของตนเองได้อย่างมาก ถึงแม้ว่าขณะนี้ยังมีนักศึกษาในรุ่นที่ 1 อีกเป็นจำนวนมากที่ยังอยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์และอาจจะไม่มีโอกาสทำวิทยานิพนธ์สำเร็จ จนได้รับปริญญา แต่นักศึกษาก็ยังมีความเห็นว่าความรู้ที่ได้รับจะมีประโยชน์ในการประกอบอาชีพ ของตนเอง

จากการศึกษาเพื่อประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตทั้ง 4 ด้าน คือ สภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิตนั้น พบว่าหลักสูตรดังกล่าวนี้มีความเหมาะสมสามารถผลิตมหาบัณฑิตออกไปรับใช้สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทางมหาวิทยาลัยรามคำแหงยังได้ทำการปรับปรุงในเรื่องการบริหารและการบริการหลักสูตร เนื้อหาสาระของวิชาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานและความต้องการในการเข้าศึกษาของนักศึกษาอยู่เสมอ โดยเฉพาะภาคเอกชนที่สนใจเข้าศึกษาในด้านการคลัง การเงิน และอุตสาหกรรมค่อนข้างมาก นอกจากนี้มหาวิทยาลัยรามคำแหงพยายามที่จะจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนต่าง ๆ เช่น เครื่องประมวลผลข้อมูลให้มีจำนวนให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา โดยหาเงินสนับสนุนจากแหล่งเงินทุนอื่นนอกเหนือจากเงินงบประมาณ

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากผู้ประเมินมีเวลาจำกัดในการเก็บข้อมูล ทำให้ขาดความสมบูรณ์ในด้านข้อมูลของตลาดแรงงานคือ หากมีการประเมินหลักสูตรในทางด้านนี้อีกควรทำการสอบถามหน่วยงานของมหาวิทยาลัยว่าพึงพอใจเพียงใดต่อผลการทำงานของมหาบัณฑิตจากมหาวิทยาลัย ตลอดจนควรทำการสอบถามถึงลักษณะของมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ของแต่ละหน่วยงานเพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

2. การเก็บข้อมูลจากนักศึกษานอกจากตอบ ในแบบสอบถามแล้วควรมีการสัมภาษณ์ประกอบในรายละเอียดบางด้าน

3. เนื่องจากการประเมินหลักสูตรครั้งนี้เป็นการประเมินเมื่อหลักสูตร เปิดมาในระยะเริ่มต้น ปัญหาอุปสรรคบางประการยังเกิดขึ้นไม่เด่นชัดนัก เช่นการสะสมของจำนวนนักศึกษาที่รับเข้ามาในแต่ละรุ่นเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนนักศึกษาที่จบออกไปจะก่อให้เกิดความขาดแคลนอาจารย์ในการควบคุมวิทยานิพนธ์ ปริมาณและสัดส่วนระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับจำนวนนักศึกษาจะไม่ได้สัดส่วนกัน การให้บริการในด้านต่างๆ แก่นักศึกษาอาจไม่เพียงพอ สิ่งเหล่านี้จะเป็นปัญหาและอุปสรรคในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ซึ่งควรมีการประเมินหลักสูตรนี้ในระยะเวลาอีกช่วงหนึ่ง เพื่อดูปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้ตลอดจนการหาแนวทางแก้ไข

4. ควรได้มีการวิจัยและทำการประเมินหลักสูตรในระดับมหาบัณฑิตให้มากขึ้นทั้งในมหาวิทยาลัยระบบจำกัดรับและระบบไม่จำกัดรับเพื่อศึกษาถึงความเป็นมาตรฐานของหลักสูตรนั้น ๆ

5. ในการทำวิจัยมักมีปัญหาด้านการขอข้อมูลหรือการให้บริการข้อมูลข่าวสาร ควรจะมีการพูดคุยในระดับนโยบายระหว่างผู้บริหารหน่วยงานต่างๆ ในการให้ความอนุเคราะห์ในด้านข้อมูลเหล่านี้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนามากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กานดา ลือสุทธิวิบูลย์. การติดตามผลการปฏิบัติงานของมหามหิตทางการวิจัยการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในทัศนะของตนเองและผู้บังคับบัญชา. วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.
- เกษมกานดา สุภาพจน์. ประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตวิชาเอกธุรกิจศึกษา-การเลขานุการ
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมธานี 2529. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2533. อัดสำเนา.
- เกษม บุญอ่อน. "เดลฟาย : เทคนิคในการวิจัย," คุรุปริทัศน์ 10 : 26 - 28 ; ตุลาคม 2522.
- โชติ เพชรชื่น. เทคนิคการประเมินหลักสูตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ม.ป.ป.
- ณัฐภา สรรพศรี. "แนวโน้มของการวิจัยการศึกษาในอนาคต," วารสารครุศาสตร์สาร
10 : 1 - 19 ; มกราคม - มิถุนายน 2524.
- ดิลก บุญเรืองรอด. การประยุกต์เดลฟายเทคนิคและการโปรแกรมเชิงเส้นตรงในการกำหนด
และใช้เกณฑ์จำนวนบุคลากรอาจารย์ขั้นต่ำ สำหรับการเปิดสอนสาขาวิชาต่างๆ ตาม
หลักสูตรสภาการฝึกหัดครู.ศ.2519ของวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2525. อัดสำเนา.
- บุญชัย บุญวิวัฒน์. การติดตามผลการปฏิบัติงานของนักพัฒนาที่สำเร็จการศึกษาจาก
วิทยาลัยการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2500 - 2515 ทัศนะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2517. อัดสำเนา.
- บุญศรี แสงประเสริฐ. การประเมินโครงการส่งเสริมการศึกษาแพทย์สำหรับชาวชนบท คณะ
แพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2530. อัดสำเนา.
- บุญส่ง นิลแก้ว. การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2530. อัดสำเนา.
- ประยูร ศรีประสาธน์. "เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย," วารสารการศึกษาแห่งชาติ 4 : 49-
60 เมษายน - พฤษภาคม 2523.

- พินดา กาญจนะหุต. การประเมินหลักสูตรรายวิชาพฤติกรรมการสอนภาษาไทย1(ED 321) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531. อัดสำเนา.
- พรทิพย์ อาจแรงค์. การประเมินหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.
- ไพฑูรย์ โพธิ์สาร. การสร้างแผนพัฒนาบุคลากรของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2529. อัดสำเนา.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- พิศนา แชมมณี. การประเมินผลหลักสูตร. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. เอกสารอัดสำเนา.
- _____. "การประเมินผลหลักสูตร," ในการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยพัฒนาคณาจารย์, 2524.
- มยุรี พलगู, พันเอก. การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ของวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2529. อัดสำเนา.
- รุจิร ภู่อาระ. การวัดผลและประเมินผลการศึกษา. บริษัทประชาชนจำกัด, 2528.
- ลดาทรร วิวัธ. การติดตามผลมหาวิทยาลัยทางครุศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพรจำกัด 2528.
- นางเยาว์ ธาธารศรีสุทธินและคนอื่นๆ. หลักการบริหารโรงเรียนมัธยม. กรุงเทพฯ : กิ่งจันทร์การพิมพ์, 2529. 258 หน้า.
- วัน เดชพิชัย. การประเมินโครงการการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐานประเภทชั้นเรียนในเขตการศึกษา 2. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2527. อัดสำเนา.
- สมิตร์ คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์การพิมพ์, 2523.
- _____. "บทบาทของอาจารย์ในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร," ในคู่มืออาจารย์ด้านการเรียนการสอน. ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ บรรณาธิการ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- สุจริต เพียรชอบ. หลักสูตรและแนวโน้มการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : ภาควิชามัธยมศึกษาครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

- สุวรรณา เชื้อรัตนพงษ์. "การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย," วารสารการศึกษาแห่งชาติ 2 : 68 - 78
ธันวาคม 2527 - มกราคม 2528.
- สุทัศน์ วิวัฒนประเสริฐ. การประเมินหลักสูตรกายภาพบำบัด คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
อัสสัณ.
- สุพันธ์ ยันต์ทอง. "การใช้แบบจำลองชิปประเมินโครงการอบรมบุคลากรทางการศึกษาประจำการ,"
ในเอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่องการวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่
เกี่ยวข้องกับการศึกษา เล่ม 2. ครั้งที่ 4. 9 -13 กันยายน 2528 ณ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมหวัง นิธิยานูวัฒน์. การประเมินผลโครงการประชุม : หลักการและการประยุกต์ใช้.
กรุงเทพฯ : พีระพัฒนา , 2524.
- สมหวัง นิธิยานูวัฒน์และคนอื่นๆ. การประเมินหลักสูตรครุศาสตร์ชั้นปีที่ 1 สาขาจิตวิทยาการศึกษา.
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัสสัณ.
- สมบูรณ์ ชิตพงษ์. "รูปแบบการประเมินหลักสูตร," วารสารวัดผลการศึกษา. 1 : 28-42 ;
พฤษภาคม - สิงหาคม 2522.
- สมบูรณ์ ดันยะ. การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถภาพด้านการสอน
ของครูประจำการระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2524. อัสสัณ.
- สมพงศ์ ตั้งพงษ์. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิชาเอกพลศึกษา
พุทธศักราช 2529 ของกรมพลศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2533. อัสสัณ.
- เอนก เพียรอนุกุลบุตร. การวัดและการประเมินผลทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2524.
- อรุณ วิวัฒนประเสริฐ. การประเมินหลักสูตรวิชาเอกดนตรีศึกษาในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัสสัณ.
- อุทุมพร จามรมาน. "โมเดลประเมินทางการศึกษา," ข่าวสารวิจัยทางการศึกษา 4:
12 - 17 ; เมษายน - พฤษภาคม 2528.
- รามคำแหง,มหาวิทยาลัย คณะเศรษฐศาสตร์. หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. 2531. อัสสัณ.
มหาวิทยาลัย,ทบวง กองวิชาการ. รายงานการประชุมสัมมนาเรื่อง แนวทางการประเมินและพัฒนา
หลักสูตรระดับอุดมศึกษา. ณ ทบวงมหาวิทยาลัย วันที่ 15-16 กันยายน 2526
ทบวงมหาวิทยาลัย กุมภาพันธ์ 2527. อัสสัณ.

มหาวิทยาลัย, ทบวง กองวิชาการ. โครงการติดตามประเมินผลหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาใน
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. 2532. อัดสำเนา.

Baratta, Mary Kathryn. "Utilization of the Delphi Technique to Weight Program Evaluation Criteria in Vocational Education," Education Theory and Practice. Dissertation Abstracts Internation, Vol 35. No.8.1975.

Beaucham, George A. The Curriculum of Elementary School. Boston : Allyn and Bacor, Inc.,1975.

Bellack, Arno A. and Herbert M. Kliebard. ed. Curriculum and Evaluation. The Gutchan Publishing Corporation, 1977.

Cronbach, Lee J. Essential of Psychological Testing. 3ed. New York: Hasper Row, 1970.

_____. "Course Improvement Through Evaluation," Teacher College Record. 64 : 672 ; May, 1963.

Dalkey, Norman C. "The Delphi Method : An Experimental Study of Group Opinion," RAND Report. RM-5888-PR Santa Monica, CA:Rand Cooperation, 1969.

Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : Mc. Graw - Hill Book Co., Inc., 1945.

Galen J. Saylor and William M. Alexander. Planning Curriculum for School. U.S.A. : Holt Rinehart and Winston Inc., 1974.

Judd, Robert C. "Forecasting to Consensus Gathering Delphi Groups Up to College Needs," College and University Business. 53 (1) : 35 - 38; July, 1972.

Kauss, Theodore Rodney. "An Evaluation of Master of Arts in Teaching Program of Teacher Education at Northwestern University," Dissertation Abstracts International. 40 : 2163 ; September, 1969.

Lai, Kwok-Wing. "A DELPHI STUDY ON SECONDARY SCHOOL COMPUTER LITERACY OBJECTIVES," Education Tests and Measurements. Dissertation Abstracts International. Vol 47. No 10. April, 1987.

Macmillan, Thomas T. "The Delphi Technique," Paper presented at the annual meeting of the California Junior Colleges Associations Committee on Research and Development Monterey. California : 3-5 ; May, 1971.

Peppard Elenor Joanne. "An Evaluation of Elementary Education Curriculum at Illinois State University." Dissertation Abstracts International. 28:520, June, 1967.

Pittman, Katgben Higdon. "An Evaluation of Teacher Education Program by the Graduates of a State College," Dissertation Abstracts International. 3 : 1501; September, 1965.

Phi Delta Kappa National Study Committee on Evaluation, Educational Evaluation and Decision Making. Itasca, F.E. Peacock Publishers, Inc., 1971.

Pill, Juri. "The Delphi Method : Substance, Context, A Critique and An Annotated Bibliography," Socio-Economic Planning Science. vol. 5 : 57-71; 1971.

Popham, W. James. Education Evaluation. Englewood Cliffs, Prentice - Hall, 1975.

Stake, Robert. "The Countenance of Educational Evaluation," Teachers College Record. 68 : 533-540; April, 1967.

Tawney, David. Curriculum Evaluation Today : Trends and Implications. London : Max Milland Education Ltd. 1976.

Taylor J Pred. An Appraisal of elected Aspects of Teaching Degree Program. at Teacher Educational Institestion 1963, 23:2806.

Tyler, Ralph W. Basic Principles of Curriculum and Instruction. Chicago : The University of Chicago Press, 1949.

Worthen, Blainer and James R. Sanders. Educational Evaluation : Theory and Practice. Worthington : Charles A. Jones Publishing Co., 1973.

ප්‍රකාශන

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการสร้างเกณฑ์
ประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
(ตามเทคนิคการวิจัยแบบเดลไฟ)

แบบสอบถามรอบที่ 1

คำชี้แจง

แบบสอบถามในรอบที่หนึ่ง เป็นการสอบถามความคิดเห็นของท่านอย่างกว้างๆ เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำแบบสอบถามในรอบต่อไป

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาถึงความเห็นประมาณค่าความเหมาะสมของข้อความเพื่อนำมาใช้ในการประเมินหลักสูตรในด้าน สภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิต ของการดำเนินการตามหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในแบบสอบถามฉบับนี้จะให้ความหมายของสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิตดังนี้

ด้านสภาวะแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่จะศึกษาในสภาพการณ์ที่จะก่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ในที่นี้จะประเมินเกี่ยวกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร

ปัจจัยเบื้องต้น หมายถึง สิ่งที่ถูกนำมาใช้ในระบบการดำเนินงานตามหลักสูตรเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่จุดมุ่งหมาย ซึ่งในที่นี้จะประเมินเกี่ยวกับ อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งได้แก่ ตำรา อุปกรณ์การสอน สถานที่เรียนและคั่นคว่ำ

กระบวนการ หมายถึง ขั้นตอนในการดำเนินงานผลิตบัณฑิตตามหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ซึ่งได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การประเมินผลการศึกษา การบริหารและการบริการหลักสูตร

ผลผลิต หมายถึง สิ่งที่ได้ออกมาเมื่อจบกระบวนการดำเนินงานผลิตบัณฑิตเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต อันได้แก่องค์ความรู้ต่าง ๆของผู้เข้ารับการศึกษาในหลักสูตร

วิธีการตอบแบบสอบถามให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องค่าความเหมาะสมที่ท่านเห็นว่าข้อความเหล่านี้มีความเหมาะสมในการนำมาสร้างเป็นเกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร โดยในแต่ละช่องจะมีความหมายดังนี้

4	=	เหมาะสมอย่างยิ่ง	3	=	เหมาะสม
2	=	เหมาะสมน้อย	1	=	ไม่เหมาะสม

เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความเข้าใจตรงกันในข้อมูลเบื้องต้นสำหรับใช้ประกอบการพิจารณา ผู้ประเมินได้จัดทำสรุปข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหง มาดังนี้

รายละเอียดของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นหลักสูตรในโครงการบัณฑิตศึกษาที่ขอเปิดดำเนินการสอนในระดับปริญญาโท เป็นครั้งแรกในปีการศึกษา 2532 ซึ่งรายละเอียดของหลักสูตรมีดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อผลิตผู้มีการศึกษาระดับสูง ให้มีคุณภาพเหมาะสมต่อความต้องการทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน
2. เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการโดยอาศัยผลการศึกษาและวิจัย
3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้ศึกษามีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านและมี
ความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม
4. เพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการโดยเน้นสาขาเศรษฐศาสตร์
อุตสาหกรรมและสาขาอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบเพื่อช่วยให้ผู้ศึกษามีความรู้
ความเชี่ยวชาญเพิ่มขึ้น
5. เพื่อเสริมสร้างการวิเคราะห์และการกำหนดนโยบายโดยเน้นระเบียบวิธีวิจัย

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา แบ่งคุณสมบัติตามประเภทของนักศึกษา

ประเภทนักศึกษา การรับนักศึกษาจะมี 2 กลุ่มๆละ 10 คนคือ

กลุ่มที่ 1 เป็นนักศึกษาที่มีผลการเรียนดีเด่น โดยต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. ได้เกียรตินิยม หรือ
2. ได้แต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.75 หรือ 80%
3. ได้แต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมในหมวดวิชาเศรษฐศาสตร์ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

กลุ่มที่ 2 เป็นนักศึกษาที่มีคุณสมบัติดังนี้

1. จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
โดยมีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 3 ปี
2. เป็นผู้ซึ่งหน่วยราชการหรือหน่วยงานเอกชนเป็นผู้ส่งเข้ามาศึกษา

โดยจะต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐให้ลาเรียนเต็มเวลา ทั้งนี้หัวหน้างานที่รับรองนั้นจะต้องเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงในระดับอธิบดี ผู้อำนวยการหรือผู้จัดการ

เมื่อนักศึกษาได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาแล้ว นักศึกษาจะต้องเรียนวิชา EN 501 การอ่านภาษาอังกฤษทางด้านเศรษฐศาสตร์ โดยการสอบผ่านด้วยคะแนน S (Satisfactory) การยกเว้นไม่ต้องเรียนจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขตามประกาศของคณะเศรษฐศาสตร์

สำหรับนักศึกษาที่จบปริญญาในสาขาอื่นๆ ที่ไม่ใช่สาขาเศรษฐศาสตร์ จะต้องเรียนวิชา EC 500 (เศรษฐศาสตร์ระดับกลาง) เพื่อเป็นการเสริมพื้นฐาน

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรปริญญาโททางเศรษฐศาสตร์ ประกอบด้วยกระบวนวิชาที่ต้องศึกษา อย่างน้อยจำนวน 33 หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์อีก 12 หน่วยกิต องค์ประกอบของหลักสูตร

ก. งานรายวิชา	ไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต
- วิชาเสริมพื้นฐาน	ไม่นับหน่วยกิต
- วิชาบังคับร่วม	18 หน่วยกิต
- วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต
ข. สอบประมวลความรู้	ไม่นับหน่วยกิต
ค. วิทยานิพนธ์	12 หน่วยกิต

ก. งานรายวิชา

หมวดวิชาบังคับ

1. วิชาเสริมพื้นฐาน	ไม่นับหน่วยกิต
EC 500 เศรษฐศาสตร์ระดับกลาง	3 หน่วยกิต
EC 501 คณิตศาสตร์สำหรับนักเศรษฐศาสตร์	3 หน่วยกิต
EC 502 สถิติสำหรับนักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	3 หน่วยกิต
EN 501 อ่านภาษาอังกฤษด้านเศรษฐศาสตร์	3 หน่วยกิต
2. วิชาบังคับร่วม	18 หน่วยกิต
EC 601 ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค	3 หน่วยกิต
EC 602 ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค	3 หน่วยกิต
EC 603 คณิตเศรษฐศาสตร์	3 หน่วยกิต
EC 604 สถิติสำหรับนักเศรษฐศาสตร์	3 หน่วยกิต
EC 605 วิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจไทย	3 หน่วยกิต
EC 606 วิจัยทางสังคมศาสตร์	3 หน่วยกิต

3. หมวดวิชาเลือก

1. เลือกสาขาวิชาในกลุ่มวิชาเอกในแต่ละสาขาวิชาที่เสนอสอนจะประกอบด้วยรายวิชาจำนวน 3 รายวิชา ซึ่งนักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนทั้ง 3 รายวิชานั้นเมื่อได้เลือกสาขาแล้ว

2. เลือกเรียนรายวิชาอีก 2 รายวิชา (เป็นอย่างน้อย) จากรายวิชาในกลุ่มวิชาเอกอื่น ๆ หรือกลุ่มวิชาเลือกเสรี

โครงสร้างและรายวิชาในหมวดวิชาเลือก

1. กลุ่มวิชาเอก ประกอบด้วยสาขาวิชาต่าง ๆ 5 สาขาวิชาดังนี้

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเงิน

EC 611 เศรษฐศาสตร์การเงิน	3 หน่วยกิต
EC 612 ทฤษฎีและนโยบายการเงิน	3 หน่วยกิต
EC 613 เศรษฐศาสตร์การเงินระหว่างประเทศ	3 หน่วยกิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การคลัง

EC 621 เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยภาครัฐบาล	3 หน่วยกิต
EC 622 ทฤษฎีการคลัง : ด้านรายรับ	3 หน่วยกิต
EC 623 ทฤษฎีการคลัง : ด้านรายจ่าย	3 หน่วยกิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม

EC 631 เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมและนโยบายอุตสาหกรรม	3 หน่วยกิต
EC 632 เศรษฐศาสตร์การจัดการอุตสาหกรรม	3 หน่วยกิต
EC 633 เศรษฐศาสตร์การพัฒนากิจการอุตสาหกรรม	3 หน่วยกิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์

EC 641 เศรษฐศาสตร์กำลังคนและทุนทรัพย์	3 หน่วยกิต
EC 642 เศรษฐศาสตร์แรงงานสัมพันธ์	3 หน่วยกิต
EC 643 เศรษฐศาสตร์ประชากร	3 หน่วยกิต

สาขาวิชาพัฒนาการเศรษฐกิจ

EC 651 พัฒนาการเศรษฐกิจ : ทฤษฎีและปัญหา	3 หน่วยกิต
EC 652 การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ	3 หน่วยกิต
EC 653 การพัฒนาชนบท กลยุทธ์และปัญหา	3 หน่วยกิต

2. กลุ่มวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วยรายวิชาที่เน้นให้ความรู้ด้านทฤษฎีและเครื่องมือวิเคราะห์วิจัยทางเศรษฐศาสตร์ รวมทั้งรายวิชาด้านการสัมมนาปัญหาเศรษฐกิจ นอกจากนี้ในกรณีที่มีหัวข้อใหม่ ๆ ทางเศรษฐศาสตร์ที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ คณะอาจจัดให้มีชั้นเรียนในรายวิชาการศึกษาเฉพาะเรื่อง ซึ่งคณะจะประกาศเป็นคราวๆ ไปให้เป็นวิชาเลือกได้อีกรายวิชาต่างๆดังกล่าวมีดังนี้

EC 691 วรรณกรรมของทฤษฎีเศรษฐศาสตร์	3 หน่วยกิต
EC 692 เศรษฐมิติ 1	3 หน่วยกิต
EC 693 เศรษฐมิติ 2	3 หน่วยกิต
EC 694 สัมมนาปัญหาเศรษฐกิจ	3 หน่วยกิต
EC 695 การศึกษาเฉพาะเรื่อง	3 หน่วยกิต

ข. สอบประมวลความรู้

นักศึกษาโครงการปริญญาโท เมื่อสอบได้ในรายวิชาตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต จะต้องทำการสอบประมวลความรู้ซึ่งจะจัดสอบขึ้นในภาค 1 ของปีที่ 2 ในแต่ละรุ่นวิชาดังกล่าวไม่นับหน่วยกิตเข้าในหน่วยรวมของการศึกษา เมื่อสอบวิชาประมวลความรู้แล้วนักศึกษาจึงจะมีสิทธิ์เขียนวิทยานิพนธ์ได้ นักศึกษามีโอกาส 2 ครั้งในการสอบประมวลความรู้ให้ผ่านรายวิชาที่นำมาสอบ ประกอบด้วย

1. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค
2. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค
3. วิชาเอก

ค. วิทยานิพนธ์ นักศึกษาเมื่อสอบประมวลความรู้แล้วจะต้องเขียนวิทยานิพนธ์ 1 ฉบับซึ่งมีค่าไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

(มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2531)

ในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ได้กำหนดประเด็นสำคัญในการคำนึงถึง 4 ด้านคือ สภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิต ท่านมีความคิดเห็นต่อข้อความเหล่านี้ มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการประเมินหลักสูตรหรือไม่เพียงใด โดยทำเครื่องหมายลงในช่องระดับความเหมาะสมที่กำหนดไว้

1. ด้านสภาวะแวดล้อม

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม			
	4	3	2	1
1.1 <u>จุดมุ่งหมายของหลักสูตร</u> 1. ผลิติด้านบัณฑิตที่มีความรู้สูง มีคุณภาพเหมาะสมต่อความต้องการทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน 2. สร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเน้นสาขา เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม ส่วนสาขาอื่นเป็นองค์ประกอบเพื่อช่วยให้ผู้ศึกษามีความรู้ ความเชี่ยวชาญเพิ่มขึ้น 3. ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการและเสริมสร้าง การวิเคราะห์และกำหนดนโยบาย โดยเน้นผลการศึกษาและ ระเบียบวิธีวิจัย 4. ส่งเสริมให้ผู้ศึกษามีความรู้ความสามารถเฉพาะ ด้านและมีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม 5. ให้บริการการศึกษาระดับสูงที่มีความลุ่มลึกและให้มีความชำนาญพิเศษเฉพาะด้าน 1.2 <u>โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร</u> 1. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 45 หน่วยกิต 2. รายวิชาในหมวดวิชาเสริมพื้นฐานสำหรับผู้ที่ไม่ มีพื้นฐานความรู้ 3. รายวิชาในหมวดวิชาบังคับรวมจำนวน 18 หน่วยกิต 4. รายวิชาในหมวดวิชาเลือกแต่ละสาขาจำนวน 15 หน่วยกิต 5. จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต 6. การสอบรวบยอดและวิชาที่นำมาสอบรวบยอด				

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม			
	4	3	2	1
7. การจัดให้มีการสอบพิเศษในด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษ โดยให้สอบให้ผ่านในระดับคะแนน S 8. การจัดโปรแกรมการศึกษาโดยให้นักศึกษาเรียน กระบวนวิชาต่าง ๆ ได้ 2 ภาคเรียนแล้วสามารถเสนอ คำโครงการวิทยานิพนธ์ในภาคเรียนที่ 3 หรือภาคเรียนที่ 1 ปีที่ 2 9. หลักสูตรส่งเสริมประสบการณ์ในด้านการทำวิจัย 10. รายวิชาในสาขาที่ให้เลือกเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกให้ เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ 11. เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ มีความเหมาะสมเพียงใด ในการจัดไว้ในหมวดวิชาต่าง ๆ <u>เนื้อหาวิชา</u> 1. หมวดวิชาบังคับ 1.1 วิชาเสริมพื้นฐานประกอบด้วย - เศรษฐศาสตร์ระดับกลาง - คณิตศาสตร์สำหรับนักเศรษฐศาสตร์ - สถิติสำหรับนักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น - อ่านภาษาอังกฤษด้านเศรษฐศาสตร์ 1.2 วิชาบังคับร่วม ประกอบด้วยวิชา - ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค - ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค - คณิตเศรษฐศาสตร์ - สถิติเศรษฐศาสตร์ - วิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจไทย - วิจัยทางสังคมศาสตร์				

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม			
2. หมวดวิชาเลือก	4	3	2	1
2.1 วิชาเอกเลือกประกอบด้วย 5 สาขาวิชาเอกดังนี้				
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเงินประกอบด้วยวิชา				
- เศรษฐศาสตร์การเงิน				
- ทฤษฎีและนโยบายการเงิน				
- เศรษฐศาสตร์การเงินระหว่างประเทศ				
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การคลังประกอบด้วยวิชา				
- เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยภาครัฐบาล				
- ทฤษฎีการคลัง - ด้านรายรับ				
- ทฤษฎีการคลัง - ด้านรายจ่าย				
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมประกอบด้วยวิชา				
- เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมและนโยบาย				
อุตสาหกรรม				
- เศรษฐศาสตร์การอุตสาหกรรม				
- เศรษฐศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรม				
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์ประกอบด้วยวิชา				
- เศรษฐศาสตร์กำลังคนและทุนทรัพย์				
- เศรษฐศาสตร์แรงงานสัมพันธ์				
- เศรษฐศาสตร์ประชากร				
สาขาวิชาพัฒนาการเศรษฐกิจประกอบด้วยวิชา				
- พัฒนาการเศรษฐกิจ : ทฤษฎีและปัญหา				
- การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ				
- การพัฒนาชนบท กลยุทธ์และปัญหา				
2.2 วิชาเลือกเสรี				
- วิวัฒนาการของทฤษฎีเศรษฐศาสตร์				
- เศรษฐมิติ 1				
- เศรษฐมิติ 2				
- สัมมนาปัญหาเศรษฐกิจ				
- การศึกษาเฉพาะเรื่อง				

นอกจากเนื้อหาวิชาเหล่านี้แล้ว ท่านคิดว่าควรจัดเนื้อหาวิชาใดนำไปไว้ในหลักสูตรอีก
โปรดระบุเนื้อหาวิชา ลักษณะวิชาว่าควรอยู่ในหมวดใด

วิชาเสริมพื้นฐาน วิชาบังคับเลือก วิชาเอก วิชาเลือกเสรี

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

ประเด็นคำถามที่ท่านได้ตอบไปแล้วนั้น ท่านเห็นว่าสาระสำคัญในแต่ละประเด็นคำถามข้อใด
ควรตัด หรือควรเพิ่มและมีความคิดเห็นอื่นๆอย่างไรบ้าง โปรดแสดงความคิดเห็นประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ควรตัด _____

ควรเพิ่ม _____

ความคิดเห็นอื่น ๆ _____

2. โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร

ควรตัด _____

ควรเพิ่ม _____

ความคิดเห็นอื่นๆ _____

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม			
	4	3	2	1
2.2 <u>อาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพ</u> 1. มีความสามารถในการเขียนตำราทางวิชาการและบทความต่าง ๆ 2. ควรมีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโท 3. มีความรู้และความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา 4. มีความกระตือรือร้นและใช้วิธีการสอนหลายรูปแบบ 5. มีความรับผิดชอบในการสอน 6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นกันเองกับนักศึกษา 7. เตรียมการสอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา 8. สามารถให้คำแนะนำแก่นักศึกษาที่มีปัญหาทางการเรียน 9. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ 10. ให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการต่าง ๆ รวมทั้งหัวข้อในการทำวิทยานิพนธ์ 11. นอกจากคุณลักษณะข้างต้นท่านคิดว่า อาจารย์ผู้สอนควรมีความพร้อมและศักยภาพอย่างไร 11.1 มีคุณวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในอัตราส่วนเท่าใด ปริญญาโท : ปริญญาเอก = _____ : 11.2 ควรคำนึงถึงคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการหรือไม่ () ควร () ไม่ควร 11.3 ควรมีตำแหน่งทางวิชาการอย่างไร (อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์) ถ้ามีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโทควรมีตำแหน่งทางวิชาการระดับ _____ ถ้ามีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาเอกควรมีตำแหน่งทางวิชาการระดับ _____				

11.4 ควรมีภาระงานสอนเป็นเช่นไร

() สอนปริญาโทอย่างเดียวนับค่าห้ละ _____ ชั่วโมง

() สอนทั้งปริญาโทและปริญาตรี โดยมีจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ระหว่าง
ปริญาโทและปริญาตรี จำนวน _____ :11.5 ในการปฏิบัติงานสอนและควบคุมวิทยานิพนธ์ด้วยควรมีงานสอนสัปดาห์ละกี่
ชั่วโมง และควรมีนักศึกษาที่ต้องควบคุมวิทยานิพนธ์จำนวนเท่าไร โดยทำหน้าที่

(1) เป็นประธานกรรมการ ควรมีงานสอน _____ ชั่วโมง จำนวนนักศึกษา _____ คน

(2) เป็นกรรมการอย่างเดียวนับควรมีงานสอน _____ ชั่วโมง จำนวนนักศึกษา _____ คน

(3) เป็นทั้งประธานและกรรมการมีงานสอน _____ ชั่วโมง จำนวนนักศึกษา _____ คน

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม			
	4	3	2	1
2.3 <u>สิ่งอำนวยความสะดวก</u> 1. มีห้องเรียนและห้องประชุมปรับอากาศสำหรับนักศึกษา 2. มีห้องศึกษาค้นคว้าและห้องทำงานของนักศึกษาปริญาโทเป็นการส่วนตัว 3. มีห้องคอมพิวเตอร์และห้องศูนย์สนเทศเศรษฐกิจสำหรับนักศึกษาระดับปริญาโทเป็นการส่วนตัว 4. มีอุปกรณ์การเรียนการสอนเช่น ไวท์บอร์ด เครื่องฉายเอกสาร เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องบันทึกเสียงและขยายเสียง 5. มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับบุคคลไว้ให้นักศึกษาได้ใช้ในการวิเคราะห์และประเมินผลข้อมูล 6. มีเครื่องวีดีโอ และเครื่องพิมพ์ออฟเซต เครื่องฉายภาพยนตร์ 7. มีหนังสือทั่วไป ตำราทางวิชาการและสิ่งตีพิมพ์ประเภทอื่นๆทางเศรษฐศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ				

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม			
	4	3	2	1
8. มีวารสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการค้นคว้าทางเศรษฐศาสตร์และสาขาอื่นๆที่เกี่ยวข้องพอเพียงสำหรับนักศึกษา 9. มีวิทยานิพนธ์ ปรวิญานินธ์ และงานวิจัยทางด้านเศรษฐศาสตร์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง 10. สถานห้องเรียน ควรใช้อ่านวยต่อบรรยากาศในการเรียนหรือไม่ () ควร เพราะ () ไม่จำเป็น เพราะ				

ประเด็นคำถามที่ท่านได้ตอบไปแล้วนั้น ท่านเห็นว่าสาระสำคัญในแต่ละประเด็นคำถามข้อใดควรตัด หรือควรเพิ่มและมีความคิดเห็นอื่นๆอย่างไรบ้าง โปรดแสดงความคิดเห็นประกอบด้วย

1. คุณสมบัติของนักศึกษา

ควรตัด _____

ควรเพิ่ม _____

ความคิดเห็นอื่น ๆ _____

2. อาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพ

ควรตัด _____

ควรเพิ่ม

ความคิดเห็นอื่นๆ

3. สิ่งอำนวยความสะดวก

ควรตัด

ควรเพิ่ม

ความคิดเห็นอื่น ๆ

3. ด้านกระบวนการ

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม			
	4	3	2	1
3.1 <u>กิจกรรมการเรียนการสอน</u> 1. จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 2. แจกวัตถุประสงค์ของวิชาให้นักศึกษาทราบและดำเนินการสอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวิชานั้นๆ 3. สอนตามเนื้อหาที่ระบุไว้ในหลักสูตร 4. จัดสอนเนื้อหาใหม่ๆที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องแต่ไม่ระบุไว้ในหลักสูตรให้นักศึกษาเป็นการเพิ่มเติม 5. อาจารย์มีการเตรียมการสอนและใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม 6. นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์และเพื่อนนักศึกษา 7. เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน 8. ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมตามความสนใจ 9. ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสทำงานร่วมกับผู้อื่น 10. เสนอบทเรียนตามลำดับของเนื้อหาและพยายามอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจอย่างชัดเจนถูกต้องทุกแง่มุม 11. มีการปลูกฝังให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเองและงานที่ได้รับมอบหมาย 12. มุ่งสอนให้นักศึกษาสามารถนำความรู้และทักษะต่างๆไปใช้ได้ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง 13. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์กล้าตัดสินใจ และรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้น				

14. ในการดำเนินการเรียนการสอนอาจารย์ผู้สอน
ควรมีกิจกรรมเหล่านี้นานอย่างน้อยเพียงใด

14.1 บรรยายด้วยตนเอง () ควรมี () ไม่ควรมี

14.2 ให้นักศึกษาค้นคว้าด้วย () ควรมี () ไม่ควรมี

การอ่านตำราและนำมาเสนอในชั้นเรียน

และร่วมอภิปราย วิเคราะห์ แก้ปัญหา

14.3 พานักศึกษาไปสัมผัสกับ () ควรมี () ไม่ควรมี

เหตุการณ์หรือสภาพที่มีปัญหาในเรื่องที่จะสอน

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม			
	4	3	2	1
3.2 การประเมินผลการศึกษา 1. มีการทดสอบความรู้ของนักศึกษาก่อนดำเนินการสอน 2. มีการประเมินผลนักศึกษาเมื่อจบการเรียนรู้แต่ละบทอย่างสม่ำเสมอ 3. ทำการประเมินผลนักศึกษาเมื่อจบบทเรียนทั้งหมดในกลางเทอมและปลายภาค 4. ทำการประเมินผลโดยอาศัยการวัดผลครั้งสุดท้ายเป็นหลัก 5. ทำการประเมินผลโดยอาศัยการตอบข้อสอบเป็นส่วนใหญ่ 6. ทำการประเมินผลจากงานทางภาคปฏิบัติเป็นหลัก 7. ทำการประเมินโดยอาศัยงานทางภาคปฏิบัติและการตอบข้อสอบปลายภาคประกอบกัน 8. วัดผลการศึกษาโดยยึดวัตถุประสงค์ของวิชามากกว่ายึดเนื้อหา 9. วัดผลโดยมุ่งวัดความคิดเห็นและการวิเคราะห์วิจารณ์				

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม			
	4	3	2	1
10. ในการประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาใช้ระบบอิงกลุ่มมากกว่าระบบอิงเกณฑ์ 11. อาจารย์ผู้สอนตรวจผลงานของนักศึกษาทุกครั้งด้วยตนเอง 12. ในการประเมินผลทุกครั้งมีการแจ้งแก่นักศึกษาเป็นการล่วงหน้า				
3.3 การบริการและการบริหารหลักสูตร 1. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้กว้างขวางและมีประสิทธิภาพในการทำงาน 2. ส่งเสริมให้นักศึกษามีประสบการณ์เพื่อเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตร 3. ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสไปดูงานและเรียนรู้ระบบงานของหน่วยงานเกี่ยวข้องกับสาขาที่เรียน 4. จัดสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา 5. เชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายหัวข้อทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องให้นักศึกษาฟังอย่างสม่ำเสมอ 6. ให้บริการด้านวิชาการแก่นักศึกษาอยู่เสมอ 7. การจัดตารางสอนมีความเหมาะสมกับผู้เรียน 8. อำนวยความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ และเครื่องมือสำหรับการทำงานของนักศึกษา 9. เกณฑ์ในการประเมินผลการศึกษามีความเหมาะสม 10. อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีส่วนช่วยในการเรียนและการทำวิทยานิพนธ์ 11. จัดระบบการลงทะเบียนและค้นหาระเบียนนักศึกษาได้เหมาะสม				

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม			
	4	3	2	1
12. ในการคัดเลือกนักศึกษามีความยุติธรรมและเหมาะสม				
13. จัดห้องเรียนและห้องค้นคว้าให้มีจำนวนเพียงพอกับหนังสือ				
14. สิ่งอำนวยความสะดวก วารสาร ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนมาบริกาหนังสืออยู่เสมอ				
15. จัดสภาพของห้องเรียนและห้องค้นคว้าให้อื้ออำนวยความสะดวกในการเรียนและค้นคว้า				

ประเด็นคำถามที่ท่านได้ตอบไปแล้วนั้น ท่านเห็นว่าสาระสำคัญในแต่ละประเด็นคำถามข้อใดควรตัด หรือควรเพิ่มและมีความคิดเห็นอื่นๆอย่างไรบ้าง โปรดแสดงความคิดเห็นประกอบด้วย

1. กิจกรรมการเรียนการสอน

ควรตัด _____

ควรเพิ่ม _____

ความคิดเห็นอื่น ๆ _____

2. การประเมินผลการศึกษา

ควรตัด _____

ควรเพิ่ม _____

ความคิดเห็นอื่นๆ _____

3. การบริการและการบริหารหลักสูตร

ควรตัด _____

ควรเพิ่ม _____

ความคิดเห็นอื่น ๆ _____

4. ด้านผลผลิต

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม			
	4	3	2	1
<u>องค์ความรู้</u> 1. วิเคราะห์และสรุปปัญหาข้อแก้ไขนโยบายเศรษฐกิจของประเทศได้ 2. วิเคราะห์และสรุปปัญหาและข้อแก้ไขระบบเศรษฐกิจไทยได้ 3. ศึกษาและทำการวิจัยระบบเศรษฐกิจทั้งในด้านจุลภาคและมหภาค 4. วิเคราะห์บทบาททฤษฎีและนโยบายการเงินตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะได้ 5. วิเคราะห์ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ 6. มีความรู้และสามารถวิเคราะห์ทฤษฎีและนโยบายการเงินของระบบเศรษฐกิจไทยได้ 7. มีความรู้และสามารถวิเคราะห์ดุลการชำระเงินตลาดเงินตราต่างประเทศได้ 8. ศึกษาและวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและการแก้ไขการปฏิรูปโครงสร้างนโยบายเศรษฐกิจได้ 9. มีความรู้ในเรื่องทฤษฎีการคลังทั้งด้านรายรับและรายจ่าย 10. มีความรู้และสามารถวิเคราะห์นโยบายการคลังติดตามการใช้นโยบายการคลังในภาวะเศรษฐกิจต่างๆตลอดจนเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหอันเกิดภาวะเศรษฐกิจได้ 11. วิเคราะห์และแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณด้านรายรับได้				

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม			
	4	3	2	1
12. มีความรู้ในการวิเคราะห์ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางอุตสาหกรรม				
13. ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากนโยบายด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมได้				
14. สามารถนำความรู้ทางทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ทางด้านการจัดการทางอุตสาหกรรม				
15. วิเคราะห์นโยบายรัฐบาลที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทางธุรกิจเพื่อการดำเนินการของกิจการทางอุตสาหกรรมได้				
16. ศึกษาและทำการวิจัยปัญหาทางด้านแรงงานเพื่อกำหนดรายได้จากการทำงานได้				
17. ศึกษาและวิเคราะห์ทฤษฎีและปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบแรงงานสัมพันธ์ได้				
18. ศึกษาและวิเคราะห์นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อค่าจ้างแรงงานได้				
19. ศึกษาและทำการวิจัยปัญหาประชากรในแง่การเจริญพันธุ์ อัตราการเกิด การตาย เพื่อเอื้อต่อการกำหนดนโยบายประชากรของรัฐบาล				
20. ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาและขอบเขตจำกัดการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยได้				
21. วิเคราะห์และสามารถวางแผนเพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจได้				
22. ศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาชนบทและวางแผนการบริหารการพัฒนาชนบทได้				
23. ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบทได้				

ประเด็นคำถามที่ท่านได้ตอบไปแล้วนั้น ท่านเห็นว่าสาระสำคัญในแต่ละประเด็นคำถามข้อใด ควรตัด หรือควรเพิ่มและมีความคิดเห็นอื่น ๆ อย่างไรบ้าง โปรดแสดงความคิดเห็นประกอบด้วย

ควรตัด _____

ควรเพิ่ม _____

ความคิดเห็นอื่น ๆ _____

แบบสอบถามการกำหนดสภาพการณ์ที่ควรจะเป็น
จากการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อจะขอให้ท่านกำหนดสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นของสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต ของการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในแบบสอบถามฉบับนี้ จะให้ความหมายของสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตดังนี้

ด้านสภาวะแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่จะศึกษาในสภาพการณ์ที่จะก่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ในที่นี้จะประเมินเกี่ยวกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร

ด้านปัจจัยเบื้องต้น หมายถึง สิ่งที่ถูกนำมาใช้ในระบบการดำเนินงานตามหลักสูตร เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่จุดมุ่งหมาย ซึ่งในที่นี้จะประเมินเกี่ยวกับ อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งได้แก่ ตำรา อุปกรณ์การสอน สถานที่เรียนและค่านักเรียน

ด้านกระบวนการ หมายถึง ขั้นตอนในการดำเนินงานผลิตบัณฑิตตามหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต ซึ่งได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การประเมินผลการศึกษา การบริหารและการบริการหลักสูตร

ด้านผลผลิต หมายถึง สิ่งที่ได้ออกมาเมื่อจบกระบวนการดำเนินงานผลิตบัณฑิตเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต อันได้แก่องค์ความรู้ต่าง ๆ ของผู้เข้ารับการศึกษาในหลักสูตร

ขอให้ท่านพิจารณาในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วตอบแบบสอบถามข้อละ 2 ประเด็น คือ ประเด็นที่ 1 ตอบระดับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็น โดยการเขียนเลข 1,2,3,4 และ 5 ลงในช่อง "ระดับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็น" เพียงเลขเดียว โดยตัวเลขแต่ละตัวมีความหมายดังนี้

- 1 หมายถึง ไม่ควรจะเป็นอย่างยิ่ง
- 2 หมายถึง ไม่ควรจะเป็น
- 3 หมายถึง ไม่น่าใจ
- 4 หมายถึง ควรจะเป็น
- 5 หมายถึง ควรจะเป็นอย่างยิ่ง

ประเด็นที่ 2 ตอบระดับที่ควรส่งผลดีต่อ.... หรือควรจะได้รับผลดีจาก... โดยการเขียนเลข 1-5 ซึ่งจะมีความหมายดังนี้

- 1 หมายถึง ไม่ควรส่งผลดีหรือไม่ควรจะได้รับผลดีเลย
- 2 หมายถึง ควรส่งผลดีหรือควรจะได้รับผลดีเล็กน้อย
- 3 หมายถึง ควรส่งผลดีหรือควรจะได้รับผลดีปานกลาง
- 4 หมายถึง ควรส่งผลดีหรือควรจะได้รับผลดีค่อนข้างมาก
- 5 หมายถึง ควรส่งผลดีหรือควรจะได้รับผลดีอย่างเต็มที่

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่ควรจะเป็น	ระดับที่ควรส่งผลดี ต่อผลผลิต
จุดมุ่งหมายของ หลักสูตร	1. ผลิตรายวิชามีความรู้สูง มีคุณภาพ เหมาะสมต่อความต้องการทั้ง ในภาค รัฐบาลและ เอกชน	5	4
	2. สร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเน้นสาขาเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม ส่วนสาขาอื่นเป็นองค์ประกอบเพื่อช่วยให้ ผู้ศึกษามีความรู้ ความเชี่ยวชาญเพิ่มขึ้น	4	2

เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความเข้าใจตรงกันในข้อมูลเบื้องต้นสำหรับในประกอบการพิจารณา ผู้ประเมินได้จัดทำสรุปข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง มาดังนี้

รายละเอียดของหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นหลักสูตรในโครงการบัณฑิตศึกษาที่ขอเปิดดำเนินการสอนในระดับปริญญาโท เป็นครั้งแรกในปีการศึกษา 2532 ซึ่งรายละเอียดของหลักสูตรมีดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อผลิตผู้มีการศึกษาระดับสูงให้มีคุณภาพเหมาะสมต่อความต้องการทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน
2. เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ โดยอาศัยผลการศึกษาและวิจัย
3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้ศึกษามีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านและมี ความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม
4. เพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการโดยเน้นสาขาเศรษฐศาสตร์ อุตสาหกรรมและสาขาอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบเพื่อช่วยให้ผู้ศึกษามีความรู้ ความเชี่ยวชาญเพิ่มขึ้น
5. เพื่อเสริมสร้างการวิเคราะห์และการกำหนดนโยบายโดยเน้นระเบียบวิธีวิจัย

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา แบ่งคุณสมบัติตามประเภทของนักศึกษา

ประเภทนักศึกษา การรับนักศึกษาจะมี 2 กลุ่มๆละ 10 คนคือ

กลุ่มที่ 1 เป็นนักศึกษาที่มีผลการเรียนดีเด่น โดยต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. ได้เกียรตินิยม หรือ
2. ได้แต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.75 หรือ 80%
3. ได้แต้มคะแนนเฉลี่ยสะสมในหมวดวิชาเศรษฐศาสตร์ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

กลุ่มที่ 2 เป็นนักศึกษาที่มีคุณสมบัติดังนี้

1. จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
โดยมีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 3 ปี

2. เป็นผู้ซึ่งหน่วยราชการหรือหน่วยงานเอกชนเป็นผู้ส่งเข้ามาศึกษา
โดยจะต้องได้รับอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐให้ลาเรียนเต็มเวลา ทั้งนี้หัวหน้างาน
ที่รับรองนั้นจะต้องเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงในระดับอธิบดี ผู้อำนวยการหรือผู้จัดการ

เมื่อนักศึกษาได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาแล้ว นักศึกษาจะต้องเรียนวิชา EN 501
การอ่านภาษาอังกฤษทางด้านเศรษฐศาสตร์ โดยการสอบผ่านด้วยคะแนน S (Satisfactory)
การยกเว้นไม่ต้องเรียนจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขตามประกาศของคณะเศรษฐศาสตร์

สำหรับนักศึกษาที่จบปริญญาในสาขาอื่นๆ ที่ไม่ใช่สาขาเศรษฐศาสตร์ จะต้องเรียนวิชา
EC 500 (เศรษฐศาสตร์ระดับกลาง) เพื่อเป็นการเสริมพื้นฐาน

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรปริญญาโททางเศรษฐศาสตร์ ประกอบด้วยกระบวนวิชาที่ต้องศึกษา
อย่างน้อยจำนวน 33 หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์อีก 12 หน่วยกิต
องค์ประกอบของหลักสูตร

ก. งานรายวิชา	ไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต
- วิชาเสริมพื้นฐาน	ไม่นับหน่วยกิต
- วิชาบังคับร่วม	18 หน่วยกิต
- วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต
ข. สอบประมวลความรู้	ไม่นับหน่วยกิต
ค. วิทยานิพนธ์	12 หน่วยกิต

ก. งานรายวิชา

หมวดวิชาบังคับ

1. วิชาเสริมพื้นฐาน	ไม่นับหน่วยกิต
EC 500 เศรษฐศาสตร์ระดับกลาง	3 หน่วยกิต
EC 501 คณิตศาสตร์สำหรับนักเศรษฐศาสตร์	3 หน่วยกิต
EC 502 สถิติสำหรับนักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	3 หน่วยกิต
EN 501 อ่านภาษาอังกฤษด้านเศรษฐศาสตร์	3 หน่วยกิต

2. วิชาบังคับร่วม	18 หน่วยกิต
EC 601 ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค	3 หน่วยกิต
EC 602 ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค	3 หน่วยกิต
EC 603 คณิตเศรษฐศาสตร์	3 หน่วยกิต
EC 604 สถิติสำหรับนักเศรษฐศาสตร์	3 หน่วยกิต
EC 605 วิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจไทย	3 หน่วยกิต
EC 606 วิจัยทางสังคมศาสตร์	3 หน่วยกิต

3. หมวดวิชาเลือก

1. เลือกสาขาวิชาในกลุ่มวิชาเอกในแต่ละสาขาวิชาที่เสนอสอนจะประกอบด้วยรายวิชาจำนวน 3 รายวิชา ซึ่งนักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนทั้ง 3 รายวิชานั้นเมื่อได้เลือกสาขาแล้ว

2. เลือกเรียนรายวิชาอีก 2 รายวิชา (เป็นอย่างน้อย) จากรายวิชาในกลุ่มวิชาเอกอื่น ๆ หรือกลุ่มวิชาเลือกเสรี

โครงสร้างและรายวิชาในหมวดวิชาเลือก

1. กลุ่มวิชาเอก ประกอบด้วยสาขาวิชาต่าง ๆ 5 สาขาวิชาดังนี้

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเงิน

EC 611 เศรษฐศาสตร์การเงิน	3 หน่วยกิต
EC 612 ทฤษฎีและนโยบายการเงิน	3 หน่วยกิต
EC 613 เศรษฐศาสตร์การเงินระหว่างประเทศ	3 หน่วยกิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การคลัง

EC 621 เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยภาครัฐบาล	3 หน่วยกิต
EC 622 ทฤษฎีการคลัง : ด้านรายรับ	3 หน่วยกิต
EC 623 ทฤษฎีการคลัง : ด้านรายจ่าย	3 หน่วยกิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม

EC 631 เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมและนโยบายอุตสาหกรรม	3 หน่วยกิต
EC 632 เศรษฐศาสตร์การจัดการอุตสาหกรรม	3 หน่วยกิต
EC 633 เศรษฐศาสตร์การพัฒนากิจการอุตสาหกรรม	3 หน่วยกิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์

EC 641 เศรษฐศาสตร์กำลังคนและทุนทรัพย์	3 หน่วยกิต
EC 642 เศรษฐศาสตร์แรงงานสัมพันธ์	3 หน่วยกิต
EC 643 เศรษฐศาสตร์ประชากร	3 หน่วยกิต

สาขาวิชาพัฒนาการเศรษฐกิจ

EC 651 พัฒนาการเศรษฐกิจ : ทฤษฎีและปัญหา	3 หน่วยกิต
EC 652 การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ	3 หน่วยกิต
EC 653 การพัฒนาชนบท กลยุทธ์และปัญหา	3 หน่วยกิต

2. กลุ่มวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วยรายวิชาที่เน้นให้ความรู้ด้านทฤษฎีและเครื่องมือวิเคราะห์วิจัยทางเศรษฐศาสตร์ รวมทั้งรายวิชาด้านการสัมมนาปัญหาเศรษฐกิจ นอกจากนี้ในกรณีที่หัวข้อใหม่ ๆ ทางเศรษฐศาสตร์ที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ คณะอาจจัดให้มีชั้นเรียนในรายวิชาการศึกษาเฉพาะเรื่อง ซึ่งคณะจะประกาศเป็นคราวๆ ไปให้เป็นวิชาเลือกได้อีกรายวิชาต่าง ๆ ดังกล่าวมีดังนี้

EC 691 วิชาการของทฤษฎีเศรษฐศาสตร์	3 หน่วยกิต
EC 692 เศรษฐมิติ 1	3 หน่วยกิต
EC 693 เศรษฐมิติ 2	3 หน่วยกิต
EC 694 สัมมนาปัญหาเศรษฐกิจ	3 หน่วยกิต
EC 695 การศึกษาเฉพาะเรื่อง	3 หน่วยกิต

ข. สอบประมวลความรอบรู้

นักศึกษาโครงการปริญญาโท เมื่อสอบได้ในรายวิชาตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต จะต้องทำการสอบประมวลความรอบรู้ซึ่งจะจัดสอบขึ้นในภาค 1 ของปีที่ 2 ในแต่ละรุ่นวิชาดังกล่าวไม่นับหน่วยกิตเข้าในหน่วยรวมของการศึกษา เมื่อสอบวิชาประมวลความรอบรู้แล้วนักศึกษาจึงจะมีสิทธิ์เขียนวิทยานิพนธ์ได้ นักศึกษามีโอกาส 2 ครั้งในการสอบประมวลความรอบรู้ให้ผ่านรายวิชาที่นำมาสอบ ประกอบด้วย

1. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค
2. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค
3. วิชาเอก

ค. วิทยานิพนธ์ นักศึกษาเมื่อสอบประมวลความรอบรู้แล้วจะต้องเขียนวิทยานิพนธ์ 1 ฉบับซึ่งมีค่าไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

(มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2531)

1. การกำหนดเกณฑ์ของสถานะแวดล้อม

โปรดพิจารณาข้อความจากแบบสอบถามเกี่ยวกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้าง และเนื้อหาสาระของหลักสูตร แล้วกรุณาตอบข้อความในแต่และเกณฑ์ว่ามีระดับสภาพการที่ควรจะเป็น และระดับที่ควรจะต้องส่งผลกระทบต่อกระบวนการ (กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการศึกษา การบริหารและการบริการหลักสูตร) และผลผลิต มากน้อยเพียงใด

สิ่งที่จะประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่ควรจะเป็น	ระดับที่ควรส่งผลดีต่อ กระบวนการและผลผลิต
จุดมุ่งหมายของ ของหลักสูตร	1. ผลิิตมหาบัณฑิตที่มีความรู้สูง มีคุณภาพเหมาะสมต่อ ความต้องการทั้งในภาค รัฐบาลและเอกชน		
	2. ส่งเสริมความก้าวหน้าทาง วิชาการและเสริมสร้าง การวิเคราะห์และกำหนดนโยบาย โดยเน้นผลการศึกษาและ ระเบียบวิธีวิจัย		
	3. ส่งเสริมให้ผู้ศึกษามีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้าน และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนรวม		
	4. ให้บริการการศึกษาระดับสูง ที่มีความลุ่มลึกและให้มี ความชำนาญพิเศษเฉพาะด้าน		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่ควรจะเป็น	ระดับที่ควรส่งผลดีต่อ กระบวนการและผลผลิต
โครงสร้างและ เนื้อหาของ หลักสูตร	1. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอด หลักสูตร 45 หน่วยกิต		
	2. รายวิชาในหมวดวิชา เสริมพื้นฐานสำหรับผู้ที่ไม่ มีความรู้		
	3. รายวิชาในหมวดวิชา บังคับรวมจำนวน 18 หน่วยกิต		
	4. รายวิชาในหมวดวิชาเลือก แต่ละสาขาจำนวน 15 หน่วยกิต		
	5. จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต		
	6. การสอบรวบยอดและ วิชาที่นำมาสอบรวบยอด		
	7. การจัดให้มีการสอบพิเศษใน ด้านความสามารถทาง ภาษาอังกฤษ โดยให้สอบให้ผ่าน ในระดับคะแนน S		
	8. การจัดโปรแกรมการศึกษา โดยให้นักศึกษาเรียน กระบวนวิชาต่าง ๆ ได้ 2 ภาคเรียนแล้วสามารถเสนอ เค้าโครงวิทยานิพนธ์ใน ภาคเรียนที่ 3 หรือภาคเรียนที่ 1 ปีที่ 2		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่ควรจะเป็น	ระดับที่ควรส่งผลดีต่อ กระบวนการและผลผลิต
	9. หลักสูตรส่งเสริมประสบการณ์ ในด้านการทำวิจัย		
	10. รายวิชาในสาขาที่ให้ เลือกเรียน เอื้ออำนวยให้ เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ		
	11. เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ มีความเหมาะสมในการจัดไว้ ในหมวดวิชาต่าง ๆ		
	<u>เนื้อหาวิชา</u>		
	1. หมวดวิชาบังคับ		
	1.1 วิชาเสริมพื้นฐาน		
	ประกอบด้วย		
	- เศรษฐศาสตร์ระดับกลาง		
	- คณิตศาสตร์สำหรับ		
	นักเศรษฐศาสตร์		
	- สถิติสำหรับนักเศรษฐศาสตร์		
	เบื้องต้น		
	- ภาษาอังกฤษด้าน		
	เศรษฐศาสตร์		
	1.2 วิชาบังคับร่วม		
	ประกอบด้วยวิชา		
	- ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค		
	- ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค		
	- คณิตเศรษฐศาสตร์		
	- สถิติเศรษฐศาสตร์		
	- วิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจไทย		
	- วิจัยทางสังคมศาสตร์		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่ควรจะเป็น	ระดับที่ควรส่งผลดีต่อ กระบวนการและผลผลิต
	สาขาวิชาพัฒนาการเศรษฐกิจ ประกอบด้วยวิชา - พัฒนาการเศรษฐกิจ : ทฤษฎีและปัญหา - การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ - การพัฒนาชนบท กลยุทธ์และ ปัญหา 2.2 วิชาเลือกเสรี - วิชาการของทฤษฎี เศรษฐศาสตร์ - เศรษฐมิติ 1 - เศรษฐมิติ 2 - สัมมนาปัญหาเศรษฐกิจ - การศึกษาเฉพาะเรื่อง		

2. การกำหนดเกณฑ์ของปัจจัยเบื้องต้น

โปรดพิจารณาข้อความจากแบบสอบถามเกี่ยวกับ คุณสมบัติของนักศึกษา อาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก แล้วกรณตอบข้อความว่าในแต่และเกณฑ์ มีระดับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นและระดับที่ควรส่งผลดีต่อกระบวนการ (กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการศึกษาการบริหารและการบริการหลักสูตร) และผลผลิต มากน้อยเพียงใด

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่ควรจะเป็น	ระดับที่ควรส่งผลดีต่อ กระบวนการและผลผลิต
คุณสมบัติของ นักศึกษา	1. วุฒิการศึกษาควรเป็น ปริญญาตรีทางเศรษฐศาสตร์		
	2. ปริญญาตรีสาขาใดก็ได้แต่ ได้เกียรตินิยม และต้องเรียน วิชาเศรษฐศาสตร์มาเป็นจำนวน ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต		
	3. การกำหนดแต้มระดับคะแนน เฉลี่ยสะสม(G.P.A.) ในระดับ ปริญญาตรีไม่น้อยกว่า 2.75		
	4. การกำหนดแต้มระดับคะแนน เฉลี่ยสะสม(G.P.A.) ในหมวดวิชาเศรษฐศาสตร์ ไม่ต่ำกว่า 3.00 หรือ ไม่น้อยกว่า 80%		
	5. การมีประสบการณ์ในการ ทำงาน		
	6. ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง หรือเป็นอุปสรรคต่อการเรียน		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่ควรจะเป็น	ระดับที่ควรส่งผลดีต่อ กระบวนการและผลผลิต
อาจารย์ ความพร้อมและ ศักยภาพ	7. ไม่เป็นผู้มีความประพฤติ เสื่อมเสียและถูกไล่ออกจาก สถาบันใดๆ		
	8. มีความรู้เบื้องต้นทางการ ศึกษาด้าน สถิติ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์และภาษาอังกฤษ		
	1. มีความสามารถในการเขียน ตำราทางวิชาการ และบทความต่าง ๆ ตลอดจน การทำงานวิจัย		
	2. ควรมีวุฒิทางการศึกษาใน ระดับปริญญาโท		
	3. มีความรู้และความสามารถ ในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา		
	4. มีความกระตือรือร้นและ ใช้วิธีการสอนหลาย ๆแบบ		
	5. มีความรับผิดชอบ ในการสอน		
	6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นกันเองกับ นักศึกษา		
	7. เตรียมการสอนให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา		
	8. สามารถให้คำแนะนำแก่นัก ศึกษาที่มีปัญหาทางการเรียน		

สิ่งที่จะประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่ควรจะเป็น	ระดับที่ควรจะส่งผลดีต่อ กระบวนการและผลผลิต
สิ่งอำนวยความสะดวก	9. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง นักศึกษาและอาจารย์		
	10. ให้คำปรึกษาทางด้าน วิชาการต่าง ๆ รวมทั้งหัวข้อ ในการทำวิทยานิพนธ์		
	1. มีห้องเรียนและห้องประชุม ปรับอากาศสำหรับนักศึกษา		
	2. มีห้องศึกษาค้นคว้าและ ห้องทำงานของนักศึกษา ปริญญาโทเป็นการส่วนตัว		
	3. มีห้องคอมพิวเตอร์และ ห้องศูนย์สนเทศเศรษฐกิจ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโท เป็นการส่วนตัว		
	4. มีอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น ไวท์บอร์ด เครื่องฉายเอกสาร เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องบันทึกเสียงและขยายเสียง		
	5. มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับ บุคคลทั่วไปให้นักศึกษาได้ใช้ในการ วิเคราะห์และประเมินผลข้อมูล		

สิ่งที่จะประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่ควรจะเป็น	ระดับที่ควรจะส่งผลดีต่อ กระบวนการและผลผลิต
	6. มีเครื่องวัดโอและเครื่อง พิมพ์ออฟเซต เครื่องฉาย ภาพยนตร์ 7. มีหนังสือทั่วไป ตำราทาง วิชาการและสิ่งตีพิมพ์ประเภทอื่น ทางเศรษฐศาสตร์ และสาขา ที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษ 8. มีวารสารทั้งภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้อง โดยตรง กับการค้นคว้าทางเศรษฐศาสตร์ และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องพอเพียง สำหรับนักศึกษา 9. มีวิทยานิพนธ์ ปรินญาพนธ์ และงานวิจัยทางด้าน เศรษฐศาสตร์และสาขาวิชาที่ เกี่ยวข้องพอเพียงสำหรับ นักศึกษา		

3. การกำหนดเกณฑ์ของกระบวนการ

โปรดพิจารณาข้อความจากแบบสอบถามเกี่ยวกับ กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการศึกษา การบริการและการบริหารหลักสูตร แล้วกรุณาตอบข้อความว่า ในแต่และเกณฑ์มีระดับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นและระดับที่ควรจะส่งผลดีต่อผลผลิต (องค์ความรู้) มากน้อยเพียงใด

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่ควรจะเป็น	ระดับที่ควรจะส่งผลดีต่อ ผลผลิต
กิจกรรมการเรียน การสอน	1. จัดการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์		
	2. แจงวัตถุประสงค์ของวิชา ให้นักศึกษาทราบและดำเนินการ การสอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ของวิชานั้น ๆ		
	3. จัดสอนเนื้อหาใหม่ที่น่าสนใจ และเกี่ยวข้องแต่ไม่ระบุไว้ใน หลักสูตรให้นักศึกษาเป็นการ เพิ่มเติม		
	4. อาจารย์มีการเตรียมการสอน และใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม		
	5. นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกับอาจารย์และ เพื่อนนักศึกษา		
	6. เปิดโอกาสให้นักศึกษามี ส่วนร่วมในการเรียนการสอน		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่ควรจะเป็น	ระดับที่ควรส่งผลลัพธ์ ต่อผลผลิต
	7. ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมตามความสนใจ 8. ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสทำงานร่วมกับผู้อื่น 9. เสนอบทเรียนตามลำดับของเนื้อหาและอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจอย่างชัดเจน 10. มีการปลูกฝังให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเองและงานที่ได้รับมอบหมาย 11. มุ่งสอนให้นักศึกษาสามารถนำความรู้และทักษะต่าง ๆ ไปใช้ได้ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง 12. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ กล้าตัดสินใจ และรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้น		

สิ่งที่จะประเมิน	เกณฑ์	ระดับสถานการณ์ ที่ควรจะเป็น	ระดับที่ควรจะส่งผลดีต่อ ผลผลิต
การประเมินผล การศึกษา	1. มีการทดสอบความรู้ของ นักศึกษาก่อนดำเนินการสอน		
	2. มีการประเมินผลนักศึกษา เมื่อจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยอย่าง สม่ำเสมอ		
	3. ทำการประเมินผลนักศึกษา เมื่อจบบทเรียนทั้งหมดใน กลางภาคและปลายภาค		
	4. ทำการประเมินผลโดยอาศัย การวัดผลปลายภาคเป็นหลัก		
	5. ทำการประเมินผลโดยอาศัย การตอบข้อสอบเป็นส่วนใหญ่		
	6. ทำการประเมินผลจากงาน ทางภาคปฏิบัติเป็นหลัก		
	7. ทำการประเมินผลโดยอาศัย งานทั้งภาคปฏิบัติและการตอบ ข้อสอบปลายภาคประกอบกัน		
	8. วัดผลโดยมุ่งวัดความคิดเห็น และการวิเคราะห์วิจารณ์ ตลอดจนความแม่นยำทางทฤษฎี		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสถานการณ์ ที่ควรจะเป็น	ระดับที่ควรส่งผลดี ต่อผลผลิต
การบริการและ การบริหารหลักสูตร	9. ในการประเมินผลการศึกษา ของนักศึกษาใช้ระบบอิงกลุ่มและ อิงเกณฑ์ประกอบกัน		
	10. อาจารย์ผู้สอนตรวจผลงาน ของนักศึกษาด้วยตนเองทุกครั้ง และให้นักศึกษาตรวจสอบผลงาน ระหว่างกันด้วย		
	11. ในการประเมินผลทุกครั้ง มีการแจ้งแก่นักศึกษาเป็นการ ล่วงหน้าด้วย		
	1. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ กว้างขวางและมีประสิทธิภาพใน การทำงาน		
	2. ส่งเสริมให้นักศึกษามี ประสบการณ์เพื่อเสริมการเรียนรู้ การสอนตามหลักสูตร		
	3. ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาส ไปดูงานและเรียนรู้ระบบงาน ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสาขา ที่เรียน		
	4. จัดสื่อการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา		
	5. ให้บริการด้านวิชาการแก่นักศึกษา		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่ควรจะเป็น	ระดับที่ควรส่งผลต่อ ผลผลิต
	6. เชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยาย หัวข้อทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง ให้นักศึกษาฟังอย่างสม่ำเสมอ		
	7. การจัดตารางสอนให้มีความ เหมาะสมกับผู้เรียน		
	8. อำนวยความสะดวกในการ ใช้อุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับ การทำงานของนักศึกษา		
	9. เกณฑ์ในการประเมินผล การศึกษามีความเหมาะสม		
	10. อาจารย์ที่ปรึกษาควรมี ส่วนช่วยในการเรียนและการทำ วิทยานิพนธ์		
	11. จัดระบบการลงทะเบียน และค้นหาระเบียนนักศึกษาได้ เหมาะสม		
	12. จัดห้องเรียนและห้องค้นคว้า ให้มีจำนวนพอเพียงกับจำนวน นักศึกษา		
	13. สั่งซื้อหนังสือ วารสารที่ เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน มาบริการอยู่สม่ำเสมอ		
	14. จัดสภาพของห้องเรียนและ ห้องค้นคว้าให้อำนวยต่อ บรรยากาศในการเรียนและค้นคว้า		

4. การกำหนดเกณฑ์ของผลผลิต

โปรดพิจารณาข้อความจากแบบสอบถามเกี่ยวกับ องค์ความรู้ แล้วกรุณาตอบข้อความว่า ในแต่ละเกณฑ์มีระดับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นและระดับที่ควรจะได้รับผลดีจากสภาวะแวดล้อม(จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร) ปัจจัยเบื้องต้น(อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวก)และกระบวนการ(การจัดการเรียนการสอน การประเมินผลการศึกษา การบริหารและการบริการหลักสูตร มากน้อยเพียงใด

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่ควรจะเป็น	ระดับที่ควรจะได้รับผลดี จากสภาวะแวดล้อม ปัจจัย เบื้องต้น กระบวนการ
องค์ความรู้	1. วิเคราะห์และสรุปปัญหานโยบายเศรษฐกิจของประเทศได้		
	2. วิเคราะห์และสรุปปัญหา ระบบเศรษฐกิจไทยได้		
	3. ศึกษาและทำการวิจัยระบบ เศรษฐกิจทั้ง ในด้านจุลภาคและ มหภาค		
	4. วิเคราะห์บทบาททฤษฎี และนโยบายการเงิน		
	5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างนโยบายการเงินและ การคลังได้		
	6. มีความรู้และสามารถวิเคราะห์ ทฤษฎีและนโยบายการเงินของ ระบบเศรษฐกิจไทยได้		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสถานการณ์ ที่จะเป็น	ระดับที่ควรจะได้รับผลดี จากภาวะแวดล้อม ปัจจัย เบื้องต้น กระบวนการ
	7. มีความรู้และสามารถวิเคราะห์..... ดุลการชำระเงิน ตลาดเงินตรา ระหว่างประเทศได้ 8. ศึกษาและวิเคราะห์ประเด็น ปัญหาและการแก้ไขการปฏิรูป โครงสร้างนโยบายเศรษฐกิจได้ 9. มีความรู้และสามารถวิเคราะห์..... นโยบายการคลังติดตามการใช้ นโยบายการคลังในภาวะ เศรษฐกิจต่าง ๆ ตลอดจนเสนอ การแก้ไขปัญหอันเกิดภาวะ เศรษฐกิจได้ 10. มีความรู้ในเรื่องทฤษฎี การคลังทั้งด้านรายรับและรายจ่าย 11. วิเคราะห์และแก้ปัญหา เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ ด้านรายรับได้ 12. มีความรู้ในการวิเคราะห์ ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่ เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทาง อุตสาหกรรม 13. ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา และอุปสรรคที่เกิดจากนโยบาย ด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมได้		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่ควรจะเป็น	ระดับที่ควรจะได้รับผล จากสภาวะแวดล้อม ปัจจัย เบื้องต้น กระบวนการ
	20. ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา ขอบเขตจำกัดการพัฒนา เศรษฐกิจของประเทศไทยได้ 21. วิเคราะห์และสามารถ วางแผนเพื่อประยุกต์ใช้ในการ พัฒนาเศรษฐกิจได้ กิจกรรมทางอุตสาหกรรมได้ 22. ศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับ ปัญหาการพัฒนาชนบทและ วางแผนการบริหารการพัฒนา ชนบทได้ 23. ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาชนบทได้		

แบบประเมินการกำหนดสภาพการณ์ที่เป็นอยู่
จากการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
สำหรับคณาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์

คำแนะนำในการตอบแบบประเมิน

แบบประเมินฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อจะขอให้ท่านตอบตามสภาพการณ์ที่เป็นอยู่
ของสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต ของการดำเนินการจัดการเรียน
การสอนตามหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในแบบประเมินฉบับนี้
จะให้ความหมายของสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตดังนี้

ด้านสภาวะแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่จะศึกษาในสภาพการณ์ที่จะก่อให้เกิดกระบวนการ
พัฒนาหลักสูตร ในที่นี้จะประเมินเกี่ยวกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาสาระ
ของหลักสูตร

ด้านปัจจัยเบื้องต้น หมายถึง สิ่งที่ถูกนำมาใช้ในระบบการดำเนินงานตามหลักสูตร
เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่จุดมุ่งหมาย ซึ่งในที่นี้จะประเมินเกี่ยวกับ อาจารย์ผู้สอน
นักศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งได้แก่ ตำรา อุปกรณ์การสอน สถานที่เรียนและค้นคว้า

ด้านกระบวนการ หมายถึง ขั้นตอนในการดำเนินงานผลิตบัณฑิตตามหลักสูตร
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ซึ่งได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การประเมินผลการศึกษา
การบริหารและการบริการหลักสูตร

ด้านผลผลิต หมายถึง สิ่งที่ได้ออกมาเมื่อจบกระบวนการดำเนินงานผลิตบัณฑิต
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต อันได้แก่องค์ความรู้ต่าง ๆ ของผู้เข้ารับการศึกษาในหลักสูตร

ขอให้ท่านพิจารณาในแบบประเมินแต่ละข้อ แล้วตอบแบบประเมินข้อละ 2 ประเด็น
คือ ประเด็นที่ 1 ตอบระดับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ โดยการเขียนเลข 1, 2, 3, 4 และ 5
ลงในช่อง "ระดับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ " เพียงเลขเดียว โดยตัวเลขแต่ละตัวมีความหมาย
ดังนี้

- 1 หมายถึง ไม่เป็นอย่างยิ่ง
- 2 หมายถึง ไม่เป็น
- 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- 4 หมายถึง เป็น
- 5 หมายถึง เป็นอย่างยิ่ง

ประเด็นที่ 2 ตอบระดับที่ควรส่งผลดีต่อ.... หรือควรจะได้รับผลดีจาก... โดยการเขียนเลข 1-5 ซึ่งจะมีความหมายดังนี้

- 1 หมายถึง ไม่จะส่งผลดีหรือไม่ควรจะได้รับผลดีเลย
- 2 หมายถึง จะส่งผลดีเล็กน้อยหรือควรจะได้รับผลดีเล็กน้อย
- 3 หมายถึง จะส่งผลดีปานกลางหรือควรจะได้รับผลดีปานกลาง
- 4 หมายถึง จะส่งผลดีค่อนข้างมากหรือควรจะได้รับผลดีค่อนข้างมาก
- 5 หมายถึง จะส่งผลดีอย่างมากหรือควรจะได้รับผลดีอย่างมาก

ตัวอย่างการตอบแบบประเมิน

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสมรรถภาพ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรส่งผลดี ต่อผลผลิต
จุดมุ่งหมายของ หลักสูตร	1. ผลสัมฤทธิ์ที่ผู้เรียนมีความรู้สูง มีคุณภาพ เหมาะสมต่อความต้องการทั้งในภาค รัฐบาลและเอกชน	5	4
	2. สร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเน้นสาขาเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม ส่วนสาขาอื่นเป็นองค์ประกอบเพื่อช่วยให้ ผู้ศึกษามีความรู้ ความเชี่ยวชาญเพิ่มขึ้น	4	2

1. การกำหนดเกณฑ์ของสภาวะแวดล้อม

โปรดพิจารณาข้อความจากแบบประเมินเกี่ยวกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้าง และเนื้อหาสาระของหลักสูตร แล้วกรณตอบข้อความในแต่และเกณฑ์ว่ามีระดับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ และระดับที่ควรจะส่งผลดีต่อกระบวนการ (กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการศึกษา การบริหารและการบริการหลักสูตร) และผลผลิต มากน้อยเพียงใด

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรจะส่งผลดีต่อ กระบวนการและผลผลิต
จุดมุ่งหมายของ ของหลักสูตร	1. ผลิิตมหำภักดีที่มีความรู้สูง มีคุณภาพเหมาะสมต่อ ความต้องการทั้งในภาค รัฐบาลและเอกชน		
	2. ส่งเสริมความก้าวหน้าทาง วิชาการและเสริมสร้าง การวิเคราะห์และกำหนดนโยบาย โดยเน้นผลการศึกษาและ ระเบียบวิธีวิจัย		
	3. ส่งเสริมให้ผู้ศึกษามีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้าน และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนรวม		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรส่งผลดีต่อ กระบวนการและผลผลิต
โครงสร้างและ เนื้อหาของ หลักสูตร	4. ให้บริการการศึกษาระดับสูง ที่มีความลุ่มลึกและให้มี ความชำนาญพิเศษเฉพาะด้าน		
	1. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอด หลักสูตร 45 หน่วยกิต		
	2. รายวิชาในหมวดวิชา เสริมพื้นฐานสำหรับผู้ที่ไม่ มีความรู้		
	3. รายวิชาในหมวดวิชา บังคับรวมจำนวน 18 หน่วยกิต		
	4. รายวิชาในหมวดวิชาเลือก แต่ละสาขาจำนวน 15 หน่วยกิต		
	5. จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต		
	6. การสอบรวบยอดและ วิชาที่นำมาสอบรวบยอด		
	7. การจัดให้มีการสอนพิเศษใน ด้านความสามารถทาง ภาษาอังกฤษ โดยให้สอบให้ผ่าน ในระดับคะแนน S		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรส่งผลต่อ กระบวนการและผลผลิต
	8. การจัดโปรแกรมการศึกษา โดยให้นักศึกษาเรียน กระบวนวิชาต่าง ๆ ได้ 2 ภาคเรียนแล้วสามารถเสนอ เค้าโครงวิทยานิพนธ์ใน ภาคเรียนที่ 3 หรือภาคเรียนที่ 1 ปีที่ 2		
	9. หลักสูตรส่งเสริมประสบการณ์ ในด้านการทำวิจัย		
	10. รายวิชาในสาขาที่ให้ เลือกเรียน เอื้ออำนวยให้ เชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่นั้น ๆ		
	11. เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ มีความเหมาะสมในการจัดไว้ ในหมวดวิชาต่าง ๆ <u>เนื้อหาวิชา</u>		
	1. หมวดวิชาบังคับ		
	1.1 วิชาเสริมพื้นฐาน		
	ประกอบด้วย		
	- เศรษฐศาสตร์ระดับกลาง		
	- คณิตศาสตร์สำหรับนักเศรษฐศาสตร์		
	- สถิติสำหรับนักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น		
	- ภาษาอังกฤษด้านเศรษฐศาสตร์		

[illegible]

2. การกำหนดเกณฑ์ของปัจจัยเบื้องต้น

โปรดพิจารณาข้อความจากแบบประเมินเกี่ยวกับ คุณสมบัติของนักศึกษา อาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก แล้วกรุณาตอบข้อความว่าในแต่และเกณฑ์ มีระดับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่และระดับที่ควรจะส่งผลดีต่อกระบวนการ (กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการศึกษาการบริหารและการบริการหลักสูตร)และผลผลิต มากน้อยเพียงใด

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรจะส่งผลดีต่อ กระบวนการและผลผลิต
คุณสมบัติของ นักศึกษา	1. วุฒิการศึกษาควรเป็น ปริญญาตรีทางเศรษฐศาสตร์		
	2. ปริญญาตรีสาขาใดก็ได้แต่ ได้เกียรตินิยม และต้องเรียน วิชาเศรษฐศาสตร์มาเป็นจำนวน ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต		
	3. การกำหนดแต้มระดับคะแนน เฉลี่ยสะสม(G.P.A.) ในระดับ ปริญญาตรีไม่น้อยกว่า 2.75		
	4. การกำหนดแต้มระดับคะแนน เฉลี่ยสะสม(G.P.A.) ในหมวดวิชาเศรษฐศาสตร์ ไม่ต่ำกว่า 3.00 หรือ ไม่น้อยกว่า 80%		
	5. การมีประสบการณ์ในการทำงาน.....		
	6. ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง หรือเป็นอุปสรรคต่อการเรียน		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรส่งผลต่อ กระบวนการและผลผลิต
อาจารย์ ความพร้อมและ ศักยภาพ	7. ไม่เป็นผู้มีความประพฤติ เสื่อมเสียและถูกไล่ออกจาก สถาบันใด		
	8. มีความรู้เบื้องต้นทางการ ศึกษาด้าน สถิติ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์และภาษาอังกฤษ		
	1. มีความสามารถในการเขียน ตำราทางวิชาการ และบทความต่าง ๆ ตลอดจน การทำงานวิจัย		
	2. ควรมีวุฒิทางการศึกษาใน ระดับปริญญาโท		
	3. มีความรู้และความสามารถ ในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา		
	4. มีความกระตือรือร้นและ ใช้วิธีการสอนหลาย ๆ แบบ		
	5. มีความรับผิดชอบในการสอน		
	6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นกันเองกับ นักศึกษา		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรส่งผลติดต่อ กระบวนการและผลผลิต
สิ่งอำนวยความสะดวก	7. เตรียมการสอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา		
	8. สามารถให้คำแนะนำแก่นักศึกษาที่มีปัญหาทางการเรียน		
	9. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักศึกษาและอาจารย์		
	10. ให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการต่าง ๆ รวมทั้งหัวข้อในการทำวิทยานิพนธ์		
	1. มีห้องเรียนและห้องประชุมปรับอากาศสำหรับนักศึกษา		
	2. มีห้องศึกษาค้นคว้าและห้องทำงานของนักศึกษาปริญญาโทเป็นการส่วนตัว		
	3. มีห้องคอมพิวเตอร์และห้องศูนย์สารสนเทศธุรกิจสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโทเป็นการส่วนตัว		
	4. มีอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น ไวท์บอร์ด		
	เครื่องถ่ายเอกสาร		
	เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ		
	เครื่องบันทึกเสียงและขยายเสียง		

สิ่งที่จะประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรจะส่งผลดีต่อ กระบวนการและผลผลิต
	5. มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับบุคคลไว้ให้นักศึกษาได้ใช้ในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล 6. มีเครื่องวิดีโอและเครื่องพิมพ์ออฟเซต เครื่องฉายภาพยนตร์ 7. มีหนังสือทั่วไป ตำราทางวิชาการและสิ่งตีพิมพ์ประเภทอื่นทางเศรษฐศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 8. มีวารสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการค้นคว้าทางเศรษฐศาสตร์ และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องพอเพียงสำหรับนักศึกษา 9. มีวิทยานิพนธ์ ปริญาานิพนธ์ และงานวิจัยทางด้านเศรษฐศาสตร์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องพอเพียงสำหรับนักศึกษา		

3. การกำหนดเกณฑ์ของกระบวนการ

โปรดพิจารณาข้อความจากแบบประเมินเกี่ยวกับ กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการศึกษา การบริการและการบริหารหลักสูตร แล้วกรุณาตอบข้อความว่า ในแต่ละเกณฑ์มีระดับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่และระดับที่ควรจะส่งผลดีต่อผลผลิต (องค์ความรู้) มากน้อยเพียงใด

สิ่งที่จะประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรจะส่งผลดีต่อ ผลผลิต
กิจกรรมการเรียน การสอน	1. จัดการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์		
	2. แจกวัตถุประสงค์ของวิชา ให้นักศึกษาทราบและดำเนินการ สอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ของวิชานั้น ๆ		
	3. จัดสอนเนื้อหาใหม่ที่น่าสนใจ และเกี่ยวข้องแต่ไม่ระบุไว้ใน หลักสูตร ให้นักศึกษาเป็นการ เพิ่มเติม		
	4. อาจารย์มีการเตรียมการสอน และใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม		
	5. นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกับอาจารย์และ เพื่อนนักศึกษา		
	6. เปิดโอกาสให้นักศึกษามี ส่วนร่วมในการเรียนการสอน		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรส่งผลดี ต่อผลผลิต
	7. ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมตามความสนใจ 8. ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสทำงานร่วมกับผู้อื่น 9. เสนอทริเียนตามลำดับของเนื้อหาและอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจอย่างชัดเจน 10. มีการปลูกฝังให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเองและงานที่ได้รับมอบหมาย 11. มุ่งสอนให้นักศึกษาสามารถนำความรู้และทักษะต่าง ๆ ไปใช้ได้ ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง 12. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ กล้าตัดสินใจ และรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้น		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสถานการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรส่งผลดีต่อ ผลผลิต
การประเมินผล การศึกษา	1. มีการทดสอบความรู้ของ นักศึกษาก่อนดำเนินการสอน		
	2. มีการประเมินผลนักศึกษา เมื่อจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยอย่าง สม่ำเสมอ		
	3. ทำการประเมินผลนักศึกษา เมื่อจบบทเรียนทั้งหมดใน กลางภาคและปลายภาค		
	4. ทำการประเมินผลโดยอาศัย การวัดผลปลายภาคเป็นหลัก		
	5. ทำการประเมินผลโดยอาศัย การตอบข้อสอบเป็นส่วนใหญ่		
	6. ทำการประเมินผลจากงาน ทางภาคปฏิบัติเป็นหลัก		
	7. ทำการประเมินผลโดยอาศัย งานทั้งภาคปฏิบัติและการตอบ ข้อสอบปลายภาคประกอบกัน		
	8. วัดผลโดยมุ่งวัดความคิดเห็น และการวิเคราะห์วิจารณ์ ตลอดจนความแม่นยำทางทฤษฎี		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสมรรถภาพ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรส่งผลดี ต่อผลผลิต
การบริการและ การบริหารหลักสูตร	9. ในการประเมินผลการศึกษา ของนักศึกษาใช้ระบบอิงกลุ่มและ อิงเกณฑ์ประกอบกัน		
	10. อาจารย์ผู้สอนตรวจผลงาน ของนักศึกษาด้วยตนเองทุกครั้ง และให้นักศึกษาตรวจสอบผลงาน ระหว่างกันด้วย		
	11. ในการประเมินผลทุกครั้ง มีการแจ้งแก่นักศึกษาเป็นการ ล่วงหน้าด้วย		
	1. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ กว้างขวางและมีประสิทธิภาพใน การทำงาน		
	2. ส่งเสริมให้นักศึกษามี ประสบการณ์เพื่อเสริมการเรียนรู้ การสอนตามหลักสูตร		
	3. ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาส ไปดูงานและเรียนรู้ระบบงาน ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสาขา ที่เรียน		
	4. จัดสื่อการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา		
	5. ให้บริการด้านวิชาการแก่นักศึกษา		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรส่งผลกระทบต่อ ผลิต
	6. เชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยาย หัวข้อทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง ให้นักศึกษาฟังอย่างสม่ำเสมอ		
	7. การจัดการการสอนให้มีความ เหมาะสมกับผู้เรียน		
	8. อำนวยความสะดวกในการ ใช้อุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับ การทำงานของนักศึกษา		
	9. เกณฑ์ในการประเมินผล การศึกษามีความเหมาะสม		
	10. อาจารย์ที่ปรึกษาควรมี ส่วนช่วยในการเรียนและการทำ วิทยานิพนธ์		
	11. จัดระบบการลงทะเบียน และค้นหาระเบียนนักศึกษาได้ เหมาะสม		
	12. จัดห้องเรียนและห้องค้นคว้า ให้มีจำนวนพอเพียงกับจำนวน นักศึกษา		
	13. สั่งซื้อหนังสือ วารสารที่ เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน มาบริการอยู่สม่ำเสมอ		
	14. จัดสภาพของห้องเรียนและ ห้องค้นคว้าให้อำนวยต่อ บรรยากาศในการเรียนและค้นคว้า		

4. การกำหนดเกณฑ์ของผลผลิต

โปรดพิจารณาข้อความจากแบบประเมินเกี่ยวกับ องค์ความรู้ แล้วกรุณาตอบ
 ข้อความว่า ในแต่ละเกณฑ์มีระดับสมรรถภาพที่ เป็นอยู่ และระดับที่ควรจะได้รับผลดีจาก
สภาวะแวดล้อม (จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร) ปัจจัย
เบื้องต้น (อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวก) และกระบวนการ (การจัด
 การเรียนการสอน การประเมินผลการศึกษา การบริหารและการบริการหลักสูตร) มากน้อยเพียงใด

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสมรรถภาพ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรจะได้รับผลดี จากสภาวะแวดล้อม ปัจจัย เบื้องต้น กระบวนการ
องค์ความรู้	1. วิเคราะห์และสรุปปัญหานโยบายเศรษฐกิจของประเทศได้		
	2. วิเคราะห์และสรุปปัญหาระบบเศรษฐกิจไทยได้		
	3. ศึกษาและทำการวิจัยระบบเศรษฐกิจทั้งในด้านจุลภาคและมหภาค		
	4. วิเคราะห์บทบาททฤษฎีและนโยบายการเงิน		
	5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการเงินและการคลังได้		
	6. มีความรู้และสามารถวิเคราะห์ทฤษฎีและนโยบายการเงินของระบบเศรษฐกิจไทยได้		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรจะได้รับผลดี จากภาวะแวดล้อม ปัจจัย เบื้องต้น กระบวนการ
	7. มีความรู้และสามารถวิเคราะห์..... ตลาดการเงิน ตลาดเงินตรา ระหว่างประเทศได้ 8. ศึกษาและวิเคราะห์ประเด็น..... ปัญหาและการแก้ไขการปฏิรูป โครงสร้างนโยบายเศรษฐกิจได้ 9. มีความรู้และสามารถวิเคราะห์..... นโยบายการคลังติดตามการใช้ นโยบายการคลังในภาวะ เศรษฐกิจต่าง ๆ ตลอดจนเสนอ การแก้ไขปัญหาค้นเกิดภาวะ เศรษฐกิจได้ 10. มีความรู้ในเรื่องทฤษฎี..... การคลังทั้งด้านรายรับและรายจ่าย 11. วิเคราะห์และแก้ปัญหา..... เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ ด้านรายรับได้ 12. มีความรู้ในการวิเคราะห์..... ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่ เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทาง อุตสาหกรรม 13. ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา..... และอุปสรรคที่เกิดจากนโยบาย ด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมได้		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรจะได้รับผลดี จากสภาวะแวดล้อม ปัจจัย เบื้องต้น กระบวนการ
	14. สามารถนำความรู้ทาง ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ไปประยุกต์ ใช้ทางด้านการจัดการทาง อุตสาหกรรม		
	15. วิเคราะห์นโยบายรัฐบาลที่ จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทาง ธุรกิจเพื่อการดำเนินการของ กิจการทางอุตสาหกรรมได้		
	16. ศึกษาและทำการวิจัยปัญหา ทางด้านแรงงานเพื่อกำหนด รายได้จากการทำงานได้		
	17. ศึกษาและวิเคราะห์ทฤษฎี และปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ระบบแรงงานสัมพันธ์ได้		
	18. ศึกษาและวิเคราะห์นโยบาย ของรัฐบาลที่มีต่อค่าจ้างแรงงานได้		
	19. ศึกษาและทำการวิจัยปัญหา ประชากรในแง่การเจริญพันธุ์ อัตราการเกิด การตาย เพื่อเฝ้า ต่อการกำหนดนโยบายประชากร ของรัฐบาล		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรจะได้รับผลดี จากสภาวะแวดล้อม ปัจจัย เบื้องต้น กระบวนการ
	20. ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา ขอบเขตจำกัดการพัฒนา เศรษฐกิจของประเทศไทยได้ 21. วิเคราะห์และสามารถ วางแผนเพื่อประยุกต์ใช้ในการ พัฒนาเศรษฐกิจได้ กิจกรรมทางอุตสาหกรรมได้ 22. ศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับ..... ปัญหาการพัฒนาชนบทและ วางแผนการบริหารการพัฒนา ชนบทได้ 23. ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาชนบทได้		

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ด้านสภาวะแวดล้อม
 ด้านปัจจัยเบื้องต้น
 ด้านกระบวนการ
 ด้านผลผลิต

แบบประเมินสภาพการณ์ที่เป็นอยู่
จากการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
สำหรับสอบถามนักศึกษา

คำแนะนำในการตอบแบบประเมิน

แบบประเมินฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อจะขอให้ท่านตอบสภาพการณ์ที่เป็นอยู่
ของ ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต ของการดำเนินการจัดการเรียน
การสอนตามหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในแบบประเมินฉบับนี้
จะให้ความหมายของ ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตดังนี้

ด้านปัจจัยเบื้องต้น หมายถึง สิ่งที่ถูกนำมาใช้ในระบบการดำเนินงานตามหลักสูตร
เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่จุดมุ่งหมาย ซึ่งในที่นี้จะประเมินเกี่ยวกับ อาจารย์ผู้สอน
นักศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งได้แก่ ตำรา อุปกรณ์การสอน สถานที่เรียนและค้นคว้า

ด้านกระบวนการ หมายถึง ขั้นตอนในการดำเนินงานผลิตบัณฑิตตามหลักสูตร
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ซึ่งได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การประเมินผลการศึกษา
การบริหารและการบริการหลักสูตร

ด้านผลผลิต หมายถึง สิ่งที่ได้ออกมาเมื่อจบกระบวนการดำเนินงานผลิตบัณฑิต
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต อันได้แก่องค์ความรู้ต่าง ๆ ของผู้เข้ารับการศึกษในหลักสูตร

ขอให้ท่านพิจารณาในแบบประเมินแต่ละข้อ แล้วตอบแบบประเมินข้อละ 2 ประเด็น
คือ ประเด็นที่ 1 ตอบระดับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ โดยการเขียนเลข 1,2,3,4 และ 5
ลงในช่อง "ระดับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ " เพียงเลขเดียว โดยตัวเลขแต่ละตัวมีความหมาย
ดังนี้

- 1 หมายถึง ไม่เป็นอย่างยิ่ง
- 2 หมายถึง ไม่เป็น
- 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- 4 หมายถึง ควรเป็น
- 5 หมายถึง ควรเป็นอย่างยิ่ง

ประเด็นที่ 2 ตอบระดับที่ควรส่งผลดีต่อ.... หรือควรจะได้รับผลดีจาก... โดยการเขียน
เลข 1-5 ซึ่งจะมีความหมายดังนี้

- 1 หมายถึง จะไม่ส่งผลดีหรือไม่ควรจะได้รับผลดีเลย
- 2 หมายถึง จะส่งผลดีเล็กน้อยหรือควรจะได้รับผลดีเล็กน้อย
- 3 หมายถึง จะส่งผลดีปานกลางหรือควรจะได้รับผลดีปานกลาง
- 4 หมายถึง จะส่งผลดีค่อนข้างมากหรือควรจะได้รับผลดีค่อนข้างมาก
- 5 หมายถึง จะส่งผลดีอย่างมากหรือควรจะได้รับผลดีอย่างมาก

ตัวอย่างการตอบแบบประเมิน

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรส่งผลดี ต่อผลผลิต
จุดมุ่งหมายของ หลักสูตร	1. ผลผลิตทางจิตที่มีความรู้สูง มีคุณภาพ เหมาะสมต่อความต้องการทั้งในภาค รัฐบาลและเอกชน	5	4
	2. สร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเน้นสาขาเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม ส่วนสาขาอื่นเป็นองค์ประกอบเพื่อช่วยให้ ผู้ศึกษามีความรู้ ความเชี่ยวชาญเพิ่มขึ้น	4	2

1. การกำหนดเกณฑ์ของปัจจัยเบื้องต้น

โปรดพิจารณาข้อความจากแบบประเมินเกี่ยวกับ คุณสมบัติของนักศึกษา อาจารย์
ความพร้อมและศักยภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก แล้วกรุณาตอบข้อความว่าในแต่ละเกณฑ์
มีระดับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่และระดับที่ควรส่งผลดีต่อกระบวนการ (กิจกรรมการเรียนการสอน
การประเมินผลการศึกษาการบริหารและการบริการหลักสูตร) และผลผลิต มากน้อยเพียงใด

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรส่งผลดีต่อ กระบวนการและผลผลิต
คุณสมบัติของนักศึกษา	1. วุฒิการศึกษาควรเป็นปริญญาตรีทางเศรษฐศาสตร์ 2. ปริญญาตรีสาขาใดก็ได้แต่ได้เกียรตินิยม และต้องเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์มาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต 3. การกำหนดแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม(G.P.A.) ในระดับปริญญาตรีไม่น้อยกว่า 2.75 4. การกำหนดแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม(G.P.A.) ในหมวดวิชาเศรษฐศาสตร์ไม่ต่ำกว่า 3.00 หรือไม่น้อยกว่า 80% 5. การมีประสบการณ์ในการทำงาน..... 6. ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรงหรือเป็นอุปสรรคต่อการเรียน		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรส่งผลดีต่อ กระบวนการและผลผลิต
อาจารย์ ความพร้อมและ ศักยภาพ	7. ไม่เป็นผู้มีความประพฤติ เสื่อมเสียและถูกไล่ออกจาก สถาบันใด ๆ		
	8. มีความรู้เบื้องต้นทางการ ศึกษาด้าน สถิติ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์และภาษาอังกฤษ		
	1. มีความสามารถในการเขียน ตำราทางวิชาการ และบทความต่าง ๆ ตลอดจน การทำงานวิจัย		
	2. ควรมีวุฒิทางการศึกษาใน ระดับปริญญาโท		
	3. มีความรู้และความสามารถ ในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา		
	4. มีความกระตือรือร้นและ ใช้วิธีการสอนหลาย ๆ แบบ		
	5. มีความรับผิดชอบในการสอน		
	6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นกันเองกับ นักศึกษา		
	7. เตรียมการสอนให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา		
	8. สามารถให้คำแนะนำแก่ นักศึกษาที่มีปัญหาทางการเรียน		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรส่งผลดีต่อ กระบวนการและผลผลิต
สิ่งอำนวยความสะดวก	9. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง นักศึกษาและอาจารย์		
	10. ให้ความสำคัญทางด้าน วิชาการต่าง ๆ รวมทั้งตัวข้อ ในการทำวิทยานิพนธ์		
	1. มีห้องเรียนและห้องประชุม ปรับอากาศสำหรับนักศึกษา		
	2. มีห้องศึกษาค้นคว้าและ ห้องทำงานของนักศึกษา ปริญาโทเป็นการส่วนตัว		
	3. มีห้องคอมพิวเตอร์และ ห้องศูนย์สนเทศเศรษฐกิจ สำหรับนักศึกษาระดับปริญาโท เป็นการส่วนตัว		
	4. มีอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น ไวท์บอร์ด เครื่องฉายเอกสาร เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องบันทึกเสียงและขยายเสียง		
	5. มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับ บุคคลไว้ให้นักศึกษาได้ใช้ในการ วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล		

สิ่งที่จะประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรจะส่งผลดีต่อ กระบวนการและผลผลิต
	6. มีเครื่องวัด โอและเครื่อง พิมพ์ออฟเซต เครื่องฉาย ภาพยนตร์ 7. มีหนังสือทั่วไป ตำราทาง วิชาการและสิ่งตีพิมพ์ประเภทอื่น ทางเศรษฐศาสตร์ และสาขา ที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษ 8. มีวารสารทั้งภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้อง โดยตรง กับการค้นคว้าทางเศรษฐศาสตร์ และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องพอเพียง สำหรับนักศึกษา 9. มีวิทยานิพนธ์ ปริญญาานิพนธ์ และงานวิจัยทางด้าน เศรษฐศาสตร์และสาขาวิชาที่ เกี่ยวข้องพอเพียงสำหรับ นักศึกษา		

2. การกำหนดเกณฑ์ของกระบวนการ

โปรดพิจารณาข้อความจากแบบประเมินเกี่ยวกับ กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการศึกษา การบริการและการบริหารหลักสูตร แล้วกรุณาตอบข้อความว่า ในแต่และเกณฑ์มีระดับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่และระดับที่ควรจะส่งผลดีต่อผลผลิต (องค์ความรู้) มากน้อยเพียงใด

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรจะส่งผลดีต่อ ผลผลิต
กิจกรรมการเรียน การสอน	1. จัดการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์		
	2. แจกวัตถุประสงค์ของวิชา ให้นักศึกษาทราบและดำเนินการ การสอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ของวิชานั้น ๆ		
	3. จัดสอนเนื้อหาใหม่ที่น่าสนใจ และเกี่ยวข้องแต่ไม่ระบุไว้ใน หลักสูตรให้นักศึกษาเป็นการ เพิ่มเติม		
	4. อาจารย์มีการเตรียมการสอน และใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม		
	5. นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกับอาจารย์และ เพื่อนนักศึกษา		
	6. เปิดโอกาสให้นักศึกษามี ส่วนร่วมในการเรียนการสอน		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรส่งผลดี ต่อผลผลิต
	7. ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมตามความสนใจ 8. ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสทำงานร่วมกับผู้อื่น 9. เสนอบทเรียนตามลำดับของเนื้อหาและอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจอย่างชัดเจน 10. มีการปลูกฝังให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเองและงานที่ได้รับมอบหมาย 11. มุ่งสอนให้นักศึกษาสามารถนำความรู้และทักษะต่าง ๆ ไปใช้ได้ ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง 12. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ กล้าตัดสินใจ และรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้น		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรส่งผลดี ต่อผลผลิต
การบริการและ การบริหารหลักสูตร	9. ในการประเมินผลการศึกษา ของนักศึกษาใช้ระบบอิงกลุ่มและ อิงเกณฑ์ประกอบกัน		
	10. อาจารย์ผู้สอนตรวจผลงาน ของนักศึกษาด้วยตนเองทุกครั้ง และให้นักศึกษาตรวจสอบผลงาน ระหว่างกันด้วย		
	11. ในการประเมินผลทุกครั้ง มีการแจ้งแก่นักศึกษาเป็นการ ล่วงหน้าด้วย		
	1. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ กว้างขวางและมีประสิทธิภาพใน การทำงาน		
	2. ส่งเสริมให้นักศึกษามี ประสบการณ์เพื่อเสริมการเรียนรู้ การสอนตามหลักสูตร		
	3. ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาส ไปดูงานและเรียนรู้ระบบงาน ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสาขา ที่เรียน		
	4. จัดสื่อการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา		
	5. ให้บริการด้านวิชาการแก่นัก ศึกษา		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรส่งผลดีต่อ ผลผลิต
	6. เชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยาย หัวข้อทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง ให้นักศึกษาฟังอย่างสม่ำเสมอ		
	7. การจัดการการสอนให้มีความ เหมาะสมกับผู้เรียน		
	8. อำนวยความสะดวกในการ ใช้อุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับ การทำงานของนักศึกษา		
	9. เกณฑ์ในการประเมินผล การศึกษามีความเหมาะสม		
	10. อาจารย์ที่ปรึกษาควรมี ส่วนช่วยในการเรียนและการทำ วิทยานิพนธ์		
	11. จัดระบบการลงทะเบียน และค้นหาระเบียนนักศึกษาได้ เหมาะสม		
	12. จัดห้องเรียนและห้องค้นคว้า ให้มีจำนวนพอเพียงกับจำนวน นักศึกษา		
	13. สิ่งอำนวยความสะดวก วารสารที่ เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน มาบริการอยู่เสมอ		
	14. จัดสภาพของห้องเรียนและ ห้องค้นคว้าให้อำนวยต่อ บรรยากาศในการเรียนและค้นคว้า		

3. การกำหนดเกณฑ์ของผลผลิต

โปรดพิจารณาข้อความจากแบบประเมินเกี่ยวกับ องค์ความรู้ แล้วกรุณาตอบ
ข้อความว่า ในแต่ละเกณฑ์มีระดับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่และระดับที่ควรจะได้รับผลดีจาก
ปัจจัยเบื้องต้น (อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวก) และกระบวนการ (การจัด
การเรียนการสอน การประเมินผลการศึกษา การบริหารและการบริการหลักสูตร มากน้อยเพียงใด

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรจะได้รับผลดี จากปัจจัยเบื้องต้น และ กระบวนการ
องค์ความรู้	1. วิเคราะห์และสรุปปัญหา นโยบายเศรษฐกิจของประเทศได้		
	2. วิเคราะห์และสรุปปัญหา ระบบเศรษฐกิจไทยได้		
	3. ศึกษาและทำการวิจัยระบบ เศรษฐกิจทั้ง ในด้านจุลภาคและ มหภาค		
	4. วิเคราะห์บทบาททฤษฎี และนโยบายการเงิน		
	5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างนโยบายการเงินและ การคลังได้		
	6. มีความรู้และสามารถวิเคราะห์ ทฤษฎีและนโยบายการเงินของ ระบบเศรษฐกิจไทยได้		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสถานการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรจะได้รับผลดี จากปัจจัยเบื้องต้น และ กระบวนการ
	7. มีความรู้และสามารถวิเคราะห์..... ดุลการชำระเงิน ตลาดเงินตรา ระหว่างประเทศได้ 8. ศึกษาและวิเคราะห์ประเด็น ปัญหาและการแก้ไขการปฏิรูป โครงสร้างนโยบายเศรษฐกิจได้ 9. มีความรู้และสามารถวิเคราะห์..... นโยบายการคลังติดตามการใช้ นโยบายการคลังในภาวะ เศรษฐกิจต่าง ๆ ตลอดจนเสนอ การแก้ไขปัญหอันเกิดภาวะ เศรษฐกิจได้ 10. มีความรู้ในเรื่องทฤษฎี การคลังทั้งด้านรายรับและรายจ่าย 11. วิเคราะห์และแก้ปัญหา เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ ด้านรายรับได้ 12. มีความรู้ในการวิเคราะห์ ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่ เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทาง อุตสาหกรรม 13. ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา และอุปสรรคที่เกิดจากนโยบาย ด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมได้		

สิ่งที่จะประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรจะได้รับผลดี จากปัจจัยเบื้องต้น และ กระบวนการ
	14. สามารถนำความรู้ทาง ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ไปประยุกต์ ใช้ทางด้านการจัดการทาง อุตสาหกรรม 15. วิเคราะห์นโยบายรัฐบาลที่ จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทาง ธุรกิจเพื่อการดำเนินการของ กิจการทางอุตสาหกรรมได้ 16. ศึกษาและทำการวิจัยปัญหา ทางด้านแรงงานเพื่อกำหนด รายได้จากการทำงานได้ 17. ศึกษาและวิเคราะห์ทฤษฎี และปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ระบบแรงงานสัมพันธ์ได้ 18. ศึกษาและวิเคราะห์นโยบาย ของรัฐบาลที่มีต่อค่าจ้างแรงงานได้ 19. ศึกษาและทำการวิจัยปัญหา ประชากรในแง่การเจริญพันธุ์ อัตราการเกิด การตาย เพื่อเอื้อ ต่อการกำหนดนโยบายประชากร ของรัฐบาล		

สิ่งที่ประเมิน	เกณฑ์	ระดับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่	ระดับที่ควรจะได้รับผลดี จากปัจจัยเบื้องต้น และ กระบวนการ
	20. ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา ขอบเขตจำกัดการพัฒนา เศรษฐกิจของประเทศไทยได้ 21. วิเคราะห์และสามารถ วางแผนเพื่อประยุกต์ใช้ในการ พัฒนาเศรษฐกิจได้ กิจการทางอุตสาหกรรมได้ 22. ศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับ..... ปัญหาการพัฒนาชนบทและ วางแผนการบริหารการพัฒนา ชนบทได้ 23. ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาชนบทได้		

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและสังกัด

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งทางวิชาการ	สังกัด
1. นายเกริกเกียรติ นิพนธ์เสวีธรรม	ศาสตราจารย์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. นายพรายพล คัมภรพย์, ดร.	รองศาสตราจารย์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. นายศุภิช ศุภชลาศัย, ดร.	รองศาสตราจารย์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
4. นายไกรยุทธ ธีรตยาสินันท์, ดร.	ศาสตราจารย์	คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. นางชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ, ดร.	รองศาสตราจารย์	คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. นางรัตนา สายคณิต	รองศาสตราจารย์	คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. นายณรงค์ชัย ธนวิบูลย์ชัย, ดร.	รองศาสตราจารย์	สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
8. นางสาวรณมา ฐริโชติ	รองศาสตราจารย์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
9. นางสาวราศี เพชรสุข	รองศาสตราจารย์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
10. นายประสาร บุญเสริม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
11. นายถวิล นิไล, ดร.	รองศาสตราจารย์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
12. นายธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล, ดร.	รองศาสตราจารย์	คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
13. นางสาวนิศมัย จารุจิตติพันธ์	รองศาสตราจารย์	คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งทางวิชาการ	สังกัด
14.นางสาวสุนิตย์ เศรษฐโคภณ	อาจารย์	คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้
15.นายชุตติ์ จรุงสวัสดิ์	อาจารย์	คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้
16.นายกำจร อึ้งโพธิ์	รองศาสตราจารย์	คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้
17.นายไพศาล สุกใส	อาจารย์	คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้
18.นางงามนิศ สดศิริ	อาจารย์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
19.นางสาวพจนา ผลสวัสดิ์	อาจารย์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
20.นางสาวנגนุช พัทธกิจไพบูลย์	อาจารย์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
21.นายไชยวัฒน์ แสงไชย	อาจารย์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
22.นางสมพร กิตติโสภาคกร	อาจารย์	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
23.นางรัตนารณ จารุมาศ	นักวิชาการศึกษา	อนุกรรมการและเลขานุการ ในคณะกรรมการพิจารณา หลักสูตรเศรษฐศาสตร์ใน สถาบันอุดมศึกษา

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวชนภา รื่นอบเชย
 ที่อยู่ปัจจุบัน 481/124 ซอยยิ่งอำนาจ ถนนจรัสสินทวงศ์ บางกอกน้อย
 กรุงเทพฯ 10700
 ตำแหน่งหน้าที่ นักวิชาการศึกษา 5
 สถานที่ทำงาน สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย
 ทบวงมหาวิทยาลัย

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2522 จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนสตรีวัดระฆัง
 พ.ศ. 2525 เศรษฐศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การคลัง
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 พ.ศ. 2536 การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหานิติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ
ของ
นุชนภา รันอบเชย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหานิติ วิชาเอกการวัดผลการศึกษา

มีนาคม 2537

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินเชิงข้อสังเกตเป็นรูปแบบในการประเมินหลักสูตร และนำวิธีการการประเมินความสอดคล้องของสเเตคมาใช้ในการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหรือสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นซึ่งได้จากการตอบแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงที่ได้จากการตอบแบบประเมินของอาจารย์ผู้บริหารหลักสูตรและนักศึกษา

แบบประเมินที่ใช้ในการประเมินหลักสูตรนี้สร้างขึ้นโดยการนำเทคนิคเดลไฟมาประยุกต์ใช้แบบประเมินมีทั้งสิ้น 4 ด้านคือสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิต กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบประเมินมี 3 กลุ่มคือผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์จำนวน 10 คน อาจารย์และผู้บริหารหลักสูตรจำนวน 12 คน นักศึกษาจำนวน 24 คน โดยกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มแรกตอบแบบสอบถามทุกด้าน กลุ่มตัวอย่างที่ 3 ตอบแบบสอบถามเพียง 3 ด้านคือปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิตเท่านั้น

ผลการประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหงสรุปได้ดังนี้

1. ด้านสภาวะแวดล้อม แยกออกเป็น 2 หัวข้อย่อยดังนี้

1.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนพบว่าอยู่ในระดับดีและเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์นั้นสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาระดับที่ส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิตพบว่าส่งผลดีและอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2 โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนพบว่าอยู่ในระดับดีและสอดคล้องกับเกณฑ์ เมื่อพิจารณาระดับที่ส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิตนั้นส่งผลดีแต่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น แยกออกเป็น 3 หัวข้อย่อยดังนี้

2.1 คุณสมบัติของนักศึกษา จากการสอบถามนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนพบว่าอยู่ในระดับดีแต่ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาระดับที่ส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิตนั้นส่งผลดีแต่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 อาจารย์ ความพร้อมและศักยภาพ จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนพบว่าอยู่ในระดับดีมากและสอดคล้องกับเกณฑ์ แต่เมื่อสอบถามนักศึกษพบว่าอยู่ในระดับดีแต่ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาระดับที่ส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิตในความเห็นของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษานั้นส่งผลดีแต่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

2.3 สิ่งอำนวยความสะดวก จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษพบว่า อยู่ในระดับดีและสอดคล้องกับเกณฑ์ เมื่อพิจารณาระดับที่ส่งผลดีต่อกระบวนการและผลผลิตนั้นส่งผลดีและสอดคล้องกับเกณฑ์เช่นกัน

3. ด้านกระบวนการ แยกออกเป็น 3 หัวข้อย่อยดังนี้

3.1 กิจกรรมการเรียนรู้การสอน จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาพบว่า อยู่ในระดับดีแต่ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาระดับที่ส่งผลดีต่อผลผลิตนั้นส่งผลดีแต่อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 การประเมินผลการศึกษา จากการสอบถามนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนพบว่า อยู่ในระดับดีและสอดคล้องกับเกณฑ์ และเมื่อพิจารณาระดับที่ส่งผลดีต่อผลผลิตนั้นส่งผลดีและสอดคล้องกับเกณฑ์เช่นกัน

3.3 การบริการและบริหารหลักสูตร จากการสอบถามนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนพบว่าอยู่ในระดับดีแต่ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ เมื่อพิจารณาระดับที่ส่งผลดีต่อผลผลิตนั้นส่งผลดีแต่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ด้านผลผลิต ซึ่งจะพิจารณาในด้านองค์ความรู้ของนักศึกษา จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาพบว่า อยู่ในระดับดีและสอดคล้องกับเกณฑ์ และเมื่อพิจารณาระดับที่ได้รับผลดีจากสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการในความเห็นของอาจารย์นั้นส่งผลดีและสอดคล้องกับเกณฑ์ สำหรับความเห็นนักศึกษาส่งผลดีเช่นกันแต่อยู่ในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

AN EVALUATION OF THE MASTER OF ECONOMICS PROGRAM;
RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
NUTNAPA RUENOBCHEOY

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University
March 1994

This study was intended to evaluate the Master of Arts Program in Economics of Ramkhamhaeng University utilizing Stufflebeam's CIPP model for identifying program components and Stake's Countenance model for comparing the expected outcomes as judged by selected experts and the actual outcomes as perceived by faculty administrators and students.

An evaluation questionnaire applying the Delphi Technique was developed covering 4 main curricular components, namely Context, Input, Process and Product. Respondents were composed of 1) 10 experts recognized in the field of economics 2) 12 faculty administrators involved with the program, and 3) 24 students, the first two of which responded to questions covering all components of the curriculum and the last group responded to questions concerning only Input, Process and Product components of curriculum. The rating by experts was used as criteria for comparing and assessing rating of the other two groups.

The results of the evaluation can be summarized as follows:

1. Context

1.1 Objectives were rated by faculty administrators as being "Good" and "Contributive to the Process and Product of the curriculum". Rating by faculty administrators in both categories are significantly higher than the criteria ($\alpha = .01$).

1.2 Structure and Content were rated by faculty administrators as being "Good" and "Contributive to the Process and Product of the curriculum". Rating for the latter category was significantly lower than the criteria ($\alpha = .01$).

2. Input

2.1 Qualifications of students were rated by faculty administrators and students as being "Good" and "Contributive to Process and Product of the curriculum". Rating by both group in both categories were significantly lower than the criteria ($\alpha = .01$).

2.2 Capabilities of faculty members were rated as being "Very Good" and "Good" by faculty administrators and students respectively. Rating by students in this category was significantly lower than the criteria ($\alpha = .01$). Rating by faculty administrators and students saw the capabilities of faculty members as being "Contributive to Process and Product of the curriculum". Rating by both groups were significantly lower than the criteria but at different significant level ($\alpha = .05$, $\alpha = .01$) respectively.

2.3 Supporting services were rated by faculty administrators and students as being "Good" and "Contributive to Process and Product of the curriculum". Rating by faculty administrators and students in both categories were not significantly different from the criteria

3. Process

3.1 Instructional activities were rated by faculty administrators and students as being "Good" and "Contributive to Product of the curriculum". Rating by both groups in both categories were significantly lower than the criteria ($\alpha = .01$).

3.2 Evaluation methods were rated by faculty administrators and students as being "Good" and "Contributive to product of the curriculum". Rating by faculty administrators and students in both categories were not significantly different from the criteria.

3.3 Service and administrators are rated by faculty administrators and students as being "Good" and "Contributive to Product of the curriculum" rating by faculty administrators and students in both categories were significantly lower than the criteria ($\alpha = .01$).

4. Product

Knowledge acquired by students were rated by faculty administrators and students as being "Good" and "Resulted from Context, Input and Process of the curriculum". Rating by students in the latter category was significantly higher than the criteria ($\alpha = .01$).